

Doorbouwen

Jaarverslag 2021

Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam - Diemen
Bijlmerdreef 1289, 1103 TV Amsterdam

Alasca – Altra College Bleichrodt – Altra College Centrum – Altra College Zuidoost – Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht – Amsterdam International Community School (AICS) – Barlaeus Gymnasium – Berlage Lyceum – Bindelmeer College – Bredero Beroepscollege – Bredero Mavo – Calandlyceum – Calvin College – Cartesius Lyceum – Cburg College – Cheider – Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert – Clusius College Amsterdam – College de Meer – Comenius Lyceum Amsterdam – Cornelius Haga Lyceum – Cygnus Gymnasium – Damstede Lyceum – De Amsterdamse MAVO – De Apollo – De nieuwe Havo – De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) – Fons Vitae Lyceum – Geert Groote College Amsterdam – Gerrit van der Veen College – Havo De Hof – Hervormd Lyceum West – Hervormd Lyceum Zuid – Het 4e Gymnasium – Het Amsterdams Lyceum – Hogelant – Hubertus & Berkhoff – Huygens College – Hyperion Lyceum – Iedersland College – Ignatiusgymnasium – IJburg College – Ir. Lely Lyceum – IVKO – Joodse Scholengemeenschap Maimonides – Kiem Montessori – Kolom praktijkcollege De Atlant – Kolom praktijkcollege De Dreef – Kolom praktijkcollege Het Plein – Kolom praktijkcollege Noord – Kolom VSO Alphons Laudy – Kolom VSO De Heldring – LUCA Praktijkschool – Lumion – Marcanti College – Mediacollege Amsterdam – Metis Montessori Lyceum – Montessori Lyceum Oostpoort – Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) – Mundus College – Open Schoolgemeenschap Bijlmer – Orion College Amstel – Orion College Drostenburg – Orion College Noord – Orion College Zuidoost – Over-Y College – Pieter Nieuwland College – Purmer College – School2Care – Spinoza Lyceum – Spinoza20first – Spring High – St. Nicolaaslyceum – SvPO Amsterdam – Sweelinck College – Tobiasschool – Vinse School – Vossius Gymnasium – Vox College – Wellantcollege Linnaeus – Wellantcollege vmbo Sloten – Xplore Agora Amsterdam – Zuiderlicht College

Alasca – Altra College Bleichrodt – Altra College Centrum – Altra College Zuidoost – Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht – Amsterdam International Community School (AICS) – Barlaeus Gymnasium – Berlage Lyceum – Bindelmeer College – Bredero Beroepscollege – Bredero Mavo – Calandlyceum – Calvin College – Cartesius Lyceum – Cburg College – Cheider – Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert – Clusius College Amsterdam – College de Meer – Comenius Lyceum Amsterdam – Cornelius Haga Lyceum – Cygnus Gymnasium – Damstede Lyceum – De Amsterdamse MAVO – De Apollo – De nieuwe Havo – De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) – Fons Vitae Lyceum – Geert Groote College Amsterdam – Gerrit van der Veen College – Havo De Hof – Hervormd Lyceum West – Hervormd Lyceum Zuid – Het 4e Gymnasium – Het Amsterdams Lyceum – Hogelant – Hubertus & Berkhoff – Huygens College – Hyperion Lyceum – Iedersland College – Ignatiusgymnasium – IJburg College – Ir. Lely Lyceum – IVKO – Joodse Scholengemeenschap Maimonides – Kiem Montessori – Kolom praktijkcollege De Atlant – Kolom praktijkcollege De Dreef – Kolom praktijkcollege Het Plein – Kolom praktijkcollege Noord – Kolom VSO Alphons Laudy – Kolom VSO De Heldring – LUCA Praktijkschool – Lumion – Marcanti College – Mediacollege Amsterdam – Metis Montessori Lyceum – Montessori Lyceum Oostpoort – Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) – Mundus College – Open Schoolgemeenschap Bijlmer – Orion College Amstel – Orion College Drostenburg – Orion College Noord – Orion College Zuidoost – Over-Y College – Pieter Nieuwland College – Purmer College – School2Care – Spinoza Lyceum – Spinoza20first – Spring High – St. Nicolaaslyceum – SvPO Amsterdam – Sweelinck College – Tobiasschool – Vinse School – Vossius Gymnasium – Vox College – Wellantcollege Linnaeus – Wellantcollege vmbo Sloten – Xplore Agora Amsterdam – Zuiderlicht College

Lijst van in de tabellen gebruikte afkortingen

Lwoo	- leerwegondersteunend onderwijs
Pro	- praktijkonderwijs
vo	- voortgezet onderwijs
vso	- voortgezet speciaal onderwijs

Inhoud

Hoog reikende ambities, ontregelende crisis	8
1. Ons Verhaal	10
2. Algemene informatie – Bestuur, leden, management en organisatie	13
2.1 Doelstelling en taken	13
2.2 Bestuurlijke inrichting.....	14
2.2.1 Algemene ledenvergadering	14
2.2.2 Bestuursamenstelling	14
2.3 Resultaten.....	15
2.3.1. Bestuur	15
2.3.2 Coronacrisis.....	17
2.3.3 Expertgroep	18
2.3.4 Directeurenoverleggen	19
2.4 Personeel	20
2.5 Huisvesting.....	22
2.6 Strategische communicatie.....	23
2.7 Ondersteuningsplan en Ondersteuningsplanraad	24
2.8 Onderzoek en monitoring.....	26
2.9 De invloed van politiek en samenleving.....	28
2.9.1 Verbeterplan passend onderwijs	28
2.9.2 Samenwerking met de jeugdhulp	29
2.9.3 Leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs: nieuwe wetgeving	32
2.9.4 Financiële reserves	32
2.9.5 Toeslagenaffaire	33
2.9.6 Vereenvoudiging bekostiging	33

2.10 Samenwerking met Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs	34
2.11 Samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam-Diemen	35
2.12 Samenwerking met Stichting ELK.....	36
2.13 Samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs.....	37
2.14 Samenwerking in het G4-netwerk.....	37
2.15 Toezicht Onderwijsinspectie.....	38
2.16 Klachten en bezwaren	39
2.17 Algemene verordening gegevensbescherming	40
2.18 Kwaliteit	41
3. Evaluatie programmalijnen.....	44
3.1 Focus op preventie op school, in de klas	44
3.1.1 Basisondersteuning.....	44
3.1.2 Ondersteuning aan zieke leerlingen	48
3.1.3 Onderwijs en ondersteuning voor hoogbegaafden	50
3.1.4 Schoolondersteuningsprofielen	52
3.1.5 Professionalisering	53
3.1.6 Inzet bij preventieve aanpak scholen	55
3.1.7 Veilige school en positief leerklimaat.....	60
3.1.8 Innovatieprojecten.....	64
3.1.9 Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO).....	65
3.1.10 Zomerscholen	66
3.1.11 Examentrainingen.....	70
3.1.12 Nieuw beleid leerwegondersteuning vmbo	71
3.2 In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen	74
3.2.1 Tussenvoorzieningen.....	74
3.2.2 Toptrajecten	76
3.2.3 LINK: Traject voor leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek.....	77
3.2.4 Samen naar schoolklas.....	79

3.2.5	Ondersteuning nieuwkomers	80
3.2.6	Avo-onderwijs School2Work en pilot oriëntatiejaar	81
3.2.7	Niet-schoolse voorzieningen	83
3.2.8	Maatwerk voor scholen	84
3.2.9	Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs	85
3.2.10	Frictiefonds	88
3.3	Soepele overstappen binnen het onderwijs	90
3.3.1	Overstap van primair naar voortgezet onderwijs.....	90
3.3.2	Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs	94
3.3.3	Overstap van voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs.....	102
3.3.4	Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs	109
3.4	Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie	112
3.4.1	Docenten	112
3.4.2	Collegiale visitaties	113
3.4.3	Ouder- en leerlingennetwerk	114
3.4.4	Overige activiteiten	115
4.	Financieel verslag	117
4.1	Financiële positie – analyse	117
4.2	Bedrijfsvoering	124
4.3	Continuïteitsparagraaf.....	133
	Verslag van de algemene ledenvergadering	141
	Verslag van de Ondersteuningsplanraad	145
	Verslag van de medezeggenschapsraad.....	148
Jaarrekening 2021		149
	Balans per 31 december 2021.....	150
	Staat van baten en lasten 2021	151
	Kasstroomoverzicht over 2021	152

Toelichting.....	153
Gebeurtenissen na balansdatum en overige gegevens.....	177
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant.....	178
Bijlagen	181
Bijlage 1. Overzicht aangesloten schoolbesturen.....	182
Bijlage 2. Overzicht aangesloten schoolbesturen.....	183
Bijlage 3. Resultaat per programma	184
Bijlage 4. Risicoanalyse	186

Hoog reikende ambities, ontregelende crisis

Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen heeft het afgelopen jaar de wettelijke taken getrouw vervuld. Het geld wordt voor een deel afgedragen aan het voortgezet speciaal onderwijs. Scholen voldoen aan de basisondersteuning en rekenen op middelen om hun leerlingen goed te kunnen ondersteunen, ook in specifieke, individuele situaties. Met elkaar werken we aan preventie van verzuim en thuiszitten. Het vmbo krijgt middelen voor leerwegondersteuning. Leerlingen die toelaatbaar zijn in het speciaal onderwijs krijgen een toelaatbaarheidsverklaring. Met de gemeenten overleggen we over samenwerking met de jeugdhulp. Dat is onze *business as usual*.

Maar we voeren een veel bredere agenda. En we doen dat ambitieus. Want wat ons betreft zijn niet alleen die wettelijke minimumtaken onze opdracht; we willen alles uit de kast halen voor onze leerlingen. Niet in het minst vanwege de grote gezondheids crisis die we doorstaan, met niet alleen lichamelijke, maar ook brede maatschappelijke en grote psychische gevolgen. Onderzoek laat zien dat de kwetsbaarste leerlingen het meest te lijden hebben onder de gevolgen, terwijl het isolement zowat iedereen ontregelt. We werken samen met het basisonderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs zodat leerlingen soepel kunnen overstappen, juist in coronatijd. Zomerscholen en examentrainingen ondersteunen de kwetsbaarste leerlingen op een heel directe en *outreaching* manier. In 2021 breidden we ons netwerk uit met de veiligheidscoördinatoren en werkten we aan een positieve visie op schoolveiligheid die door alle schoolbesturen gedragen wordt. 35 scholen kregen substantieel hulp van schooljongerenwerkers. Met de specialistische jeugdhulp in het speciaal onderwijs blijven we grote stappen maken met het gedachtegoed van de Britse *lecturers* Sarah Martin-Denham en Steve Watts – de *whole-schoolapproaches* –, ook in het regulier onderwijs. De essentie daarvan is een inclusieve benadering van leerlingen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Middelbare scholen ontwikkelen trajectvoorzieningen, werken volop samen met scholen voor speciaal onderwijs om leerlingen te behouden voor het reguliere onderwijs, zodat ze meer kansen en keuzes hebben. Kennis wordt ontwikkeld en gedeeld. Een nieuw leernetwerk voor zorgcoördinatoren ziet het licht. Met de gemeenten werken we in de richting van een positief

jeugdbeleid waarin scholen zo nodig ontwikkelingsplekken worden voor leerlingen, breder dan alleen voor het onderwijs: de school als werkplaats.

De *scope* van het Samenwerkingsverband is breed en de ambitie reikt hoog. Dat wekt enthousiasme op, we boeken resultaten met en voor de leerlingen, lopen voorop in Nederland en ontlenen plezier aan al die samenwerking en verbinding.

Op de agenda staat een nieuw vierjarenperspectief. Dat wordt de periode waarin onze leden – al die fantastische middelbare scholen in Amsterdam en Diemen – de kans kunnen pakken om al die mooie successen te borgen en verdere ontwikkeling zeker te stellen. Een fundament om op door te bouwen, en dat bestand is tegen een onverhoopte nieuwe crisis van welke aard dan ook. Dat is wat we zouden moeten doen. Wat ons ook overkomt.

Namens het bestuur,

Ariëlle de Ruijter
directeur-bestuurder

I. Ons Verhaal

Je schooltijd is van onschatbare waarde voor je ontwikkeling. Samen met anderen ontdek je wie je bent, waar je interesses liggen, waar je goed in bent. Afgerond met een diploma, als voorbereiding op een succesvolle toekomst.

Kinderen hebben daar door omstandigheden soms extra aandacht of speciale begeleiding bij nodig. Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen, met 85 scholen, regulier en speciaal, maakt zich sterk voor een leeromgeving die een leerling prettig vindt én nodig heeft. Met voor elk kind het juiste onderwijs en, als dat nodig is, passende zorg.

Elk kind verdient een goede toekomst

De regio Amsterdam biedt een enorme veelheid aan nationaliteiten, achtergronden, culturen en niveaus van welvaart en welzijn. Bij de grootte van onze stad, de hoeveelheid kinderen en de diversiteit van de populatie komen ook diverse uitdagingen kijken. Leerlingen met taalachterstanden, maar ook gedragsstoornissen of uiteenlopende lichamelijke beperkingen, of ouders die met problemen kampen.

Het Samenwerkingsverband vindt dat elk kind de beste toekomst verdient die het kan hebben. Elk kind verdient de beste kansen, ongeacht afkomst, achtergrond, beperking of thuissituatie. Dat is voor iedereen binnen ons netwerk waar we het voor doen. We bieden als belangrijke bouwsteen voor de toekomst direct aangepast onderwijs of zorg om voor elkaar te krijgen dat een leerling door kan met leren, of om te voorkomen dat een leerling niet meer naar school komt. Want schooluitval is een onoverkomelijke rem op de ontplooiing van een kind.

We hebben elkaar nodig

Om het juiste onderwijs en passende zorg goed te organiseren, hebben we elkaar nodig. Een individuele school kan het niet alleen. Geen enkele school kan aan alle leerlingen dat onderwijs en die zorg bieden waar in onze regio behoefte aan is.

Met ruim 80 scholen en 25 besturen samen kunnen we dat wel. We beschikken over een enorme hoeveelheid expertise die voor kinderen het verschil maakt. Dus helpen we elkaar, benutten we de kennis en kunde van elkaar en werken we samen. Om zo elke leerling binnen

het Amsterdamse reguliere en speciale onderwijs goed onderwijs te kunnen bieden en dat aan te passen als dat nodig is. Als het kan op de eigen school en als dat niet meer lukt, op een nieuwe plek, tijdelijk of permanent. Als schoolbesturen scheppen we samen de kaders.

Leerling staat op één. Punt

Onze samenwerking heeft voor iedereen hetzelfde uitgangspunt: de leerling staat bij alles wat we doen op één. Niet de systemen, niet de regels, niet het succes van afzonderlijke partijen binnen het Samenwerkingsverband. Het belang van een leerling komt vóór het belang van een school. Om dit te waarborgen is er het bureau van het Samenwerkingsverband. Hier faciliteren we een goede samenwerking, zorgen we voor een eenduidige uitvoering en handhaven we de kaders. Het bestuur verdeelt de financiële middelen, na goedkeuring door de leden. Over de besteding leggen de schoolbesturen verantwoording af.

We gaan anders te werk

De leerling op één, dat klinkt mooi. Maar de realiteit is dat niet iedereen in ons netwerk dat op dit moment in de praktijk brengt. We denken nog te vaak vanuit oude structuren en protocollen die niet aansluiten op wat nu nodig is. We zijn nog te vaak bezig met de organisatorische gevolgen van een beslissing. Te veel van wat we doen is nog reactief in plaats van proactief. Dit is het moment om dat te veranderen. Om meer ondernemerschap te tonen, innovatieve oplossingen te zoeken. Patronen te doorbreken. Wars van heilige huisjes en buiten de gebruikelijke belangen en hiërarchieën om. We moeten met meer lef kiezen voor de leerling. In woord én in daad.

Ook wij ontwikkelen ons

De leefwereld van kinderen verandert razendsnel, ook bijvoorbeeld door de verregaande digitalisering. We volgen deze trends op de voet en schaven constant onze kennis bij. Want als we willen dat elke leerling de beste kans krijgt om zich te ontwikkelen, moeten we ook onszelf blijven ontwikkelen. Als organisatie, als school en als persoon. We verzamelen, ontwikkelen en delen kennis en data met iedere stakeholder. Zo kunnen we nog beter bekijken en onderbouwen wat het beste is voor de leerling.

Op weg naar supersamenwerking; de docent cruciaal

Om de leerling op één te kunnen plaatsen is samenwerking superbelangrijk. Betrokken zijn bij elkaar, maar elkaar ook uitdagen. Fouten durven maken, maar elkaar ook helpen weer op te staan. Samen kijken naar *blind spots* en blokkades, en deze omzetten naar kansen. Gemakkelijk bij elkaar over de vloer komen, successen vieren en feedback geven.

Voor deze supersamenwerking hebben we iedereen nodig: alle instanties en elke persoon die betrokken is bij het Samenwerkingsverband. Een sterk netwerk van docenten die signalen in het gedrag van leerlingen vroegtijdig herkennen. Helpers om deze docenten heen. Een team van toegewijde zorgcoördinatoren. Bestuurders en schoolleiders die verbinding zoeken. Een open relatie met ouders en opvoeders. Maar ook een sterke band met onze partners is belangrijk. Van basisonderwijs tot beroeps- en universitair onderwijs, van speciaal tot regulier onderwijs, van arbeidsmarkt tot gemeente. En natuurlijk ook met de jeugdhulp. En onze samenwerking is een succes als het resultaat – verbetering – merkbaar is in de klas.

Tijd om door te zetten

De afgelopen jaren hebben we goede stappen gezet. Nu is het tijd om door te zetten. Door supersamenwerking kunnen we de uitdagingen aan waar kinderen in de regio Amsterdam voor staan. We zoeken verbindingen, benutten elkaars expertise om samen beter te worden. Zodat elke leerling kan rekenen op een plezierige middelbareschooltijd, en op de beste kansen voor een succesvolle toekomst.

2. Algemene informatie – Bestuur, leden, management en organisatie

2.1 Doelstelling en taken

De Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen heeft ten doel:

- a) Het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a Wet op het voortgezet onderwijs in de regio Amsterdam en Diemen.
- b) Het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de regio Amsterdam en Diemen.
- c) Het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces en daarmee een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor zo veel mogelijk van de in de hierboven genoemde regio woonachtige leerlingen die ondersteuning behoeven.

Ter uitvoering van aan het Samenwerkingsverband wettelijk toegekende taken, zoals vermeld in artikel 17a lid 6 van de Wet op het voortgezet onderwijs, heeft de vereniging in elk geval tot taak:

- a) Het vaststellen van een ondersteuningsplan als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs.
- b) Het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen die deelnemen aan het Samenwerkingsverband.
- c) Het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs cluster 3 en 4 op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- d) Het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

2.2 Bestuurlijke inrichting

De 25 schoolbesturen van alle 85 scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs met ruim 43.000 leerlingen in Amsterdam en Diemen werken sinds 1 augustus 2014 formeel samen aan de uitvoering van de Wet passend onderwijs. Hiertoe is er de Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen, gevestigd aan de Bijlmerdreef 1289 in Amsterdam en statutair gevestigd in Amsterdam. De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 59035250. Het bestuursmodel van de vereniging kenmerkt zich door een uitgewerkte en georganiseerde werkwijze van *governance*, de governancestructuur, met een uitvoerende, sturende bestuurder als onderdeel van het bestuur, en een onafhankelijk voorzitter van het orgaan dat het intern toezicht vormgeeft: de algemene ledenvergadering. Het Samenwerkingsverband besteedt veel aandacht aan een goede uitvoering van dit bestuursmodel. Niet alleen de structuur, maar ook een professionele cultuur is belangrijk: het gedrag en de reflectie daarop van bestuur en leden. Elke vergadering wordt na afloop geëvalueerd en het bestuur houdt jaarlijks een zelfevaluatie. Het bestuur legt de resultaten voor aan de leden in de algemene ledenvergadering.

2.2.1 Algemene ledenvergadering

Binnen het Samenwerkingsverband heeft, in navolging van de statuten, de algemene ledenvergadering de rol van interne toezichthouder. De algemene ledenvergadering bestaat uit vertegenwoordigers van alle schoolbesturen die bij de vereniging aangesloten zijn (zie bijlage 1). Deze vergadering heeft twee commissies ingesteld als 'vooruitgeschoven post': de auditcommissie en de kwaliteitscommissie. Beide laten zich leiden door een reglement. De ledenvergadering wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter, de heer M. Voerman. Het jaarverslag van de algemene ledenvergadering staat op pagina 141.

2.2.2 Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de vereniging bestond in 2021 uit:

- mevrouw R.T. Kervezee (tot 01-09-2021), voorzitter, aandachtsgebied jeugdhulp;

- mevrouw B.B. Dijkgraaf, aandachtsgebied financiën;
- mevrouw C.E.M. Neuhaus (tot 31-12-2021), aandachtsgebied overstap voortgezet onderwijs-middelbaar beroepsonderwijs;
- mevrouw A. van der Poel, kwaliteitszetel speciaal onderwijs;
- mevrouw J.H. Hogewind, (vanaf 29-09-2021);
- de heer L.S.P. Admiraal (tot 31-07-2021), aandachtsgebied leerwegondersteunend onderwijs;
- mevrouw A.M. de Ruijter, uitvoerend directeur-bestuurder. Zij nam na het afscheid van mw. Kervezee het voorzitterschap op zich.

Een uitgebreid overzicht van de bestuurders en hun (neven)functie(s) in 2021 is te vinden in bijlage 2.

De inzet van de bestuursleden bestond buiten de bestuursvergaderingen, en in lijn met hun aandachtsgebieden, uit hun deelname aan stuurgroepen van verschillende projecten of commissies, het informele corona-overleg met de gemeente Amsterdam, Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs (OSVO) en het primair onderwijs op de woensdagochtend, en hun bijdragen aan het overleg met de Ondersteuningsplanraad en het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met de gemeenten Amsterdam en Diemen.

2.3 Resultaten

2.3.1 Bestuur

Het bestuur vergaderde in 2021 vijfmaal volgens planning.

In de bestuursvergaderingen van 2021 kwamen de volgende onderwerpen en besluiten aan de orde:

- Doorlopende leerlijnen vmbo-mbo en de drempelloze doorstroom vmbo-havo.
- Inhoudelijke bespreking van het vierjarenplan van de RMC-regio 21.

- Bespreking van het conceptplan voor het terugdringen van de bestemmingsreserves. Het bestuur stelde het definitieve plan vast en legde het voor aan de algemene ledenvergadering en de Ondersteuningsplanraad.
- Vaststelling van het jaarverslag en de jaarrekening 2020. Het bestuur legde beide documenten ter goedkeuring voor aan de algemene ledenvergadering en de Ondersteuningsplanraad.
- Vaststelling van de preambule leerwegondersteunend onderwijs in het kader van opting-out van het ondersteuningsplan en verzoek om instemming van de algemene ledenvergadering en de Ondersteuningsplanraad.
- Bespreking van een werkwijze voor de analyse van de schoolplannen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. Het bestuur stemde dit af met de gemeentelijke plannen. Later in het jaar besprak het bestuur de rode draad uit deze plannen.
- Het besluit om geen digitale scholenArenA te organiseren.
- Het besluit gezamenlijke examentrainingen te laten organiseren in verband met de coronapandemie, evenals zomerscholen; beide activiteiten werden geëvalueerd door het Samenwerkingsverband.
- Bespreking van het jaarplan en de begroting 2022. Het bestuur stelde beide documenten vast en legde die voor aan de Ondersteuningsplanraad en de algemene ledenvergadering.
- Vaststelling van het huishoudelijk reglement.
- Verlenging van het contract met de accountant na goedkeuring van de algemene ledenvergadering.
- Bespreking van de rapportage van de privacy-audit en het voorleggen daarvan aan de algemene ledenvergadering.
- Bespreking van de ontwikkelingen in de gesloten residentiële jeugdhulp en de Amsterdamse activiteiten op dit gebied, en de gevolgen voor het onderwijs.
- Bespreking van de gevolgen van de toeslagenaffaire voor Amsterdamse leerlingen en het vaststellen van een eenvoudige praktijk-beleidslijn.
- Oriëntatie op bestuurlijke samenwerking met het OSVO. Het bestuur vergaderde vanaf september deels gezamenlijk met het bestuur van het OSVO.

2.3.2 Coronacrisis

De coronacrisis is vanaf half maart 2020 van grote invloed geweest op het reguliere werk van het Samenwerkingsverband.

- Sinds de start van de coronacrisis is op de website van het Samenwerkingsverband een update te vinden van de situatie en adviezen. Zie de artikelen <https://www.swvadam.nl/netwerk/artikelen/coronavirus-situaties-en-adviezen>. Ook heeft het Samenwerkingsverband in kaart gebracht en verspreid wat er op Amsterdamse scholen aan *good practices* gebeurt: <https://www.swvadam.nl/netwerk/artikelen/hybride-onderwijs-coronatijd>.
- Het Samenwerkingsverband analyseerde op verzoek van de schoolbesturen de schoolplannen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs en overlegde met de gemeente over de gemeentelijke plannen. Dit mondde uit in gemeentelijke plannen op het gebied van zomerscholen, uitbreiding van schooljongerenwerk, uitbreiding van het preventief flexibel aanbod jeugd en de versterking van de samenwerking met de jeugdhulp.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde een groot aantal verschillende zomerscholen en voerde die uit:
  - de algemene zomerschool voor het voortgezet onderwijs;
  - de zomerschool voor de leerlingen van de Internationale Schakelklassen;
  - de zomerschool voor leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs;
  - de vakgerichte zomerschool;
  - de zomerschool voor doorstromers vmbo-havo en havo-vwo;
  - de zomerschool voor doorstromers naar mbo.

Deze zomerscholen duurden één, twee of drie weken en waren in samenspel met de gemeente Amsterdam, die Midzommokum organiseerde. In totaal namen circa 900 leerlingen deel aan deze activiteiten. Meer informatie in paragraaf 3.1.10b.

- Ook het werk door het team van het Samenwerkingsverband had uiteindelijk te lijden onder de coronacrisis. Door het lange thuiswerken nam de onderlinge verbinding af, en werd het steeds moeilijker voor iedereen om het overzicht te houden en bij te

dragen aan de organisatie als geheel. Een werkgroep ‘verbindend samenwerken’ ging voortvarend aan de slag om de onderlinge verbinding en de verbinding met het organisatieperspectief weer te vergroten.

Financieel resultaat

De totale lasten voor de activiteiten die het Samenwerkingsverband in 2021 extra uitvoerde door de coronacrisis komen uit op € 565.130. Hier staan deels baten tegenover van de gemeente Amsterdam, die een subsidie heeft gegeven voor de zomerschool.

2.3.3 Expertgroep

De expertgroep bestaat uit een aantal directeuren en een beleidsmedewerker van een schoolbestuur, die onafhankelijk van hun posities het bestuur van het Samenwerkingsverband gevraagd en ongevraagd adviseren over diverse onderwerpen. Een senior-beleidsmedewerker ondersteunt de directeur-bestuurder bij de voorbereiding op en tijdens de vergaderingen. De expertgroep ondersteunt het proces van beleidsvorming door relevante kwesties te identificeren en beleid te evalueren. De directeur-bestuurder is voorzitter van de expertgroep.

In 2021 bestond de expertgroep uit de volgende personen: Dyane Brummelhuis, Gert Jaspers (halverwege het jaar in verband met pensionering vervangen door Pim van den Berg), Malek Marzguioui, Hetty Mulder, Sjaak de Ridder, Ellen Starke, Rogier Toes, Tommie Verheul en Martijn Zaal.

In 2021 waren er vier overleggen gepland met de expertgroep. In eerste instantie was gekozen voor twee lange en twee kortere (fysieke) overleggen. De langere bijeenkomsten waren ervoor bedoeld dieper op de onderwerpen in te gaan en zouden worden afgesloten met een maaltijd om elkaar nog wat beter te leren kennen. De langere, fysieke bijeenkomsten konden door de coronacrisis helaas niet doorgaan. Er vonden in 2021 in totaal vier bijeenkomsten van de expertgroep plaats, waarvan drie online en één fysieke bijeenkomst van twee uur op de locatie van het Samenwerkingsverband, afgesloten met een hapje en een drankje voor het versterken van de onderlinge verbinding.

De volgende onderwerpen stonden in 2021 op de agenda van de expertgroep:

- evaluatie zomerscholen;
- het wegwerken van door de coronacrisis veroorzaakte achterstanden;
- het Nationaal Programma Onderwijs, mede in relatie tot reserves van samenwerkingsverbanden;
- het concept projectplan Ontwikkeling eigen beleid leerwegondersteuning vmbo;
- de menukaart voor succesvolle interventies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs;
- veranderingen in de gesloten residentiële jeugdhulp en de voorgenomen sluiting van de Amsterdamse jeugdzorg+ De Koppeling;
- het Nationaal Programma Onderwijs: analyse van de schoolplannen, plannen van de gemeente en de relatie tussen beide.

2.3.4 Directeurenoverleggen

Het Samenwerkingsverband voerde in 2021 vier reguliere overleggen met de schooldirecteuren uit de vier windstreken (Noord, Zuid/Centrum, West, Oost/Zuidoost) en met de directeuren van de tussenvoorzieningen, het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

In het voorjaar van 2021 is een extra directeurenoverleg ingepland om ideeën uit te wisselen over de wijze waarop scholen invulling geven aan het Nationaal Programma Onderwijs.

Tijdens de (online) reguliere overleggen kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- de evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs;
- doorlopende leerlijnen vmbo-mbo;
- de evaluatie van de zomerscholen en examentrainingen;
- de samenwerking tussen het voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere voortgezet onderwijs;
- de samenwerking en werkwijze van de Ouder- en Kindteams;
- het nieuwe beleid leerwegondersteuning in het vmbo;
- een nieuwe ronde projectmiddelen: innovatie, maatwerk voor scholen en hoogbegaafdheid;
- de toeslagenaffaire;

- voorlichting over corona op scholen voor leerlingen, ouders en medewerkers (in samenwerking met de afdeling Jeugdgezondheidszorg van de GGD).

De agenda's van de overleggen in de verschillende windrichtingen zijn niet identiek. De directeuren brachten ook zelf agendapunten in en konden verzoeken om dieper in te gaan op bepaalde onderwerpen. Aan het einde van de vergadering, in een 'rondje langs de scholen', deelden de scholen altijd kort wat er bij hen speelde. Mede hierdoor weten directeuren elkaar ook steeds beter tussen de vergaderingen door te vinden. De opkomst bij deze overleggen was in het algemeen goed tot zeer goed.

2.4 Personeel

Het Samenwerkingsverband is werkgever als bedoeld in artikel 53b van de Wet op het voortgezet onderwijs; het personeel valt daarmee onder de cao voortgezet onderwijs. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen het Samenwerkingsverband en voor de aansturing van het personeel. Op 31 december 2021 waren 35 medewerkers (30 fte) in dienst bij het Samenwerkingsverband, 1,9 fte was werkzaam bij Stichting ELK en 0,4 fte bij het OSVO. Een aantal personeelsleden is volledig of voor een aantal fte gedetacheerd vanuit de aangesloten schoolbesturen (8 medewerkers ad 2,47 fte). Ook maakt het Samenwerkingsverband gebruik van de diensten van een aantal zzp'ers.

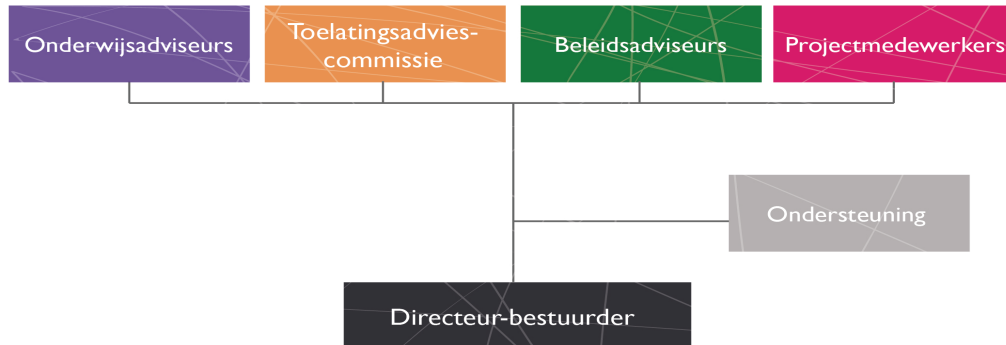
Bureau Samenwerkingsverband

Op het bureau van het Samenwerkingsverband werden de gevolgen van het thuiswerken – met deels op kantoor werken als de adviezen dat toelieten – voelbaar. Het werk, dat is gebaat bij overleg, samenwerken, afstemmen, brainstormen, creativiteit en energie, inspirerende bijeenkomsten en uitwisseling, verliep moeizamer.

Het thuiswerken in een spannende tijd eiste zijn tol: creatieve ideeën en praktische oplossingen boden maar deels soelaas en de onderlinge verbinding tussen de medewerkers werd moeilijker.

Om medewerkers meer aandacht en steun te geven, ondersteunt in 2022 een interimmanager de

directeur-bestuurder op het gebied van de dagelijkse operationele aansturing, human-resource management en organisatieontwikkeling.

Figuur 1: Organogram van het Samenwerkingsverband (2021).

Personeelsbeleid en scholing

In 2021 voerde het Samenwerkingsverband het personeelsbeleid uit zoals vastgesteld in 2017. De cyclus van functioneringsgesprekken is in 2021 digitaal ter hand genomen en volgens planning uitgevoerd.

In het kader van 'ook wij ontwikkelen ons' volgen medewerkers trainingen en opleidingen. Trainingen onder andere op het gebied van informeel of persoonlijk leiderschap. De businesscontroller rondde de master Business Administration voor controllers af en begon een tweede master: Finance & Control. De programmamanagers volgden een driedaagse training op het gebied van programmamanagement. De teambijeenkomsten vonden dit jaar deels digitaal en deels *in real life* plaats en stonden in het teken van planmatig werken, het tot leven brengen van 'ons verhaal' en verbinding.

Wie dat wilde, volgde een cursus *Helder schrijven*. Het was een groot succes.

Verzuim en ontslag

Het verzuimpercentage was in 2021 4,85%; dit is gelijk aan het landelijke gemiddelde in het onderwijs van 4,8%. Er was gepland en ongepland langdurig verzuim, mede als gevolg van de extra psychische belasting door de coronacrisis. Het ziekteverzuim in 2020 bedroeg 1,08%.

De interne communicatie blijft gericht op bevologenheid, betrokkenheid en persoonlijk

leiderschap, met specifieke aandacht voor eigenaarschap. In 2022 wordt de interne communicatie aangescherpt, planmatig ter hand genomen en meer verbonden met ‘ons verhaal’ en met HR.

Het Samenwerkingsverband spant zich in om ontslag te voorkomen. In 2021 is er niemand met gedwongen ontslag gegaan.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad bestaat uit drie personeelsleden en heeft periodiek overleg met de directeur-bestuurder over de strategische zaken van het bureau, het personeelsbeleid, de begroting en het jaarverslag. Het jaarverslag van de medezeggenschapsraad is opgenomen op pagina 148. Door ziekte konden twee van de drie leden van de medezeggenschapsraad deze taak niet meer vervullen en gingen we op zoek naar nieuwe leden. Inmiddels zijn er drie nieuwe leden waaronder een zeer ervaren voorzitter van de medezeggenschapsraad actief.

Vertrouwenspersoon

Mede op verzoek van de medezeggenschapsraad heeft het Samenwerkingsverband een vertrouwenspersoon, zowel voor ongewenste omgangsvormen in het geval van bedreiging, discriminatie, geweld, seksuele intimidatie en voor integriteitskwesties. Enkele medewerkers hadden contact met de vertrouwenspersoon voor steun in het kader van interne communicatie in coronatijd. De gesprekken vielen dus buiten de bovengenoemde categorieën, maar waren steunend van aard. Mede in het kader van ‘verbindend samenwerken’ heeft dit geleid tot een drietal heidagen met een focus op cultuuraspecten als het aangaan van het onderlinge gesprek, vragen stellen en feedback geven en ontvangen.

2.5 Huisvesting

Het bureau van het Samenwerkingsverband heeft een fijne werkplek in het Cultureel Educatief Centrum in Amsterdam-Zuidoost. Ook OSVO en Stichting ELK vinden hier onderdak. De representatieve huisvesting blijkt een belangrijke bijdrage te leveren aan de team- en organisatieontwikkeling. Ook draagt de huisvesting bij aan de reputatie van het

Samenwerkingsverband en aan de relatie met belangrijke stakeholders: ‘Wij zijn een netwerkorganisatie, wij werken samen, wij hebben de luiken open en zien onze leerlingen, de ouders, de scholen, de buurten en de stad, en jullie zijn allemaal van harte welkom bij ons.’ In 2021 volgde het Samenwerkingsverband het advies van de overheid om zo veel mogelijk of deels thuis te werken. De meeste tijd konden de medewerkers één dag per week op kantoor werken. Sommige collega’s kwamen vaker – omdat ze daar persoonlijk behoefte aan hadden, of omdat het werk daarom vroeg. Dat laatste gold bijvoorbeeld voor de medewerkers van de frontoffice en voor leden van de Toelatingsadviescommissie. Een voorwaarde daarbij was wel dat de anderhalve meter afstand in acht kon worden genomen. Veel overleg vond daarom digitaal plaats. Tijdens webinars en andere online bijeenkomsten had de ruimte van het Samenwerkingsverband de uitstraling van een professionele studio.

Een professionele organisatie heeft behoefte aan goede kantoorautomatisering. Het Samenwerkingsverband heeft een moderne ict-omgeving, die voldoet aan wensen van de medewerkers op het gebied van toegang, mobiliteit en veiligheid, maar ook aan de eisen die de Algemene verordening gegevensbescherming stelt. Een digitaal privacyimpactassessment vond naar tevredenheid plaats; zie ook 2.17.

De kantoorautomatisering en de andere online applicaties, zoals het leerlingeninformatiesysteem LISA en het digitale kantoor via Whereby, hebben tijdens de coronacrisis hun waarde bewezen: de overgang naar thuiswerken verliep wat dat betreft soepel en zonder problemen.

2.6 Strategische communicatie

Het Samenwerkingsverband benadert communicatie als een wezenlijk onderdeel van de netwerkorganisatie en niet als iets wat ‘ook nog moet gebeuren’. In 2018 is een strategisch plan opgesteld dat communicatie in de volle breedte beziet. De communicatiedoelen lopen uiteen: het binden en verbinden van betrokken mensen en scholen (duurzame relatieontwikkeling, *alignment*), positieve beeldvorming, meer verbinding met de buitenwereld en functionele voorlichting. Van bijzonder belang was het (ver)binden van de leden aan de onderlinge

samenwerking en aan het gestelde doel.

In 2019 voerde het Samenwerkingsverband deze communicatiestrategie uit, wat onder andere resulteerde in een nieuw digitaal platform en een nieuwe visuele identiteit. Het Samenwerkingsverband deed de afgelopen jaren ervaring op met inhoudelijke smalltalks. Het Samenwerkingsverband organiseerde in 2021 digitale smalltalks, waaronder een smalltalk over de inhoud van leerwegondersteuning in het vmbo.

Als gevolg van de coronacrisis ontdekten we dat ons digitale platform te veel was ingesteld op het vertellen van verhalen en geen goede plaats heeft voor het geven van informatie en voorlichting. Ook bleek dat ‘ons verhaal’ niet goed gebruikt wordt als basis voor andere (digitale) communicatiemiddelen. In 2021 zijn daarom onze communicatiestrategie en enkele middelen herijkt en is er een operationeel plan voor zowel interne als externe communicatie gemaakt. Dit plan wordt vanaf 2022 uitgevoerd.

2.7 Ondersteuningsplan en Ondersteuningsplanraad

Ondersteuningsplan

Op basis van de Wet op het voorgezet onderwijs (artikel 17.A.6a en 7) heeft elk samenwerkingsverband tot taak eenmaal in de vier jaar een ondersteuningsplan vast te stellen. Op 17 april 2019 stelde de algemene ledenvergadering van het Samenwerkingsverband het Ondersteuningsplan 2019-2023 vast.

De prioriteiten van het Ondersteuningsplan 2019-2023 zijn:

1. focus op preventie op school, in de klas;
2. in stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen;
3. soepele overstappen binnen het onderwijs;
4. het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie.

Met een focus op preventie, in de klas en op school, signaleren scholen eerder wat er aan de hand is, zoeken ze eerder uit wat de ondersteuningsbehoefte van een leerling is en zorgen ze

eerder dat de leerling ontvangt wat nodig is. Maar individuele scholen kunnen dit niet altijd alleen. Om het juiste onderwijs en passende zorg goed te organiseren, hebben de scholen binnen het Samenwerkingsverband elkaar nodig. Daarom helpen scholen elkaar, benutten ze kennis en kunde van elkaar en werken ze samen. Zo werken scholen aan betere verbindingen tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs, tussen voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs, tussen speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, en tussen onderwijs en jeugdhulp.

Ondersteuningsplanraad

Het Samenwerkingsverband is vanuit de Wet passend onderwijs verplicht een ondersteuningsplanraad in te stellen. De leden worden afgevaardigd door de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen die deelnemen aan het Samenwerkingsverband, maar hoeven geen lid van een medezeggenschapsraad te zijn. De leden van de Ondersteuningsplanraad zijn medewerkers van de scholen, ouders en leerlingen. Voor alle geledingen is voldoende belangstelling, maar voor de laatste geledingen vormt continuïteit een punt van aandacht, omdat ouders en leerlingen de Ondersteuningsplanraad moeten verlaten als de leerling van school gaat. Door jaarlijkse werving en eventuele verkiezingen houdt het Samenwerkingsverband deze geledingen op peil.

De Ondersteuningsplanraad is opgericht op 23 september 2013 en heeft uit zijn midden een voorzitter en secretaris gekozen. De leden ontvangen een vacatievergoeding per bijgewoonde vergadering.

De Ondersteuningsplanraad bestond in 2021 uit vijftien leden. Er is een constructieve relatie met het bestuur. De Ondersteuningsplanraad heeft in 2021 het jaarverslag 2020 en het jaarplan en de begroting 2022 gedetailleerd besproken en goedgekeurd. Andere onderwerpen die de Ondersteuningsplanraad met de directeur-bestuurder besprak ter instemming:

- de preambule van het ondersteuningsplan naar aanleiding van opting-out leerwegondersteunend onderwijs;
- het bestedingsplan voor de reserves.

Verder bespraken de Ondersteuningsplanraad en het bestuur het projectplan voor de ontwikkeling van het eigen beleid voor leerwegondersteuning vmbo, en het projectplan voor de

samenwerking tussen het voortgezet en het voortgezet speciaal onderwijs.

Het jaarverslag van de Ondersteuningsplanraad staat op pagina 145.

2.8 Onderzoek en monitoring

Evaluatie ondersteuningsplan

In de aanloop naar het Ondersteuningsplan 2023–2027 laat het Samenwerkingsverband een aantal onderzoeken uitvoeren. De uitkomsten hiervan vormen input voor de gesprekken die het Samenwerkingsverband in het najaar 2022 met alle stakeholders voert over het vierjarenbeleid vanaf 2023.

Het Samenwerkingsverband gaf in 2019 opdracht aan PI Research voor het verrichten van onderzoek naar de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Dat onderzoek gaf inzicht in de zwaarte van de ondersteuningsbehoefte in de verschillende schoolsoorten in relatie tot het ondersteuningsaanbod van de school in het voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, tussenvoorzieningen en regulier onderwijs (zie paragraaf 3.2.1). In 2021 werd een verdiepende fase van het onderzoek uitgevoerd naar de ondersteuningsbehoefte van leerlingen op de tussenvoorzieningen en de daar geboden ondersteuning.

Infinite Financieel deed in opdracht van het Samenwerkingsverband onderzoek naar de inzet van de begeleiders passend onderwijs, gericht op:

- de organisatie en de opbrengsten van begeleiding passend onderwijs (doelmatigheid);
- de brede bedrijfsmatige aspecten van de wijze waarop deze begeleiding momenteel georganiseerd is.

In het onderzoeksrapport wordt onderscheid gemaakt tussen *verbeteren* en *veranderen*.

Verbeteren is gericht op het binnen de huidige context blijven werken. Daarbinnen kan het Samenwerkingsverband een meer inhoudelijke opdrachtgeversrol vervullen, meer nadruk leggen

op het stellen van doelen, doelmatig werken en planmatig en integraal werken op schoolniveau. *Veranderen* brengt de meer principiële/strategische vraag met zich mee of het Samenwerkingsverband überhaupt de rol van opdrachtgever moet behouden. Het Samenwerkingsverband zou de middelen rechtstreeks aan de schoolbesturen kunnen toekennen, zodat zij de gewenste inzet zelf kunnen regelen. Groot nadeel is dat de centraal aangestuurde methodiek en deskundigheidsontwikkeling dan fragmenteert. In 2022 buigen bestuur en algemene ledenvergadering zich over deze kwestie.

Ook zette het Samenwerkingsverband een onderzoeksopdracht uit voor een onderzoek gericht op innovatie van de werkwijze van de Toelatingsadviescommissie en het proces van analyseren en afwegen door de onderwijsadviseurs. Niet alleen in het kader van het toekomstige ondersteuningsplan maar ook in het licht van de landelijke evaluatie van passend onderwijs en de landelijke ontwikkeling in de richting van inclusief onderwijs.

Met de schoolbesturen van Orion en Kolom startte het Samenwerkingsverband een tweejarig onderzoek naar de doelmatigheid van zogenoemde trainingsgroepen in het voortgezet speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende kinderen. Trainingsgroepen zijn kleinere groepen op de scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen, waarin een nog specialistischer aanbod beschikbaar is dan in gewone groepen. Het onderzoek moet leiden tot een advies over vorm, inhoud, en in- en uitstroom van deze trainingsgroepen op de lange termijn. Dit advies wordt geformuleerd in het kader van een breed specialistisch onderwijsaanbod op de vier scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen in Amsterdam, in het licht van maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen. Hierbij komen thema's aan de orde als leerrecht, onderwijszorgarrangementen, inclusief onderwijs, in- uit- en doorstroom naar het reguliere onderwijs en dagbesteding. Het onderzoek is gestart in 2021 en loopt twee jaar.

Ten slotte zette het Samenwerkingsverband in het najaar van 2021 een onderzoek uit voor het verrichten van een analyse van de schoolondersteuningsprofielen 2021-2025 van de scholen. De rapportage over dit onderzoek komt naar verwachting begin 2022 beschikbaar.

Monitoring

LISA is het systeem dat de leerlingengegevens beheert en beveiligde uitwisseling hiervan met de scholen mogelijk maakt. In 2021 voerde ICATT een aantal verbeteringen uit in LISA.

Hierdoor kunnen scholen meer aanvragen direct digitaal regelen en houdt het Samenwerkingsverband overzicht en grip op de behoeften van de scholen en zijn eigen werkvoorraad. LISA levert een belangrijke bijdrage aan de beschikbaarheid van monitoringgegevens, bijvoorbeeld voor dit jaarverslag, maar ook voor de evaluatie van beleid.

2.9 De invloed van politiek en samenleving

2.9.1 Verbeterplan passend onderwijs

De landelijke ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs waren in 2021, afgezien van de uitvoering van het verbeterplan, relatief rustig vanwege het demissionaire karakter van het kabinet. De minister van Onderwijs kwam in november 2020 nog met een verbeterplan¹ voor passend onderwijs dat sindsdien de landelijke ontwikkelingen via de landelijke gremia blijft sturen. Die ontwikkeling verloopt langs twee hoofdlijnen:

1. Verbeteraanpak van – en binnen – de huidige systematiek van passend onderwijs:
  - verbeteren van ondersteuning en maatwerk voor leerlingen, leraren en ouders, samen met de jeugdhulp;
  - verbeteren van de randvoorwaarden: aanpak lerarentekort, verminderen werkdruk, voldoende middelen;
  - verbeteraanpak passend onderwijs via 25 maatregelen ter ondersteuning van leerlingen en ouders, leraren en scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverbanden.

2. Een aangescherpte visie voor de toekomst: inclusiever onderwijs:
  - leerlingen met en zonder extra ondersteuningsbehoeften kunnen vaker naar dezelfde school;

---

¹ Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs. Ministerie van OCW, november 2020.

- meer diversiteit met gelijkwaardige maatschappelijke deelname;
- doorontwikkeling van voldoende specialistische expertisecentra;
- ontwikkeling van een routekaart waarin de stappen zijn opgenomen om tot inclusiever onderwijs te komen.

Samen met de zeven andere samenwerkingsverbanden voor primair en voortgezet onderwijs van Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, de zogenoemde G4, werkt het Samenwerkingsverband aan concrete en haalbare oplossingen, in overleg met de G4-gemeenten, het Rijk en landelijke gremia als de Sectorraad samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs. Deze G4-groep wordt ondersteund door de werkgroep Passend onderwijs en jeugdhulp van de G4. Een beleidsmedewerker van ons Samenwerkingsverband nam hieraan deel, ook namens het Samenwerkingsverband voor het primair onderwijs. De gemeente Amsterdam werd vertegenwoordigd door een ambtenaar van de afdeling Onderwijs.

2.9.2 Samenwerking met de jeugdhulp

Het Samenwerkingsverband voert op overeenstemming gericht overleg met de gemeenten Amsterdam en Diemen over het ondersteuningsplan en over de aansluiting tussen onderwijs en zorg. Het overleg heeft een verdiepend karakter en is thematisch van aard. Dit overleg leidde in 2018 tot een vierjarenwerkagenda van de twee samenwerkingsverbanden met de gemeente. De uitvoering van deze agenda heeft tot gevolg dat er nu ook een op overeenstemming gericht overleg plaatsvindt van de wethouders Onderwijs en Jeugd van Amsterdam en Diemen met de twee samenwerkingsverbanden. Sinds 2019 is ook een op overeenstemming gericht overleg van het voortgezet onderwijs met het mbo en de gemeente wettelijk verplicht. Het Samenwerkingsverband maakte in 2020 met de gemeente en de mbo-bestuurders de afspraak om dit overleg te laten aansluiten op het bestuurlijk overleg over de MBO-Agenda van de gemeente Amsterdam. Dit heeft als zodanig in 2021 één keer plaatsgevonden.

In 2019 werden in Amsterdam de tekorten in het jeugdhulpbudget zichtbaar en voelbaar door lange wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdhulp en bij de jeugdbescherming. Ook de beschikbare middelen voor de Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO), die zo

goed uitpakt, staan sinds 2020 onder druk. Het Samenwerkingsverband maakte zich met de besturen van het speciaal onderwijs hard voor het behoud van het budget.

Vast stond dat er voor de Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs in 2021 3,1 miljoen euro minder beschikbaar was, doordat de regiogemeenten vanaf januari van dat jaar geen onderdeel meer uitmaakten van het contract. Als gevolg daarvan konden leerlingen in het speciaal onderwijs die niet in de gemeente Amsterdam of Diemen wonen, geen gebruik meer maken van de specialistische jeugdhulp in de scholen. Zij en hun ouders waren opnieuw aangewezen op een verwijzing, indicatiestelling, perspectiefplan en andere vertragende tussenstappen. Toen de gemeente Amsterdam begin 2021 daarbovenop nog een bezuiniging van twee miljoen voor de jeugdhulpaanbieders in 2022 aankondigde, gingen de schoolbesturen voor speciaal onderwijs in gesprek met de jeugdhulpaanbieders. Tegen de zomer van 2021 verviel dit deel van de bezuinigingen alsnog, als gevolg van extra jeugdhulpmiddelen voor de gemeente in verband met corona.

Inmiddels is duidelijk hoe diep de sociaal-emotionele sporen zijn die corona trekt in het leven van een groot deel van onze leerlingen. Individuele, gespecialiseerde jeugdhulp zal maar een klein deel van de oplossing zijn. De gemeente investeert in preventief groepsaanbod, schooljongerenwerk en ander werk aan de zogenoemde 'sociale basis'.

2.9.2.1 Veranderingen in de (gesloten) residentiële jeugdhulp

Veranderingen in de (gesloten) residentiële jeugdhulp krijgen landelijk, regionaal en ook plaatselijk vorm. De uitvoerend bestuurder is op deze drie niveaus actief.

Landelijk gaat het in het teken van de zogenoemde 'herbezinning residentieel onderwijs' over het bekostigingsvraagstuk. Als gevolg van de ontwikkelingen blijven er middelen voor het onderwijs in geslotenheid 'over'. Het Samenwerkingsverband spant zich er samen met andere samenwerkingsverbanden voor in dat de ministeries deze middelen aan de samenwerkingsverbanden ter beschikking stellen.

In het kader van de regio Noord-Holland vertegenwoordigt de directeur-bestuurder de Noord-Hollandse samenwerkingsverbanden in diverse bestuurlijke overleggen en netwerken (met specialistische jeugdhulpbestuurders en wethouders), die samen opdrachtgever zijn voor het

programmamateam 'Een Thuis voor Noordje' (het zogenoemde Bovenregionaal plan Noord-Holland). Ook is de directeur-bestuurder lid van het bovenregionale expertisenetwerk, en vertegenwoordigt daar het perspectief van het onderwijs.

De winst is dat de specialistische jeugdhulp en de gemeenten überhaupt aan het onderwijs als partner denken.

Met de bestuurders van de schoolbesturen voor voortgezet speciaal onderwijs werkt het Samenwerkingsverband vanuit de volgende uitgangspunten:

1. Onderwijs is niet alleen volgend
Toelichting: tot dusver was het onderwijs in de visie van de jeugdhulppartners alleen volgend: 'als wij kinderen plaatsen in open of kleinschalige instellingen, dan moet het onderwijs een school of dagbesteding regelen'. Maar als er voldoende expertise van de specialistische jeugdhulp aanwezig is in de scholen (met name School2care, Purmercollege, het overige voortgezet speciaal onderwijs, maar ook in het reguliere onderwijs) kan het onderwijs voorkómen dat er kinderen uit huis of in geslotenheid geplaatst moeten worden.
2. De school van herkomst moet actief blijven, ook tijdens een plaatsing in geslotenheid of in een open residentiële instelling.

In Amsterdam is de gesloten jeugdhulp (De Koppeling) bezig om het aantal jongeren in geslotenheid te verminderen en in het voorjaar van 2022 tot sluiting over te gaan.

In bestuurlijk overleg met Levvel stuurt het Samenwerkingsverband erop aan dat er vanuit de visie van het Samenwerkingsverband een goede plaats in het onderwijs komt voor de leerlingen die vanuit De Koppeling naar een kleinschalige woonvorm gaan. Dat vraagt een intensieve samenwerking tussen de specialistische jeugdhulp, reguliere en speciale scholen en het Samenwerkingsverband. De samenwerkingsverbanden in Noord-Holland hebben inmiddels een propositie gemaakt en een werkwijze ontwikkeld. Een leernetwerk voor betrokkenen is in de maak. In Amsterdam hebben Altra en het reguliere onderwijs een belangrijke rol. Het Samenwerkingsverband heeft al jaren voorzieningen, expertise en ervaring door School2care en het Purmercollege, en ook de Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal onderwijs (SJSO) draagt bij aan het vertrouwen dat we met elkaar deze ontwikkeling aankunnen en ook bijdragen aan de preventie van uithuisplaatsingen.

2.9.3 Leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs: nieuwe wetgeving

De ontwikkeling van nieuwe wetgeving over leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs verliep traag. Een belangrijke mijlpaal was de oplevering in juli 2020 van een onderzoek van het CBS, op verzoek van het ministerie van OCW: *Richting een alternatief verdeelmodel voor Lwoo en Pro*. Voor het praktijkonderwijs onderzoekt de minister zowel de weg van directe bekostiging als die van alternatieve vormen.

Voor leerwegondersteunend onderwijs werd een ‘herijkte indicator’ ontwikkeld, gebaseerd op de po-indicator, een instrument voor de verdeling van middelen om onderwijsachterstanden weg te werken. Toepassing hiervan op het niveau van de samenwerkingsverbanden voor voortgezet onderwijs werd in 2021 onderzocht. Daarbij werden verschillende aggregatieformules toegepast en werd de stabiliteit van de scores geanalyseerd. De uitkomsten van dit onderzoek komen in 2022 beschikbaar. Het wetstraject daarna duurt naar verwachting nog minstens een jaar. Het Samenwerkingsverband is vertegenwoordigd door de Sectorraad samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs, en de directeur-bestuurder heeft zitting in de klankbordgroep. Ook is er een groep bestuurders van samenwerkingsverbanden actief om de sectorraad scherp te houden. Vanuit het Samenwerkingsverband participeert een senior beleidsmedewerker in deze groep. In 2021 waren er geen nieuwe ontwikkelingen op dit vlak.

In de sliptstream van de wetswijziging leerwegondersteunend onderwijs is er landelijk ook discussie en lobby ten aanzien van de bekostiging van het praktijkonderwijs. Het ministerie van OCW verwacht dat de beslissing over deze bekostiging – directe bekostiging, of het actualiseren van de huidige verdeling – volledig op politieke gronden zal plaatsvinden.

2.9.4 Financiële reserves

Een van de maatregelen van het *Verbeterplan passend onderwijs* (zie 4.9.1), de zogenoemde maatregel 23, betreft de versnelde afbouw van ‘(mogelijk) bovenmatige reserves’. In december 2020 liet de minister per brief aan de besturen van alle samenwerkingsverbanden weten dat hij vóór 1 februari 2021 een *gezamenlijk* plan van hen wilde ontvangen. Aansluitend daarop eiste hij vóór 1 mei 2021 een bestedingsplan van elk samenwerkingsverband.

Het gezamenlijke plan is eind januari 2021 inderdaad vastgesteld en aangeboden. Kern is de toezegging de bovenmatige reserves versneld, maar planmatig, af te bouwen. Het

Samenwerkingsverband heeft bij het vaststellen van het jaarplan 2021 al een bestedingsplan vastgesteld dat aan de uitwerkingseisen van de minister is aangepast. Ook neemt het bestuur de eventueel onnodige reserve voor leerwegondersteunend onderwijs onder de loep, zodra er meer bekend is over de wetswijziging (zie 2.9.3). De auditcommissie drong aan op het maken van scenario's; het bestuur zal deze direct maken wanneer er voldoende bekend is over de omvang van de beschikbare middelen.

2.9.5 Toeslagenaffaire

Zo'n 7.000 Amsterdamse leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs hebben te maken met de toeslagenaffaire rond de kinderopvang. De impact op gezinnen kan groot zijn. Gezinnen kampen met schulden, stress, soms zelfs trauma. Sommige ouders hebben hun huis, werk, baan of relatie verloren. In sommige gezinnen zijn kinderen uit huis geplaatst. De schaamte erover te praten is groot. Het vertrouwen in instanties is stuk. De gemeente Amsterdam werkt samen met de Belastingdienst aan herstel voor gedupeerden.

In 2021 kreeg de Toelatingsadviescommissie van het Samenwerkingsverband voor het eerst te maken met ouders die gedupeerd waren in de kinderopvangtoeslagenaffaire. Het Samenwerkingsverband onderzocht in het najaar van 2021 op welke manier het onderwijs kan bijdragen aan herstel voor deze ouders.

Het is van belang dat scholen zich bewust zijn van de gevolgen van de toeslagenaffaire, ernaar vragen bij ouders en investeren in het vertrouwen van ouders. Ook voor het Samenwerkingsverband is het van belang om hierop te letten in de eigen procedures. De toeslagenaffaire is besproken in interne overleggen en in het zorgcoördinatoren- en directeurenoverleg van het Samenwerkingsverband. Op 14 december organiseerde het Samenwerkingsverband samen met de gemeente Amsterdam een webinar over de impact van de toeslagenaffaire voor scholen en netwerkpartners in Amsterdam.

2.9.6 Vereenvoudiging bekostiging

Vanuit de wet vereenvoudiging bekostiging vo gaat de bekostiging in het voortgezet onderwijs wijzigen per 1 januari 2022. De bekostiging in het primair onderwijs wijzigt met de wet vereenvoudiging bekostiging po per 1 januari 2023. Het doel van beide wetswijzigingen is het

duidelijker maken van de bekostiging. De vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs heeft ook effect op het Samenwerkingsverband omdat de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs vallen onder de wet van het primair onderwijs.

Voor het Samenwerkingsverband is het effect van de wijziging van bekostiging in het voortgezet onderwijs minimaal. Dit effect is vooral terug te vinden op de scholen, waarvan de bekostiging wijzigt in positieve of negatieve zin.

De wetwijziging in het primair onderwijs heeft tot gevolg dat de teldatum van 1 oktober voor het voortgezet speciaal onderwijs wordt verplaatst naar 1 februari. In deze nieuwe situatie vervalt de tussentijdse groeibekostiging. Daarvoor in de plaats moet elk samenwerkingsverband een vangnetbepaling opstellen en toevoegen aan zijn ondersteuningsplan. In deze bepaling wordt eventuele 'onevenredige groei' bekostigd aan scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Er is sprake van onevenredige groei als in de periode van 2 februari tot en met 1 juni meer groei plaatsvindt dan in de periode van oktober tot februari. Samenwerkingsverbanden mogen zelf bepalen hoe ze de vangnetbepaling vormgeven. Het Samenwerkingsverband maakt in dit verband afspraken met de reguliere scholen over het ophalen van de basisbekostiging, conform het 'geld volgt leerling'-principe. In 2022 stelt het Samenwerkingsverband de vangnetbepaling op.

2.10 Samenwerking met Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs

Het Overleg Scholen Voortgezet Onderwijs (OSVO) en het Samenwerkingsverband werken op vier voor de hand liggende, praktische onderwerpen samen: huisvesting, financieel-administratieve ondersteuning, inhoudelijke ondersteuning en een vast dagdeel voor alle vergaderingen. Ook is de voorzitter van het OSVO welkom bij de algemene ledenvergadering van het Samenwerkingsverband en is de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband welkom tijdens de OSVO-ledenvergaderingen. De directeur-bestuurder neemt ook deel aan de heidagen van het OSVO.

Met het OSVO is in 2021 afgesproken dat het thema schoolveiligheid onder de hoede van het Samenwerkingsverband komt. Het raakt sterk aan alle onderwerpen van het Samenwerkingsverband, zoals pedagogisch klimaat/leerklimaat, preventie en schooljongerenwerk. Er is een begin gemaakt met de ontwikkeling van een visie (zie 3.1.7.1). Ook nam het Samenwerkingsverband de kennisdeling op het gebied van kansengelijkheid over van OSVO.

Inmiddels werkt OSVO aan een voorstel voor transitie: wat is de benodigde inhoud en vorm voor samenwerking in Amsterdam, mede in relatie tot het werk van het Samenwerkingsverband? In dit proces van transitie vergaderden de besturen van OSVO en Samenwerkingsverband gezamenlijk en stelden zij samen een bestuurssecretaris aan.

2.11 Samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen

Operationeel komt de samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen het beste tot uiting in het *Verbeterplan overstap po-vo*. De beide samenwerkingsverbanden stelden dit plan in 2019 gezamenlijk op. De uitvoering ervan is ter hand genomen en strekt zich uit over verschillende jaren.

De directeur-bestuurders van de twee samenwerkingsverbanden trekken gezamenlijk op in de gemeentelijke en thuiszittersaanpak. Er vindt gezamenlijk op overeenstemming gericht overleg met de gemeente plaats.

De gemeenten Amsterdam en Diemen en de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen werken samen vanuit de Werkagenda passend onderwijs en de aansluiting met jeugdhulp. Deze werkagenda wordt jaarlijks vastgesteld in het op overeenstemming gericht overleg door de directeur-bestuurders van beide samenwerkingsverbanden en de wethouders Onderwijs en Jeugd van beide gemeenten. Jaarlijks stelt de gemeente Amsterdam € 500.000 voor beide samenwerkingsverbanden gezamenlijk beschikbaar om in te zetten voor activiteiten uit de werkagenda. De samenwerkingsverbanden zetten deze middelen in ter cofinanciering en versterking van

activiteiten uit het ondersteuningsplan. De activiteiten vallen altijd binnen een van de drie gezamenlijke ambities van de Werkagenda passend onderwijs:

1. maatwerk voor ieder kind
2. thuisnabij onderwijs
3. doorgaande lijnen

2.12 Samenwerking met Stichting ELK

De directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband is uit hoofde van haar functie ook bestuurder van Stichting ELK, de uitvoeringsorganisatie voor de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs. Dit is gunstig voor de uitvoeringspraktijk, maar het ingewikkelde bestuurlijke construct leidde net als in de voorgaande jaren tot een aantal knelpunten, met name in de samenwerking met OSVO. Deze knelpunten verdienen in 2022 de bestuurlijke aandacht, nadat OSVO een besluit in een aantal belangrijke dossiers – transitie, vraag en aanbod, loting en matching – heeft genomen.

- De voortgang van Kernprocedure 1 verliep volgens planning, inclusief de loting en matching en de uitvoering van de helpdesk voor scholen. Toegevoegd werden digitaal aanmelden, zoals geadviseerd door de directeuren en uitgewerkt door ELK, en de uitvoering van het dubbeladvies.
- De telefonische helpdesk werd in ere hersteld, nadat er een jaar eerder alleen een online helpdesk was geweest.
- Vanaf september 2020 was er veel aandacht voor het organiseren van de open dagen 2021 in coronatijd. Er vond uitwisseling van ideeën en mogelijkheden plaats en er werden bestuurlijke afspraken gemaakt over online open dagen.

2.13 Samenwerking met het middelbaar beroepsonderwijs

Bestuurlijk is er een samenwerking in de RMC-regio 21 en zijn er enkele bestuurlijke themagroepen die hieronder ressorteren. Amsterdam heeft een intensieve MBO- Agenda, waaraan het voortgezet onderwijs deelneemt (zie paragrafen 3.3.3.1).

Vanuit een beheerorganisatie wordt de Kernprocedure 2 uitgevoerd, de overstap van het voortgezet naar het middelbaar beroepsonderwijs, met veel inzet vanuit het voortgezet onderwijs.

- In Amsterdam waren er in 2021 4.032 leerlingen die de overstap maakten naar het middelbaar beroepsonderwijs. De aanmeldingsdatum voor het toelatingsrecht werd uitgesteld van 1 april naar 1 mei. Op 1 mei was het aandeel leerlingen in het aanmeldingsproces 92%. In 2020 was dat op 1 april 88,3% en in 2019 was dat 88,9%. Deze percentages verschillen nauwelijks, ondanks de coronacrisis.
- Leerlingen werden ondersteund in de overstap: 120 leerlingen hebben zich voorbereid op de start van hun mbo-opleiding door deel te nemen aan de zomerschool, OZOSchool.

2.14 Samenwerking in het G4-netwerk

Het Samenwerkingsverband werkt nauw samen in een G4-netwerk, bestaande uit Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. De controllers van de G4-samenwerkingsverbanden zijn in 2021 drie keer bijeengekomen. Daarbij waren ook de controllers van de G4-samenwerkingsverbanden uit het primair onderwijs aanwezig. Onderwerpen die bij deze bijeenkomsten aan bod kwamen, waren:

- vereenvoudiging van de bekostiging en de groeitelling;
- de coronacrisis;
- data-gestuurd werken en kwaliteitszorg;
- benchmark primair en voortgezet onderwijs;
- Nationaal Programma Onderwijs;

- website samenwerkingsverbandenopdekaart.nl;
- plan afbouw reserves.

Op bestuurlijk niveau kwamen de G4-samenwerkingsverbanden in 2021 zes keer bijeen. Om geen verwarring te krijgen met landelijke bespreekpunten, focussen de overleggen zich op de grootstedelijke problematiek in relatie tot passend onderwijs in de samenwerking met jeugdhulp.

Vanuit dit netwerk droeg het Samenwerkingsverband bij aan een internetconsultatie voor het wetsvoorstel Besluit experiment onderwijszorgarrangementen.

2.15 Toezicht Onderwijsinspectie

De Inspectie van het Onderwijs was in 2021 concreet betrokken bij het Samenwerkingsverband op het gebied van de Toptrajecten en de tussenvoorzieningen.

Het bestuur van het Samenwerkingsverband is wettelijk gezien verantwoordelijk voor de onderwijskwaliteit binnen Toptrajecten. De Onderwijsinspectie voerde hier in 2018 een verificatieonderzoek naar uit, als onderdeel van het vierjaarlijks onderzoek naar het gehele Samenwerkingsverband. Daarnaast onderzocht de Onderwijsinspectie het toezicht van het bestuur op de onderwijskwaliteit van Toptrajecten. De Onderwijsinspectie gaf op beide onderdelen een herstelopdracht aan het bestuur.

In 2020 beoordeelde de Onderwijsinspectie de onderwijskwaliteit van Toptrajecten bij haar verificatieonderzoek als voldoende. Ook zag zij belangrijke verbeteringen in de aansturing van Toptrajecten door het bestuur. Het toezicht was echter nog niet voldoende. Daarom maakte het Samenwerkingsverband dat jaar nadere kwaliteitsafspraken met Toptrajecten. Het bestuur heeft aangegeven wat het van de onderwijskwaliteit van Toptrajecten verwacht, welke gegevens het periodiek wil ontvangen van Toptrajecten en welk onderzoek het Samenwerkingsverband zelf

jaarlijks doet. De uitvoering van deze kwaliteitsafspraken en bijbehorende jaarplanning startte in schooljaar 2020-2021.

In mei 2021 zag de Onderwijsinspectie in haar verificatieonderzoek dat er een goed werkend systeem van kwaliteitszorg is vanuit het bestuur. Zij sprak haar vertrouwen in het bestuur uit en ging over op het basistoezicht.

De Inspectie van het Onderwijs nodigde een afvaardiging van het Samenwerkingsverband, de schoolbesturen en directeuren en de gemeente uit voor een open gesprek. Onderwerp hiervan waren de bij de Onderwijsinspectie levende vragen over de tussenvoorzieningen, als onderdeel van het samenhangend netwerk van voorzieningen van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Het gesprek vond plaats in september. Bij de inspectie vond de afvaardiging een luisterend oor. Zij maakte duidelijk wat de plaats is van de tussenvoorzieningen in het Amsterdamse samenhangend netwerk, en dat dit zijn basis vindt in het ondersteuningsplan.

Ook lichtte de afvaardiging de activiteiten van het Samenwerkingsverband met de tussenvoorzieningen toe. Bovendien werd de variatie in leerroutes benadrukt, en het maatwerk dat hiermee voor leerlingen mogelijk is.

De inspectie houdt bedenkingen over ons stelsel maar was wel overtuigd van het belang van de tussenvoorzieningen in het Amsterdamse samenhangende netwerk en sprak haar steun ervoor uit.

2.16 Klachten en bezwaren

Het Samenwerkingsverband is aangesloten bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring (LBT), die is ondergebracht bij de Stichting Onderwijsgeschillen.

Bij deze commissie zijn geen bezwaren ingediend over het Samenwerkingsverband.

Sinds 2019 heeft het Samenwerkingsverband een verbeterde bezwaarprocedure. Elke klacht en elk bezwaar leidt tot een gesprek tussen de directbetrokkenen en de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband, met als doel goed naar elkaar te luisteren en tot een oplossing te komen.

In 2021 is er een bezwaar ingediend tegen een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring. Dit bezwaar is afgehandeld door de directeur-bestuurder; de toelaatbaarheidsverklaring is gehandhaafd. Er is geen klacht ingediend bij de geschillencommissie. Ter vergelijking: in 2016 werd tweemaal een bezwaar ingediend, in 2017 werd eenmaal een bezwaar ingediend, dat later werd ingetrokken. In 2018 en 2019 werden geen bezwaren ingediend. In 2020 was er een bezwaar ingediend dat achteraf bleek te berusten op een misverstand.

Het Samenwerkingsverband is in 2021 vier keer gevraagd (in 2020 twee keer, 2019 vijf keer, in 2018 vier keer, in 2017 drie keer en in 2016 elf keer) aanwezig te zijn bij zittingen van de Onderwijsgeschillencommissie, die klachten van ouders tegen Amsterdamse schoolbesturen behandelde. Het Samenwerkingsverband droeg bij aan een oplossing op maat.

2.17 Algemene verordening gegevensbescherming

Het Samenwerkingsverband verwerkt dagelijks persoonsgegevens van leerlingen en informatie van scholen. Privacybescherming en naleving van de privacywetgeving vragen daarom veel aandacht van de organisatie. Per mei 2018 trad de nieuwe Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking. Het Samenwerkingsverband voldoet aan alle geldende wet- en regelgeving en in een periodiek overleg met de (externe) functionaris voor gegevensbescherming vindt hierover voortdurend toetsing en eventuele aanpassing van documenten en werkwijzen plaats. Deze functionaris van BMGRIP werkt ook voor Vereniging OSVO en Stichting ELK.

In 2021 voerde de functionaris voor gegevensbescherming een interne privacy-audit uit. BMGRIP constateerde dat de algehele indruk over het volwassenheidsniveau van het privacymanagementsysteem van het Samenwerkingsverband goed is. Ook is het bewustzijn van medewerkers op het gebied van privacybescherming zeer hoog. BMGRIP adviseerde een aantal verbeterpunten, onder meer om:

- voor de komende periode bewustwording onder medewerkers en de dreigingen van cybersecurity blijvend onder de aandacht te houden;
- 2-factor-authenticatie in te richten voor de Office365 en de systemen ELK en LISA, vanwege de (gevoelige) persoonsgegevens in dit systeem;
- met IT-partijen (Veltwerk, Triple W en ICATT) afspraken te maken in het kader van mogelijke calamiteiten, zoals ransomware.

Het Samenwerkingsverband volgt de adviezen en maatregelen op. Ze worden uiterlijk in 2022 uitgevoerd dan wel geïmplementeerd.

In 2021 heeft zich één datalek voorgedaan. Het Samenwerkingsverband ondernam naar aanleiding hiervan direct actie, heeft betrokkenen geïnformeerd en de interne processen en de gedragscode voor medewerkers aangescherpt. Ook is de functionaris voor gegevensbescherming direct geïnformeerd en is dit datalek gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

2.18 Kwaliteit

Onder het motto ‘Samenwerken en kwaliteit ontdekken’ heeft het Samenwerkingsverband zijn visie op kwaliteit in 2018 nader geformuleerd en in 2019 in praktijk gebracht. Enerzijds betreft dit het goed functioneren en het op orde hebben van de processen en de organisatie binnen het Samenwerkingsverband. In dit perspectief moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een professionele planning & control en een kwaliteitscyclus, zoals de PDCA-cyclus, en het in 2019 ingestelde programmamanagement. Anderzijds betreft het de kwaliteitscultuur in de dagelijkse onderwijspraktijk en op het bureau. Onderwijsprofessionals moeten steeds kiezen wat in een bepaalde situatie goed is voor een leerling. De professionele ruimte daartoe is niet vrijblijvend. Het vraagt de nodige expertise en ervaring, maar vooral ook reflectie en doorgaand leren om tot de beste kansen op goede onderwijsresultaten voor een leerling te komen.

De auditcommissie en de kwaliteitscommissie hebben als commissies van de algemene ledenvergadering een toezichthoudende rol. Hiertoe behoort ook het toezicht op het domein van het kwaliteitsbeleid.

2020 en 2021 stonden in het teken van de doelmatigheid van de inzet van ondersteuningsmiddelen. Het Samenwerkingsverband voerde met alle directeuren en zorgcoördinatoren van scholen gestructureerde gesprekken over de inzet van de ondersteuningsmiddelen, met als doel hier greep op te krijgen, met de scholen te reflecteren en te sturen op planmatige inzet van deze middelen (zie paragraaf 3.1.1). Onderwerp van gesprek in het bestuur en in de algemene ledenvergadering was dat schoolbesturen strategisch kunnen sturen op de planmatige inzet van de ondersteuningsmiddelen. De kwaliteits- en auditcommissie dringen op deze aanpak aan.

Er is structurele aandacht voor het uitwisselen van good practices in alle overleggen in het netwerk van het Samenwerkingsverband. Ook voerde het Samenwerkingsverband een vorm van collegiale visitatie van scholen onderling in. Deze visitaties zijn ontwikkeld om scholen ervaringen te laten uitwisselen en van elkaar te laten leren. In 2020 is er een enthousiast begin gemaakt, maar de collegiale visitaties kwamen stil te liggen door de coronacrisis (zie paragraaf 3.4.2).

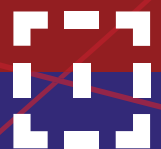

Focus op
preventie

op school,

in de klas

Snel erbij en oplossingen vinden

3. Evaluatie programmaliijnen

3.1 Focus op preventie op school, in de klas

3.1.1 Basisondersteuning

Het Samenwerkingsverband verstrekt ondersteuningsmiddelen aan de scholen om basisondersteuning en extra ondersteuning te bieden aan leerlingen en om de interne zorgstructuur te versterken. Het doel is dat scholen de ondersteuningsmiddelen doelgericht en planmatig inzetten, zodat er sprake is van een duurzame ontwikkeling van de basisondersteuning en de zorgstructuur. Tot 2025 ontvangen de scholen een ruim ondersteuningsbudget, daarna stelt het ministerie van OCW het ondersteuningsbudget voor Amsterdam naar verwachting in negatieve zin bij. Het is van belang dat scholen voor die tijd door gerichte investeringen hun zorgstructuur op orde hebben, zodat ze deze met eigen middelen kunnen voortzetten. Voor (extra) ondersteuning van leerlingen zijn ze daarmee minder afhankelijk van de nog onzekere financiering door het Samenwerkingsverband.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Uit de schriftelijke verantwoordingen blijkt dat de scholen het budget als volgt hebben ingezet:
  - 45,6% van de middelen is besteed aan ondersteuning voor (individuele) leerlingen;
  - ruim 87,7% van de scholen zette de middelen in voor onder andere de ondersteuning van (individuele) leerlingen;
  - 70,4% van de scholen zette de middelen in voor de interne zorgstructuur-scholing van docenten;
  - de afname in de inkoop bovenschoolse voorzieningen komt deels doordat de kosten niet in rekening worden gebracht aan de scholen voor de ambulante inzet op de scholen van Toptrajecten en LINK.

Onderdeel	Bedrag	% 2021	% 2020	% 2019	% 2018	% 16-17*	% 15-16	% 14-15	% van scholen
Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 3.967.632	45,6%	33,8%	35,1%	46,3%	34,1%	34,4%	36,3%	90,1%
Interne zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 2.887.013	33,2%	35,4%	38,6%	31,1%	37,9%	29,5%	23,4%	83,1%
Interne zorgstructuur – scholing	€ 872.269	10,0%	7,4%	9,1%	7,5%	6,8%	14,1%	10,2%	70,4%
Inkoop bovenschoolse voorzieningen	€ 62.762	0,7%	1,9%	5,3%	5,3%	13,6%	13,4%	18,7%	16,9%
Inzet trajectklassen	€ 342.057	3,9%	5,1%	8,5%	5,6%	6,2%	6,1%	7,6%	16,9%
Overig	€ 438.756	5,0%	15,9%	1,0%	0%	0,6%	2,1%	3,8%	53,5%
Externe zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 122.390	1,4%	0,5%	2,3%	4,2%	0,7%	0,3%	0,0%	12,7%
Totaal	€ 8.692.879	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	

Tabel 1: Percentage uitgaven ondersteuningsmiddelen gebaseerd op basis van de inschatting van de vo-scholen.

* 16-17 is augustus t/m december 2016 en heel 2017.

Onderdeel	Bedrag	% 2021	% 2020	% 2019	% 2018	% 2017	% van scholen
Ondersteuning (individuele) leerlingen	€ 347.793	69,3%	31,3%	42,6%	39,8%	26,4%	78,6%
Interne zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ 125.582	25,0%	59,2%	34,8%	39,7%	42,7%	42,9%
Interne zorgstructuur – scholing	€ 27.030	5,4%	6,9%	13,6%	10,2%	28,6%	28,6%
Externe zorgstructuur – kwaliteitsverbetering	€ -	-	-	0,1%	-	2,3%	-
Inzet trajectklassen	€ -	-	-	8,7%	10,3%	-	-
Overig	€ 1.200	0,2%	2,6%	0,2%	-	-	7,1%
Totaal	€ 764.959	100%	100%	100%	100%	100%	

Tabel 2: Percentage uitgaven ondersteuningsmiddelen gebaseerd op basis van de vso-scholen.

- Op basis van de in 2019 en 2020 gevoerde gesprekken over ondersteuning analyseerde het Samenwerkingsverband in 2021 de besteding van de ondersteuningsmiddelen, de kwaliteit van de ondersteuning en de effecten van de ingezette ondersteuningsmiddelen. In 2020 zetten alle scholen in totaal 35% van de ondersteuningsmiddelen in voor kwaliteitsverbetering van de interne zorgstructuur en 34% voor de ondersteuning van leerlingen. Scholen gaven aan moeite te hebben met het bepalen van de kwaliteit van de ondersteuning en de effecten van de ondersteuning bij leerlingen.
- Het Samenwerkingsverband stelde een plan op om in 2022 kennisdelingsbijeenkomsten met de scholen te organiseren. Doel van de bijeenkomsten is kennis te delen en ervaringen uit te wisselen over het bepalen van de kwaliteit van de ondersteuning en het monitoren van de effecten van de ondersteuning bij leerlingen. Ook reflecteren de scholen in deze bijeenkomsten gezamenlijk op duurzame ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur.
- Het Samenwerkingsverband paste het formulier voor de inzet en verantwoording van de ondersteuningsmiddelen in 2022 aan, met het oog op een meer doelgerichte en planmatige besteding van de ondersteuningsmiddelen.
- Het Samenwerkingsverband financierde de voorzitters van de zorgcoördinatoren in de vier windstreken voor vier uur per week. De voorzitters zijn voor 0,1 fte gedetacheerd naar het Samenwerkingsverband.
- Altra Educé evalueerde de inzet van de begeleiders passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband liet een onderzoek uitvoeren door Infinite naar de organisatie, de bedrijfsvoering en de opbrengsten van begeleiding passend onderwijs (doelmatigheid). Infinite concludeert dat het Samenwerkingsverband nu vooral een faciliterende rol als opdrachtgever heeft. Planmatig werken vormt een aandachtspunt: de scholen hebben niet geformuleerd welke doelen en opbrengsten zij voor ogen hebben bij de inzet van begeleiders passend onderwijs. Wel zijn de scholen tevreden over de geleverde diensten.
- Het Samenwerkingsverband maakt afspraken over de inzet van adviseurs, afkomstig uit cluster 1- en 2-scholen, voor consultatie en advies aan het voortgezet (speciaal) onderwijs bij taal-, spraak- en gehoorproblemen.

Meer over de besteding van de ondersteuningsmiddelen

Uit analyse bleek dat de middelen die de scholen inzetten voor kwaliteitsverbetering van de interne zorgstructuur (35% van de ondersteuningsmiddelen) overwegend zijn besteed aan extra inzet van mentoren en extra uren voor zorgcoördinatoren, remedial teachers en begeleiders passend onderwijs. Een bijna even groot deel van de ondersteuningsmiddelen (34%) is ingezet voor de ondersteuning van leerlingen. De scholen besteedden ruim 7% van de ondersteuningsmiddelen aan scholing van met name mentoren en docenten. De overige bestedingen die met de ondersteuningsmiddelen zijn verricht, hebben betrekking op trajectklassen en betreffen de inkoop van lesmaterialen, lesprogramma's en testen, en de inhuur van externe expertise.

De kwaliteit en de effecten van de ondersteuning kunnen wel worden ervaren, maar zijn lastig te meten. Scholen borgen de kwaliteit van de ondersteuning overwegend door middel van tevredenheidsonderzoek, evaluatie en verbetering. Er zijn aanzetten bij scholen om de effectiviteit van de ondersteuning uit te drukken in termen van opstroom, afstroom, doorverwijzingen, incidenten en ziekteverzuim.

Meer over het onderzoek naar de organisatie, bedrijfsvoering en de opbrengsten van begeleiding passend onderwijs

In het verleden zijn middelen voor ambulante begeleiding overgeheveld naar de samenwerkingsverbanden. Het Samenwerkingsverband heeft dit destijds bij Altra Educé aanbesteed in de vorm van begeleiding passend onderwijs. In 2017 liep de overeenkomst af en is sindsdien per schooljaar verlengd. Het Samenwerkingsverband had behoefte om deze constructie te onderzoeken. Het onderzoeksrapport maakt in de aanbevelingen onderscheid tussen *verbeteren* en *veranderen*; voor meer informatie zie paragraaf 4.8.

Financieel resultaat

De kosten van de ondersteuningsmiddelen zijn hoger dan begroot door de extra uitkering van € 31 per leerling. De totale lasten kwamen uit op € 8.425.407.

Niet alle zorgcoördinatoren voldeden aan de voorwaarden voor de vergoeding. Daardoor komen de totale lasten lager uit dan begroot, te weten op € 564.000.

In de vier windstreken vergoedde het Samenwerkingsverband 0,1 fte voor de inzet van de

voorzitters van de zorgcoördinatorenoverleggen. Deze kosten kwamen door uitval van een voorzitter iets lager uit à € 32.833.

In 2021 was bij de begroting rekening gehouden met een prijsindexatie voor de begeleiders passend onderwijs. Deze indexatie kwam lager uit dan begroot. De totale lasten voor dit onderdeel komen uit op € 4.473.778.

Het onderzoek naar de inzet van de begeleiders passend onderwijs was vooraf niet begroot. Deze kosten kwamen neer op € 38.231.

De kosten voor adviezen voor cluster 1 en 2 kwamen lager uit dan de begroting, te weten op € 320.

3.1.2 Ondersteuning aan zieke leerlingen

Het Samenwerkingsverband voorziet in ondersteuning en onderwijs aan chronisch zieke leerlingen. Het doel van deze ondersteuning is het continueren van het onderwijs aan deze leerlingen. Adviseurs passend onderwijs voor langdurig zieke leerlingen (APOZ) coördineren deze ondersteuning vanuit Orion als uitvoeringsorganisatie en zijn verbonden aan het Expertisecentrum Orion.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 is APOZ voor 94 leerlingen ingezet. In totaal gaven docenten 3155 uur onderwijs thuis.

Instroom en lopende leerlingen	2021	2020	2019	2018
Aanvragen (nieuwe)	38	35	44	51
Leerlingen onderwijs thuis uit voorgaande jaren	46	39	34	18
Consultatie en advies	10	9	9	8
Transferbegeleiding po-vo	0	1	1	15
Totaal instroom		84	88	85

Uitstroombestemming				
Eigen school	6	7	11	14
Andere reguliere vo-school	3	3	4	
Vso/dagbesteding extern/vavo	14	4	5	7
Diploma behaald	13	8	7	5
Totaal uitstroom	36	22	27	26

Tabel 3: In- en uitstroom van inzet adviseurs passend onderwijs voor langdurig zieke leerlingen

- Orion nam bij elk afgerond traject een tevredenheidsonderzoek af bij ouders en leerlingen. De uitkomst van het onderzoek was positief. Ouders en leerlingen waren tevreden over de ontvangen ondersteuning.
- De zorgcoördinatoren kregen in de zorgcoördinatorenoverleggen en door middel van het handboek informatie over de mogelijkheden van de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen en de inzet van onderwijs thuis.
- Het Samenwerkingsverband continueerde de ondersteuning aan psychisch zieke leerlingen volgens de opgestelde voorwaarden.
- Het Samenwerkingsverband evalueerde de afspraken met het Samenwerkingsverband primair onderwijs over de transferbegeleiding. Er zijn in 2021 geen transferleerlingen gemeld bij de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen. De adviseurs stuurden een brief naar alle intern begeleiders van de basisscholen om hen te informeren over de mogelijkheden in het voortgezet onderwijs. De begeleiders van zieke leerlingen in het primair onderwijs hadden een gesprek op de ontvangende middelbare school om de ondersteuningsbehoefte van de zieke leerling te bespreken.

Financieel resultaat

De kosten voor de inzet van de adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen kwamen iets lager uit dan begroot: op € 226.861. De inzet van de thuisonderwijsdocenten viel lager uit dan begroot. De kosten kwamen uit op € 150.824.

3.1.3 Onderwijs en ondersteuning voor hoogbegaafden

Met het project Onderwijs en ondersteuning voor hoogbegaafden beoogt het Samenwerkingsverband dat alle scholen voor voortgezet onderwijs in Amsterdam gaan voldoen aan de specifieke norm voor basisondersteuning op het gebied van hoogbegaafdheid. Begeleiding bij hoogbegaafdheid maakt sinds het schooljaar 2018-2019 in Amsterdam deel uit van de basisondersteuning. Het Samenwerkingsverband werkt samen met de scholen gericht aan professionalisering, signalering en projecten op het gebied van de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Er waren in 2021 tien voorhoedescholen die passend onderwijs boden aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. Met twaalf andere scholen startte het Samenwerkingsverband initiatieven op het gebied van verdere professionalisering.
- Het Samenwerkingsverband bood, in samenwerking met Novilo/VO op Niveau, acht professionaliseringsmodules op het gebied van hoogbegaafdheid aan. Hieraan namen in totaal ruim honderd docenten deel. Op elf scholen is een professionaliseringsprogramma op maat gemaakt. Met twee scholen is het Samenwerkingsverband in gesprek over samenwerking op het gebied van hoogbegaafdheid.
- Het Samenwerkingsverband bood, in samenwerking met Novilo/VO op Niveau, in 2021 opnieuw een jaaropleiding Talentbegeleider aan. Vier personen behaalden het certificaat. In 2021 is ook een speciale opleiding Talentbegeleider in het vmbo ontwikkeld.
- Het Samenwerkingsverband ontwikkelde samen met De DNKRS en Onderwijs Maak Je Samen een aanvullend professionaliseringstraject, specifiek voor voorhoedescholen die een volgende stap in hun ontwikkeling willen maken. Eén school is daar in 2021 mee verdergegaan en heeft inmiddels een stabiel kernteam hoogbegaafdheid gevormd.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde twee netwerkbijeenkomsten voor de projectgroep Hoogbegaafdheid, bestaande uit vertegenwoordigers van alle voorhoedescholen.

- Om specifiek aandacht te besteden aan de verbinding tussen het primair en voortgezet onderwijs, nam het Samenwerkingsverband deel aan netwerkbijeenkomsten met vertegenwoordigers uit het primair onderwijs.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde in 2021 twee webinars tijdens de Week van de overstap in samenwerking met ELK en het Samenwerkingsverband primair onderwijs.
- Twee scholen hebben een aanbod gerealiseerd voor jonge hoofbegaafde leerlingen die nog niet klaar zijn voor de overstap naar het voortgezet onderwijs. Het Samenwerkingsverband is met een aantal andere scholen in gesprek om dit aanbod naar alle windrichtingen in Amsterdam uit te breiden.
- Het Samenwerkingsverband besteedde extra aandacht aan meer- en hoogbegaafde leerlingen op vmbo-scholen door middel van een flyer met links naar onze website met informatie.
- De ambitie was dat veertig scholen in Amsterdam zouden voldoen aan de basisondersteuning voor hoogbegaafdheid. Dit is naar schatting voor ongeveer drieëntwintig scholen het geval.

Meer over onderwijs en ondersteuning aan hoogbegaafden

In 2021 ging het Samenwerkingsverband verder met de uitvoering van de plannen die zijn gemaakt in het kader van de subsidie Hoogbegaafdheid. Het ministerie kende deze subsidie in 2019 toe. In 2019 maakte het Samenwerkingsverband plannen om ervoor te zorgen dat na vier jaar (einde schooljaar 2022-2023) alle scholen specifieke ondersteuning voor meer- en hoogbegaafde leerlingen kunnen aanbieden. Bij de uitvoering van elementen uit deze subsidieaanvraag werkt het Samenwerkingsverband samen met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen.

Financieel resultaat

De totale kosten van de activiteiten voor de verschillende deelprojecten voor hoogbegaafdheid kwamen in 2021 uit op € 394.217. Hiervan werd € 264.986 vanuit de subsidie van het ministerie bekostigd en € 129.231 vanuit het Samenwerkingsverband. Het merendeel van de

middelen is ingezet voor de financiering van de projecten op tien voorhoedescholen en voor de grote professionaliseringstrajecten op scholen.

3.1.4 Schoolondersteuningsprofielen

Alle scholen beschikken over schoolondersteuningsprofielen waarin beschreven staat welke ondersteuning de school biedt, hoe de ondersteuningsstructuur is ingericht en welke medewerkers daarin een rol vervullen. Het schoolondersteuningsprofiel is een wettelijk verplicht document dat ten minste eenmaal in de vier jaar moet worden herzien en op de website van de scholen moet zijn geplaatst. De nieuwe schoolondersteuningsprofielen dienden voor 1 juni 2021 gereed te zijn.

Om informatie over het aanbod van ondersteuning toegankelijk en vergelijkbaar te maken, is binnen het Samenwerkingsverband afgesproken dat scholen ook een overzicht van het ondersteuningsaanbod opstellen en op hun website plaatsen. De scholen zorgen jaarlijks voor een update van dit overzicht.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 stelden verreweg de meeste scholen een nieuw schoolondersteuningsprofiel op; zij dienden dit voor 1 juli in bij het Samenwerkingsverband en plaatsten het op hun website. Een aantal scholen had het schoolondersteuningsprofiel al eerder dan 2021 herzien. Een paar scholen deden een beroep op de hulp van het Samenwerkingsverband bij het opstellen van een nieuw schoolondersteuningsprofiel.
- Direct na de zomervakantie zag het Samenwerkingsverband erop toe dat alle scholen hun schoolondersteuningsprofiel en een geactualiseerd overzicht van hun ondersteuningsaanbod op hun website hadden geplaatst. De linkjes naar die overzichten werden toegevoegd aan de scholenpagina's van de digitale *Keuzegids middelbare school Amsterdam 2022*.
- In het najaar gaf het Samenwerkingsverband opdracht aan PI Research om de schoolondersteuningsprofielen (en de overzichten van het ondersteuningsaanbod) te onderzoeken. Onderwerp van dit onderzoek zijn het palet van ondersteuning, de inrichting van de zorgstructuur, de vindbaarheid en leesbaarheid van het

schoolondersteuningsprofiel, en de wijze waarop dit tot stand komt. De uitkomsten van dit onderzoek worden in het voorjaar van 2022 verwacht.

Financieel resultaat

De uren van de beleidsmedewerkers zijn bekostigd uit het budget voor management en organisatie. De kosten van het onderzoek kwamen uit op € 18.604. Dit onderzoek was vooraf niet begroot.

3.1.5 Professionalisering

De professionaliseringsactiviteiten van het Samenwerkingsverband zijn bedoeld om zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders, schoolleiders en andere geïnteresseerden te inspireren, te informeren over inhoudelijke thema's en te laten reflecteren op het eigen handelen. De activiteiten zijn erop gericht het handelen van professionals en de ondersteuningsstructuren op scholen te versterken. Het doel is om de kwaliteit van (preventieve) ondersteuning te verbeteren.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In elke windstreek zijn jaarlijks zes zorgcoördinatorenoverleggen. Deze zijn in 2021 volgens planning en veelal online uitgevoerd. De belangrijkste agendapunten in 2021 waren: herziening van de schoolondersteuningsprofielen voor alle scholen, samenwerking met kernpartners (Ouder- en Kindteam en Leerplicht), de samenwerking tussen regulier voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, en de gevolgen van de coronacrisis.
- Gedurende het jaar verzorgden onderwijsadviseurs workshops voor schoolteams over onder meer: mentoraat, zorgcoördinatie, de overstap van basisschool naar middelbare school, leerwegondersteuning en handelingsgericht werken.
- In 2021 bood het Samenwerkingsverband aan vier scholen procesbegeleiding voor zorgcoördinatoren en/of schoolteams die een veranderproces doormaken. De scholen zijn tevreden over de geboden procesbegeleiding. Op één school was de problematiek te omvattend om de resultaten van de begeleiding in haalbare doelen om te zetten. Er

ligt een aanvraag van vijf scholen; de begeleiding op die scholen zal in 2022 worden gestart.

- In 2021 gingen op ruim vijftien scholen nieuwe zorgcoördinatoren aan het werk. Het Samenwerkingsverband organiseerde twee bijeenkomsten voor de nieuwe zorgcoördinatoren. Het doel van deze bijeenkomsten is de deelnemers te laten kennismaken met het Samenwerkingsverband en hen te informeren over de ondersteuningsmogelijkheden in het Amsterdamse voortgezet onderwijs en de taken van de zorgcoördinator.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde vier online kenniskringen. Tijdens de kenniskringen gaven experts uit het werkveld lezingen en werden voorbeelden van Amsterdamse scholen gedeeld. De thema's van de kenniskringen waren onder andere taalachterstanden en dyslexie, mentale gezondheid en autisme, en de coronacrisis.
- Op vier momenten was er intervisie voor zorgcoördinatoren. In de intervisie is ruimte om aan de hand van een methode casuïstiek te bespreken onder leiding van een medewerker van het Samenwerkingsverband.
- Het Samenwerkingsverband startte de voorbereidingen van een leernetwerk voor zorgcoördinatoren om hun positie en professionele identiteit in de school te versterken. In het leernetwerk wisselen zorgcoördinatoren ervaringen uit en reflecteren ze met elkaar op de vraag wat een coördinerende rol inhoudt en wat een kwalitatief hoogstaande zorgpraktijk omvat. De bijeenkomsten vinden plaats in 2022.

Meer over professionalisering

Door middel van professionalisering levert het Samenwerkingsverband een bijdrage aan de kwaliteit van de ondersteuning van leerlingen op de scholen. Het Samenwerkingsverband zet enerzijds in op professionalisering van scholen wat betreft de basisondersteuning, zoals beschreven in de Amsterdamse Standaard voor de basisondersteuning. Daarbij ligt de focus op preventie en passend onderwijs in de klas (passend onderwijzen) en op kwaliteitsverbetering van het ondersteuningsaanbod op scholen. Anderzijds is er op alle niveaus (van docent tot bestuurder) behoefte om rollen, taken, verantwoordelijkheden en posities te versterken. Naast inhoudelijke thema's is in de professionaliseringsactiviteiten dan ook aandacht voor het versterken van (informeel) leiderschap.

Financieel resultaat

De lasten voor dit programmaonderdeel komen uit op € 13.748. Dat is minder dan begroot doordat de bijeenkomsten digitaal plaatsvonden.

3.1.6 Inzet bij preventieve aanpak scholen

Naar school gaan vormt de beste preventie tegen groeiende achterstanden en ongelijkheid in onze samenleving. Voor jongeren is het van belang dat zij kunnen meedoen op school. Dat vormt voor hen de basis om zich te kunnen ontwikkelen en perspectief te hebben op vervolgonderwijs en werk. Onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband spannen zich in om de aanwezigheid van leerlingen op school te bevorderen en verzuim en schooluitval te beperken. Daarbij werken zij samen met netwerkpartners, waaronder de gemeente, Leerplicht en Ouder- en Kindteams.

3.1.6.1 Inzet onderwijsadviseurs

De onderwijsadviseurs van het Samenwerkingsverband spannen zich in om Amsterdamse leerlingen die problemen ondervinden in hun middelbareschoolloopbaan zo snel mogelijk effectieve ondersteuning te bieden. Zij bedenken mogelijkheden en oplossingen voor deze leerlingen en werken daarbij nauw samen met onderwijs- en ketenpartners. Hierbij ligt de focus op preventie en op vroege interventie binnen de school in het geval van zorgen over de aanwezigheid, het gedrag of het welbevinden van een leerling. Indien nodig worden bovenschoolse voorzieningen of interventies buiten school ingezet.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

Dossiers	2021		2020	2019	2018
	Totaal	%			
Toptraject ²	68	11,5%	49	81	89
LINK	27	4,6%	11	--	--
School2Care	18	3,1%	16	44	47
Purmer College	14	2,4%	18	25	20
School2Work	20	3,4%	2	1	0
VO Adviesteam & Thuisonderwijs	26 & 48, totaal 74	12,6%	92	105	81
Telefonisch consult ³	139	23,7%	89	--	--
Vo-vo schoolwisselaars	69	11,8%	82	38	51
Advies bij niet-geplaatste leerlingen in de overstap po-vo	16	2,7%	9	2	21
Niet-schoolgaande leerlingen	142	24,2%	133	190	216
Totaal	587	100%	501	486	525

Tabel 4: Aanmeldingen van leerlingen in LISA.

- In 2021 behandelden de onderwijsadviseurs in totaal 587 dossiers. Uit het bovenstaande overzicht blijkt een stijging van het aantal geregistreerde dossiers ten opzichte van voorgaande jaren. Voor LINK zijn in 2021 fors meer leerlingen aangemeld dan in het startjaar 2020. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de toegenomen bekendheid van LINK en de goede resultaten die behaald zijn. Ook het aantal aangemelde po-vo-overstappers voor wie advies werd gevraagd is gestegen. Dit is waarschijnlijk een gevolg van de versterkte samenwerking met het Samenwerkingsverband primair onderwijs, de lockdown die samenviel met de aanmeldingsperiode op de middelbare scholen, en de digitalisering van de

² In januari t/m juli 2018 was dit Transferium en Pilot Hogelant.

³ In jaren 2018 en 2019 was het niet mogelijk consulten te registreren.

aanmeldingsprocedure in dit jaar. De sterke stijging van het aantal aanvragen voor School2Work is te verklaren uit een wijziging in de aanmeldingsroute, waardoor alle aangemelde leerlingen bij het Samenwerkingsverband geregistreerd worden.

- Onderwijsadviseurs ondersteunden veel scholen bij het begeleiden van niet-schoolgaande leerlingen in de richting van terugkeer naar school. Van de 142 niet-schoolgaande leerlingen gingen er 47 voor het eind van 2021 weer naar school. Van hen volgden 26 leerlingen binnen 3 maanden weer onderwijs; 11 leerlingen vonden binnen 3 tot 6 maanden een onderwijsplek; 10 leerlingen binnen 6 tot 12 maanden.
- In 2021 bezochten de onderwijsadviseurs alle Amsterdamse middelbare scholen (al dan niet online). Om thuiszitten te voorkomen waren de schoolbezoeken meer dan in eerdere jaren gericht op leerlingen met zorgelijk verzuim die (nog) wel naar school gingen. De onderwijsadviseurs adviseerden zorgcoördinatoren over mogelijke preventieve maatregelen. Zorgcoördinatoren gaven aan dat zij hierdoor in een vroeger stadium leerlingen met de onderwijsadviseur bespraken.
- De onderwijsadviseurs hebben de samenwerking met de leerplichtambtenaren versterkt en expertise met hen gedeeld. Zowel de leerplichtambtenaren als de onderwijsadviseurs vinden dat dit de mogelijkheden vergroot om leerlingen met zorgelijk verzuim te ondersteunen.
- De onderwijsadviseurs gaven colleges over passend onderwijs aan studenten van lerarenopleidingen van de Hogeschool van Amsterdam. In 2020 werden deze colleges voor het eerst gegeven aan vier lerarenopleidingen. De enthousiaste ontvangst leidde ertoe dat deze colleges in 2021 bij zes lerarenopleidingen werden gegeven.
- De gebruiksvriendelijkheid en toegankelijkheid van LISA, het leerlinginformatie- en monitoringsysteem van het Samenwerkingsverband, is verhoogd. Er zijn aanpassingen gedaan als gevolg van ontwikkelingen, zoals bij leerwegondersteuning.

Meer over de onderwijsadviseurs

Het team onderwijsadviseurs heeft brede kennis over het Amsterdamse onderwijs- en hulpverleningssysteem, nationale onderwijsregelgeving en orthopedagogiek. De onderwijsadviseurs bieden informatie en advies aan scholen, ouders, en ketenpartners over ondersteuning van leerlingen. Telefonische consulten, periodieke schoolbezoeken en

multidisciplinaire overleggen zijn hierbij belangrijke activiteiten. De onderwijsadviseurs vormen een toegankelijk aanspreekpunt en hebben nauwe contacten met onderwijsprofessionals op alle Amsterdamse middelbare scholen.

Meer over niet-schoolgaande leerlingen

Het aantal leerlingen dat binnen drie maanden weer onderwijs volgde is vergelijkbaar met 2020. Het Samenwerkingsverband sloot 2021 af met 109 openstaande dossiers over niet-schoolgaande leerlingen (94 dossiers uit 2021 en 15 uit 2020). Het hogere aantal openstaande dossiers aan het einde van 2021 kan deels worden verklaard doordat in 2021 76% van de thuiszitters pas na de zomervakantie werd aangemeld, terwijl dit in 2020 voor 32% van de leerlingen het geval was. In 2021 konden leerlingen vanwege de coronacrisis tot de zomer online onderwijs volgen. Enerzijds lukte het sommige leerlingen met problemen in de schoolgang om online wél aanwezig te zijn. Anderzijds hadden sommige leerlingen die voorheen geen problemen ondervonden met schoolaanwezigheid, na de zomer moeite om weer te wennen aan aanwezig zijn op school.

3.1.6.2 Samenwerking met partners om schoolaanwezigheid te vergroten

Het Samenwerkingsverband werkt samen met de gemeente Amsterdam, Leerplicht, Ouder- en Kindteams, Jeugdgezondheidszorg en het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen aan het voorkomen van verzuim en thuiszitten in de hele stad. Deze partijen werken samen in een werkgroep. De bestuurders van de drie netwerkpartners komen twee keer per jaar bij elkaar in een voortgangsoverleg.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- De werkgroep kwam op regelmatige basis bij elkaar. Het voortgangsoverleg komt twee keer per jaar bij elkaar. Zij monitorde de Amsterdamse cijfers, en ondernamen actie waar nodig. Daarbij verschoven zij hun focus van thuiszitten naar schoolaanwezigheid.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde een internationaal webinar voor scholen en netwerkpartners over het belang van fysieke aanwezigheid op school en hoe scholen dit kunnen ondersteunen. Ook onderhield het Samenwerkingsverband de banden met

het International Network On School Attendance, ter voorbereiding op de komst van het netwerk naar Nederland in 2022.

- In het stedelijk Doorstroomoverleg waren er vier aanmeldingen vanuit het voortgezet onderwijs en drie aanmeldingen vanuit het primair onderwijs. Twee situaties zijn daadwerkelijk in het Doorstroomoverleg besproken. Drie situaties werden door betrokkenen op een andere manier opgelost; daar was geen Doorstroomoverleg meer nodig. Over de laatste twee aanmeldingen overlegt het Samenwerkingsverband met de betrokkenen in 2022.

Meer over het Doorstroomoverleg

Het Doorstroomoverleg is een stedelijk overleg waarin de Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen en de gemeente Amsterdam scholen helpen om hun leerlingen die niet naar school gaan weer naar school te begeleiden. Daarbij wordt (gespecialiseerde) jeugdhulp ingezet waar dat nodig is. School, ouders en leerling zijn zo veel mogelijk aanwezig bij dit overleg.

Financieel resultaat

De loonkosten van de onderwijsadviseurs vielen iets hoger uit doordat er in september twee nieuwe onderwijsadviseurs aan het team zijn toegevoegd. Twee onderwijsadviseurs namen aanvullend verlof voor oudere werknemers op, en één onderwijsadviseur richtte zich meer op beleidsmatige thema's. De totale lasten kwamen uit op € 752.808.

De frontoffice ondersteunt zowel de onderwijsadviseurs als de Toelatingsadviescommissie. Een medewerker van de frontoffice valt daarom onder de loonkosten van de onderwijsadviseurs.

De kosten voor de doorontwikkeling van LISA zijn lager uitgevallen dan begroot door de in 2020 gestarte efficiëntere werkwijze bij de leverancier. De lasten komen voor 2021 uit op € 54.700.

De lasten voor de inzet van een medewerker voor de integrale aanpak van niet-schoolgaande leerlingen komen uit op € 96.079. Deze worden volledig vergoed vanuit de subsidie Plusmiddelen.

De overige kosten voor de subsidies Plusmiddelen en de werkagenda kwamen uit op € 128.878. Hier zitten onder andere de inzet van de directeur-bestuurder en van een ondersteuner aan het Doorstroomoverleg in, maar ook de inzet van de projectleider voor beide subsidies.

3.1.7 Veilige school en positief leerklimaat

Het sociaal-emotioneel welzijn van leerlingen is van groot belang voor de aanwezigheid van leerlingen en hun schoolsucces. Om deze reden ondersteunt het Samenwerkingsverband de scholen bij het creëren van een veilige school en een positief leerklimaat. Het Samenwerkingsverband doet dit door middel van professionalisering van de veiligheidscoördinatoren en de inzet van jongerenwerk op de scholen.

3.1.7.1 Schoolveiligheid

Schoolveiligheid is nauw verbonden met alle thema's van het Samenwerkingsverband. Daarom is het thema in 2020 overgeheveld van de Vereniging OSVO naar het Samenwerkingsverband. Door deze overheveling wordt schoolveiligheid verankerd in het netwerk van besturen en directeuren. Doordat de lijnen korter zijn, kan het Samenwerkingsverband de scholen een betere ondersteuning bieden op dit terrein.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Er is een netwerk gevormd waaraan de veiligheidscoördinatoren van alle scholen deelnemen.
- Het Samenwerkingsverband maakte een start met deskundigheidsbevordering voor veiligheidscoördinatoren. De eerste training begon in 2021 en loopt door tot en met 2023. De scholingsbijeenkomsten bestaan uit drie thema's: leefwereld, groepsdynamica en het duiden en signaleren van problematisch gedrag.
- Het Samenwerkingsverband deed een aanzet voor een conceptvisie Schoolveiligheid die in 2022 wordt vastgesteld.

3.1.7.2 Jongerenwerk in school

Het project Jongerenwerk in school vond in 2021 plaats op twintig middelbare scholen. Hierbij zijn jongerenwerkers op school aanwezig om activiteiten te organiseren en jongeren te coachen. De inzet van jongerenwerk draagt bij aan een positief en veilig pedagogisch klimaat op school, en aan de ontwikkeling van jongeren.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In april 2021 organiseerde het Samenwerkingsverband met de jongerenwerkorganisaties een (online) startbijeenkomst Jongerenwerk in school. In een panelgesprek, onder leiding van de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband, spraken leerlingen, een schooldirecteur, de directeur van een jongerenwerkorganisaties en de twee wethouders van respectievelijk Onderwijs en Jeugd over de meerwaarde van Jongerenwerk in school. In kleine groepjes van jongerenwerkers, contactpersonen en directeuren van de desbetreffende scholen vond vervolgens uitwisseling plaats om van elkaars kennis en ervaringen te leren.
- Het Samenwerkingsverband stelde in 2021 samen met de gemeente de *Voortgangsrapportage Jongerenwerk in school* op. De eerste ervaringen zijn positief. We horen mooie succesverhalen over de meerwaarde van Jongerenwerk in school; leerlingen zijn enthousiast:

“Als eerste kwam ik om over mijn problemen te praten, dat was begin dit jaar. In de tussentijd ben ik geholpen met een hele hoop dingen zoals huiswerk, coaching, probleempjes en mijn woedeaanvallen. Met het laatste zijn we samen aan de slag gegaan en het gaat een stuk beter, thuis en op school.””

- Mariam, 3de klas, Marcanti College

“Ik zeg tegen haar [jongerenwerker, red.] van ik weet niet of ik nu mijn les in wil omdat ik gewoon een beetje boos ben. Dan helpt ze me gewoon kalmeren en weer naar binnen te gaan.””

- Yasmina, 3de klas, Kolom praktijkcollege Het Plein

“Jongerenwerk helpt mij met mijn problemen als ik die heb; ze zijn er altijd voor me en ik kan altijd alles bespreken waar ik me comfortabel mee voel.””

- Sarah, 2de klas, Marcanti College

“Ik vind het heel fijn dat ik gewoon kan praten, zonder dat ik een oordeel krijg. Ik krijg wel advies en word geholpen, maar niet zo officieel, dat als je niet wil praten gewoon even kan darten. En ook, hier is het rustig. In de aula is het zo druk, soms ben ik overprikkeld en daar kan ik niet goed tegen. Dan kan ik me hier even terugtrekken.”

- Rozemarijn, 4de klas, Damstede

“Ik heb een hele fijne ervaring met DOCK [jongerenwerkers, red.]. Door de hele open en lieve personen die daar werken maken ze school nog beter en ik vertrouw ze. Het is een veilige en leuke omgeving waar je jezelf kan ontwikkelen, persoonlijk en sociaal.”

- Silvia, 4de klas, Damstede

“Er is tijd genomen om me te leren kennen en vertrouwen op te bouwen. Er is aandacht geweest voor mij als persoon maar ook voor mijn persoonlijke problemen. Ik heb het gevoel gehad dat ik niet veroordeeld ben en er is altijd het gevoel van begrip geweest. Ik heb een band met Gracianie [jongerenwerker, red.] opgebouwd. Ik had een fijn gevoel en vertrouwd gevoel bij haar. Door veel te praten en samen tijd door te brengen kon ik mijn pijn en verdriet steeds beter uiten en verwerken. Door het samen te doen wilde ik me minder eenzaam en alleen. Met dit als ondersteuning heb ik mijn diploma kunnen halen. We hebben nog steeds contact.”

- Oud-leerling Marcanti, 18 jaar

- Het lectoraat Youth Spot van de Hogeschool van Amsterdam startte een onderzoek naar Jongerenwerk in school om inzicht te krijgen in de meerwaarde van jongerenwerk op school en de wijze waarop deze samenwerking tussen school en jongerenwerk versterkt kan worden. De eindrapportage komt naar verwachting eind 2022 beschikbaar.
- In het najaar 2021 bracht de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband twee werkbezoeken aan Jongerenwerk in school samen met de wethouder Onderwijs en de wethouder Jeugd.
- In het najaar 2021 werd een [filmpje](#) gepubliceerd over de inzet van Jongerenwerk in school met ervaringen van leerlingen, jongerenwerkers en schoolmedewerkers.

Het filmpje is geproduceerd door Mamedia, het interne leerbedrijf van het Mediacollege Amsterdam.

- Met de Nationaal Programma Onderwijs-middelen van de gemeente Amsterdam is het project Jongerenwerk in school verlengd en het aantal deelnemende scholen uitgebreid. Hierdoor kunnen in 2022 nog eens dertien scholen starten met Jongerenwerk in school.

Meer over Jongerenwerk in school

Het project Jongerenwerk in school loopt sinds december 2020 in cofinanciering met de gemeente Amsterdam. Jongerenwerk in school werkt preventief, doordat schooluitval en individuele problemen vroegtijdig gesignaleerd en opgepakt worden. Ook draagt het project bij aan de versteviging van de samenwerking tussen school en zorg- en veiligheidspartners in en om school. In dit netwerk zijn jongerenwerkers een spil, doordat zij aansluiten bij de verschillende leefwerelden van jongeren: school, straat, thuis en online. De uitvoerders van het jongerenwerk zijn de stedelijke jongerenwerkorganisaties Dock, Swazoom, Combiwel, The Mall en Dynamo. De financiering loopt vooralsnog door tot en met juli 2023. Het Samenwerkingsverband streeft ernaar dat jongerenwerk ook daarna duurzaam beschikbaar is op de scholen.

Zie voor meer informatie ook: <https://jongerenwerk-in-school.nl>

Financieel resultaat

De uren van de projectmedewerker voor schoolveiligheid zijn bekostigd uit het budget voor management en organisatie. De scholen hebben geen middelen aangevraagd voor schoolveiligheidsprojecten. Hierdoor vallen de lasten lager uit.

De lasten voor Jongerenwerk in school vallen hoger uit dan begroot. Dat komt doordat het Samenwerkingsverband een aanvullende aanvraag voor Jongerenwerk in school uit eigen middelen heeft bekostigd vanwege het belang en de meerwaarde van het project. De totale lasten voor dit onderdeel zijn € 415.199.

3.1.8 Innovatieprojecten

Het Samenwerkingsverband stimuleert innovatieve projecten in scholen die bijdragen aan de ambities en speerpunten van het Ondersteuningsplan 2019-2023. Doel is dat scholen een structurele verandering of aanpassing van hun zorgstructuur vanuit de visie van de school realiseren. De innovatiegelden vormen daarbij een belangrijke prikkel. Het Samenwerkingsverband streeft ernaar dat scholen deze gelden blijven aanvragen. Daarbij is innovatie ook een motor voor de samenwerking tussen scholen en voor onze netwerkorganisatie.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 startten twaalf innovatieve projecten op de scholen; daarnaast liepen achttien projecten door die al in 2020 waren gestart. De meeste projecten zijn als gevolg van de coronacrisis een aantal maanden verlengd en lopen door in 2022.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde zes (online) intervisiebijeenkomsten waarin de scholen met elkaar in gesprek gingen over de voortgang, opgedane ervaring en borging van de projecten.
- Het Samenwerkingsverband startte de voorbereidingen voor een innovatiefestival, waarin de scholen de opbrengsten van hun projecten door middel van posters met elkaar delen, elkaar informeren, motiveren en inspireren. Vanwege de coronacrisis staat deze bijeenkomst nu gepland voor september 2022.
- De opgedane kennis en ervaringen van enkele innovatieprojecten deelde het Samenwerkingsverband al op zijn platform; dit wordt in 2022 uitgebreid.
- Een aantal scholen presenteerde hun innovatieproject tijdens de kenniskringen van het Samenwerkingsverband.
- Het Samenwerkingsverband stimuleert scholen nieuwe innovatieprojecten in te dienen. Dit stond zowel op de directeuren- als zorgcoördinatorenoverleggen geagendeerd. Ook de onderwijsadviseurs wijzen hier in hun gesprekken met de scholen op.

Meer over innovatieprojecten

Het Samenwerkingsverband stelt in de jaren 2019 tot en met 2023 middelen beschikbaar voor innovatieve projecten op scholen. Het Samenwerkingsverband wil scholen vooral ruimte en flexibiliteit bieden. Scholen kunnen gedurende het hele jaar hun plan indienen. Het Samenwerkingsverband beoordeelt de plannen direct nadat ze zijn ingediend. Om de kwaliteit, haalbaarheid en effectiviteit van de innovatie te vergroten, ontvangt elke school concrete feedback op zijn plan en eventuele suggesties voor aanpassing.

Financieel resultaat

De lasten voor de innovatieprojecten zijn lager uitgevallen doordat scholen minder aanvragen indienden. De totale lasten waren voor 2021 € 491.184.

3.1.9 Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs (SJSO)

Vanaf schooljaar 2018-2019 zet de gemeente Amsterdam in op de transitie van jeugdhulp door jeugdhulp te bieden in het speciaal onderwijs: Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs. Bij Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs werken specialistische jeugdhulp en speciaal onderwijs intensief samen om kinderen en jongeren op deze scholen een ononderbroken schoolloopbaan te bieden. De gemeente zet deze specialistische jeugdhulp in op alle scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs, speciaal basisonderwijs, praktijkonderwijs en tussenvoorzieningen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Er waren twee intervisiebijeenkomsten voor zorgcoördinatoren van de scholen waarvoor het Samenwerkingsverband trekkingsrecht heeft. Hierin is de inzet van Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs gemonitord.
- De voorgenomen bezuinigingen op de inzet van Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs zijn doorgevoerd bij twee onderwijsbesturen voor voortgezet speciaal onderwijs. De scholen waarvoor het Samenwerkingsverband trekkingsrecht heeft, zijn buiten de bezuinigingen van 2021 gebleven.

- Vanwege de bezuiniging op Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs droeg het Samenwerkingsverband in 2021 financieel bij aan de inzet van specialistische jeugdhulp in de Toptrajecten.
- Het Samenwerkingsverband nam actief deel aan de stuurgroep en de werkgroep Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs.
- Als gevolg van de coronacrisis, ziekte en wisselingen van medewerkers in de werkgroep Specialistische Jeugdhulp voor Speciaal Onderwijs vond in 2021 geen centrale kennisdeling plaats tussen alle betrokken scholen en jeugdhulpaanbieders.

Meer over Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs

Vanaf augustus 2021 is de uitvoering van Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs in de handen van tien aanbieders voor jeugdhulp. De gemeente Amsterdam bepaalde deze aanbieders na een aanbestedingstraject in 2020.

Door de invoering van Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs zijn er vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school. Naast het aanbod van het Ouder- en Kindteam en/of ander preventief aanbod is de specialistische jeugdhulp direct beschikbaar; er is geen verwijzing nodig. De jeugdhulp is ondersteunend aan de doelen die op school zijn vastgesteld; jeugdhulpverleners sluiten aan bij het ondersteuningsteam en ook bij het onderwijsteam van de school. Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs is succesvol als scholen zo veel mogelijk gebruikmaken van de vaste specialistische jeugdhulpverleners binnen de school, in plaats van verwijzingen aan te vragen voor jeugdhulp buiten de school.

Financieel resultaat

Voor Specialistische Jeugdhulp in Speciaal Onderwijs zijn vergaderkosten gemaakt voor bijeenkomsten en voor de beleidsmedewerker. De helft van de lasten werd vergoed vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs. De totale kosten komen neer op € 949.

3.1.10 Zomerscholen

In de zomer van 2021 organiseerde het Samenwerkingsverband verschillende zomerscholen.

3.1.10.1 Zomerschool voor doorstromers

In 2021 vond de zomerschool voor doorstromers van vmbo-t naar 4 havo en van havo naar 5 vwo, de zogenoemde stapelaars, voor het derde achtereenvolgende jaar plaats. Doel van deze zomerschool is succesvolle doorstroom van leerlingen te bevorderen. Door diploma's te stapelen kunnen leerlingen die vanwege hun achtergrond, thuissituatie of een te laag basisschooladvies niet op het bij hen passende onderwijsniveau zitten, een inhaalslag maken. De zomerschool biedt leerstof waarmee leerlingen vakinhoudelijke hiaten in de aansluiting tussen de opleidingen kunnen overbruggen, hun vakkennis kunnen versterken en kunnen werken aan hun studievaardigheden.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- De zomerschool voor doorstromers vond plaats van 28 juni t/m 2 juli en van 5 t/m 8 juli 2021 op twee locaties: de OSB en het Novotel Amsterdam Zuid. De uitvoerder was Lyceo.
- De scholen hadden 215 leerlingen voor de zomerschool aangemeld, 166 leerlingen namen daadwerkelijk deel. Van deze deelnemers behaalden 161 een certificaat. Dit verschil tussen het aantal aanmeldingen en het aantal deelnemers had verschillende oorzaken: er waren leerlingen die op het laatste moment afzagen van doorstromen en sommige leerlingen besloten deel te nemen aan het examen derde tijdvak in juli. Ook was de communicatie naar de leerlingen ontoereikend.
- Er is een tevredenheidsenquête afgenomen onder leerlingen en ouders. Leerlingen gaven gemiddeld het cijfer 8 aan de begeleiders voor hun uitleg, kennis en houding. Van de ouders was 80% (matig) positief over de deelname van hun kind aan de zomerschool. De leerwinst was volgens de leerlingen vooral vergroting van hun vakkennis; hiervoor gaven ze het cijfer 7,3.
- Om een indicatie van het effect van de zomerschool te verkrijgen, ging het Samenwerkingsverband voor de deelnemers van de zomerscholen 2019 en 2020 na of ze een jaar later zijn overgegaan. Opvallend is dat het aantal doublanten en afstromers in 2021 is gestegen. Dit is waarschijnlijk een gevolg van de coronacrisis. Scholen hebben aangegeven dat juist vanwege de coronacrisis voorzetting van de zomerschool voor doorstromers in 2022 wenselijk is.

Meer over de zomerschool voor doorstromers (stapelaars)

Sinds 2021 konden leerlingen kiezen tussen een week (een vak) of twee weken (twee vakken) zomerschool. Ongeveer twee derde van de leerlingen koos voor een week. Het Samenwerkingsverband besloot de zomerschool te beperken tot de zogenaamde stapelvakken, omdat daarbij sprake is van duidelijke hiaten. Het vak wiskunde, het grootste struikelblok bij doorstroom, was in 2021 een verplicht vak in de zomerschool. Leerlingen konden daarnaast nog kiezen uit de vakken scheikunde, natuurkunde en economie als tweede vak. Voor een indicatie van het effect op de lange termijn gaat het Samenwerkingsverband voor de deelnemers aan de zomerschool jaarlijks na of ze zijn overgegaan, gedoubleerd of afgestroomd. Uit dit onderzoek bleek dat de afgelopen twee jaar rond de 60% van de leerlingen is overgegaan. De afstroom naar het beroepsonderwijs nam in 2021 toe tot 23%. Het aantal doublanten nam toe tot 13%. In het verleden kwam doubleren na doorstroom nauwelijks voor. Een mogelijke verklaring voor de toename van het aantal doublanten is dat scholen, vanwege de gevolgen van de coronacrisis, hun leerlingen een extra kans hebben gegeven.

3.1.10.2 Zomerscholen

In de zomer van 2021 organiseerde het Samenwerkingsverband voor het tweede achtereenvolgende jaar zomerscholen voor leerlingen in het voortgezet onderwijs. De zomerscholen waren vooral gericht op het versterken van zelfvertrouwen, persoonlijke ontwikkeling en de basisvaardigheden van jongeren in kwetsbare posities. Daarnaast was het de bedoeling om hun een leuke en leerzame tijd met diverse activiteiten te bieden in de zomervakantie. In de zomerscholen deden de jongeren nieuwe ervaringen op en leerden ze op een actieve wijze, waarna ze een frisse start konden maken in het nieuwe schooljaar.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Er waren zes zomerscholen met educatieve dagprogramma's, inclusief culturele en sportieve activiteiten voor diverse groepen leerlingen: in het voortgezet onderwijs, het speciaal voortgezet onderwijs, het vakgerichte vmbo, de Internationale Schakelklassen, en voor overstappers naar het mbo.

- In totaal namen er 733 leerlingen aan de zomerscholen deel. De prognose was maximaal 1500 leerlingen; dit was mede gebaseerd op het aantal van 2020. Een verklaring voor het verschil tussen de prognose en de deelname was dat de overheid laat in het voorjaar bekendmaakte dat mensen weer op vakantie konden gaan.
- Voor alle zomerscholen waren gespecialiseerde uitvoerders en begeleiders geselecteerd. Voor begeleiding van groepen, en voor coaching van individuele leerlingen werd schooljongerenwerk ingezet. Dit had veel meerwaarde.
- Uit de tevredenheidsmetingen kwam naar voren dat leerlingen en ouders over het algemeen hoge scores gaven aan de zomerscholen. Wel waren er verschillen in waardering van de verschillende zomerscholen.
- Uit de evaluatie bleek dat de doelstelling van de zomerscholen was gerealiseerd, maar dat het geplande aantal deelnemers bij twee van de zes zomerscholen niet is bereikt. De leerlingen die deelnamen vonden de zomerschool leuk en leerzaam en willen volgend jaar weer meedoen.

Meer over de zomerscholen

In 2020 organiseerde het Samenwerkingsverband zomerscholen in de zomervakantie. Doel van de zomerscholen was het inhalen van lesstof en het versterken van de kernvakken. De nadruk lag op cognitieve vaardigheden; daarnaast was het de bedoeling de leerlingen een leuke tijd te laten beleven. Op basis van een peiling onder alle scholen besloot het Samenwerkingsverband in 2021 weer zomerscholen te organiseren. Op verzoek van de scholen werd dit jaar de nadruk vooral op de sociaal-emotionele ontwikkeling gelegd, zoals het vergroten van het zelfvertrouwen en het verbreden van de horizon.

Het Samenwerkingsverband organiseerde de volgende zomerscholen:

- zomerschool voor Internationale Schakelklassen;
- zomerschool voor voortgezet speciaal onderwijs;
- vakgerichte zomerschool (Zomer met Dromen);
- zomerschool praktijkonderwijs (Zomerweek op het Plein);
- zomerschool voor voortgezet onderwijs (ImpactZomer020);
- zomerschool voor vmbo-mbo (OZOschool).

Financieel resultaat

De zomerschool voor doorstromers en de overige zomerscholen waren vooraf niet begroot. Voor beide projecten verstrekke de gemeente Amsterdam een subsidie die 70% van de lasten vergoedde. De lasten van de zomerschool voor doorstromers kwam neer op € 107.481. De lasten voor de overige zomerscholen kwamen neer op € 565.130.

3.1.11 Examentrainingen

Op verzoek van scholen organiseerde het Samenwerkingsverband kosteloze examentrainingen voor vmbo-, havo- en vwo-leerlingen in kwetsbare situaties. Doel was leerlingen die er, mede als gevolg van de coronacrisis, niet goed voor stonden een extra zetje te geven om te slagen voor hun eindexamen. De examentrainingen waren bedoeld voor leerlingen van wie de ouders/verzorgers zich geen examentraining kunnen veroorloven.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het Samenwerkingsverband selecteerde op basis van een aanbestedingsprocedure twee uitvoerders: Leren voor de Toekomst voor de examentrainingen havo/vwo, en Remind Learning voor de examentrainingen vmbo. Het Samenwerkingsverband verzorgde de communicatie met de scholen over de examentrainingen.
- Het Samenwerkingsverband schakelde de Vrije Universiteit, de Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam in voor de werving van studenten voor de uitvoering van de examentrainingen. Leren voor de Toekomst selecteerde deze studenten, nam een intake af en verzorgde hun pedagogische en didactische training. Daarna werden zij voor de examentrainingen ingezet.
- De examentrainingen vonden plaats in de meivakantie van 26 april t/m 7 mei 2021, op elf scholen in vijf stadsdelen. In totaal hebben 1134 leerlingen van 31 scholen een of meer (twee à drie) examentrainingen gedaan. De meeste leerlingen deden wiskunde A, economie en scheikunde.
- Door de examentrainingen verwierven de leerlingen meer vakkennis en werden ze vaardiger in het maken van examenopgaven. Hierdoor nam hun zelfvertrouwen toe en kregen ze er meer vertrouwen in dat ze het examen zouden halen.

- Scholen en leerlingen waren positief over de uitvoering en effecten van de examentrainingen.
- De slagingspercentages van de leerlingen die deelnamen aan de examentrainingen waren lastig te achterhalen. Bij vmbo is dat gelukt voor 10% en bij havo/vwo voor 27% van de deelnemers. Hun slagingspercentages waren respectievelijk 98% en 94%.

Meer over de examentrainingen

Sinds de corona-uitbraak ondersteunt het Samenwerkingsverband de scholen om de negatieve gevolgen van de coronacrisis waar mogelijk te beperken. Toen medio januari bleek dat het centraal examen zou doorgaan, deed het Samenwerkingsverband een peiling onder de schooldirecteuren. Hieruit kwam naar voren dat een groot aantal scholen gebruik zou maken van een stedelijk aanbod aan examentrainingen voor leerlingen in kwetsbare situaties.

Financieel resultaat

De gemeente Amsterdam was voor 70% cofinanciering van de examentrainingen. De totale lasten voor deze subsidie kwamen neer op € 308.141.

3.1.12 Nieuw beleid leerwegerondersteuning vmbo

Per 1 januari 2021 is het Samenwerkingsverband gestopt met het toewijzen van het predicaat 'leerwegerondersteunend onderwijs' aan individuele leerlingen. Hiermee heeft het Samenwerkingsverband ruimte gecreëerd om met de scholen te overleggen over de inhoud van de leerwegerondersteuning in het vmbo. De bedoeling is dat er zodanige afspraken komen over leerwegerondersteuning in het vmbo, dat elke leerling die vmbo als basisschooladvies krijgt, optimale kansen heeft om een vmbo-diploma te halen. Daarvoor is nodig dat er een gedeeld beeld en een gedeelde praktijk ontstaan over effectieve vormen van leerwegerondersteuning. De scholen die leerwegerondersteunend onderwijs uitvoeren, blijven bekostigd op basis van het aantal voor leerwegerondersteuning geïndiceerde leerlingen op 1 oktober 2019. Deze regeling geldt tot de inwerkingtreding van een nieuwe landelijke budgetverdeling, die pas is voorzien na 1 januari 2025. In de tussentijdse periode komt het Samenwerkingsverband ook tot een verdeelsleutel, zodat scholen de beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk kunnen inzetten.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Er is een projectgroep Leerwegondersteuning ingesteld die bestaat uit vertegenwoordigers van scholen en medewerkers van het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en het Samenwerkingsverband primair onderwijs.
- De projectgroep schreef een meerjarenprojectplan op basis van gesprekken met vmbo-scholen en tussenvoorzieningen.
- De stuurgroep, bestaande uit drie schoolbestuurders en de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband, besprak het projectplan en stelde de koers vast.
- In overleggen van zorgcoördinatoren en directeuren gaf de projectleider een presentatie over het projectplan en de voornemens.
- In november namen 53 betrokkenen bij leerwegondersteuning in het vmbo deel aan een small talk over dit onderwerp. Prof. Inge de Wolf hield een inspirerende inleiding over hoe scholen kleinere klassen effectief kunnen inzetten voor leerwegondersteuning. De deelnemers wisselden vervolgens in kleine groepen inspirerende voorbeelden uit over de aanpak van taal- en rekenvaardigheid, van sociaal-emotionele ontwikkeling en van leerling- en ouderbetrokkenheid.

Meer over leerwegondersteuning in het vmbo

De scholen hoefden in 2021 geen toewijzingen voor individuele leerlingen meer aan te vragen. Daardoor konden zij zich er direct op richten vast te stellen wat elke leerling nodig had. Dit hebben de scholen als prettig ervaren. Twee scholen met leerlingen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg hebben geen licentie voor leerwegondersteunend onderwijs. Voor hen was het in 2021 ingewikkelder dan voorheen om aan leerlingen en ouders duidelijk te maken dat zij geen passende ondersteuning konden bieden aan leerlingen met een leerachterstand van meer dan 25%. Dit vergde extra aandacht in de voorlichting aan basisscholen, ouders en leerlingen.

Financieel resultaat

Voor het opstellen van het nieuwe beleid zijn in 2021 een projectleider en ondersteuner gestart. De totale lasten hiervoor komen neer op € 41.460.

In stand houden
van een
samenhangend
netwerk van
voorzieningen

Samen komen we verder

3.2 In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen

3.2.1 Tussenvoorzieningen

Tussenvoorzieningen zijn scholen die specialistische ondersteuning bieden aan leerlingen met specifieke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften. Het Samenwerkingsverband draagt de verantwoordelijkheid voor het beleid en de financiering van de tussenvoorzieningen, in samenwerking met de desbetreffende schoolbesturen, directeuren en zorgcoördinatoren.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten:

- Het Samenwerkingsverband heeft in 2021 in nauw contact gestaan met de scholen om zicht te houden op de kwaliteit van de ondersteuning en mee te denken over de onderwijskwaliteit. Er ligt een aanbod aan de scholen voor procesbegeleiding en er is extra ondersteuning gefinancierd vanuit de maatwerkgelden.
- Een werkgroep richt zich op de inventarisatie van vraagstukken rondom de tussenvoorzieningen met als doel de tussenvoorzieningen gericht te kunnen ondersteunen in 2022.

Meer over de tussenvoorzieningen

Een belangrijke rol van de tussenvoorzieningen is te voorkomen dat een leerling in het voortgezet speciaal onderwijs wordt geplaatst. Ook nemen zij leerlingen op uit het voortgezet speciaal onderwijs. De tussenvoorzieningen hebben een regionale functie; er zitten relatief veel leerlingen van buiten Amsterdam en Diemen op de scholen.

3.2.1.1 Vervolgonderzoek *Zicht op zorgen* en onderzoek havo-bovenbouw Apollo

Om een samenhangend (beleidsmatig en financieel) plan voor de tussenvoorzieningen te kunnen uitwerken heeft het Samenwerkingsverband in 2021 twee onderzoeken gestart bij de tussenvoorzieningen. Het eerste onderzoekt de samenhang tussen de ondersteuningsbehoefte van leerlingen op de tussenvoorzieningen en het ondersteuningsaanbod dat de tussenvoorzieningen bieden. Dit onderzoek is een verdere uitwerking van het onderzoek *Zicht*

*op zorgen*⁴, dat in 2020 door PI Research is uitgevoerd. Het tweede onderzoek vindt plaats bij de Apollo. In dit onderzoek worden de instroom, de doelgroep, het aanbod en de resultaten van de nieuwe havo- bovenbouw gemonitord.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van leerlingen en het ondersteuningsaanbod van de tussenvoorzieningen is gestart. De werkgroep, bestaande uit de schoolleiders van de tussenvoorzieningen, monitort de voortgang. De dataverzamelingsfase is afgerond in december 2021. De hoeveelheid verzamelde data verschilt per school. De uitwerking van de dataverzamelingsfase vindt plaats in januari 2022.
- Het onderzoek naar de Apollo loopt volgens planning, de monitoring van de instroom is gestart. Op vaste momenten worden de instroom en voortgang van de leerlingen bekeken.

Meer over vervolgonderzoek Zicht op zorgen en onderzoek havo-bovenbouw Apollo

Aanleiding voor het onderzoek is dat het eerdere onderzoek (*Zicht op zorgen*) onvoldoende data over de tussenvoorzieningen bevatte die als basis konden dienen voor een samenhangend plan voor de tussenvoorzieningen. De aanleiding voor het monitoringsonderzoek is de groei van Apollo vanaf schooljaar 2020-2021.

Financieel resultaat

De totale lasten voor de tussenvoorzieningen kwamen nagenoeg conform begroting uit op € 1.870.446. Voor het vervolgonderzoek op *Zicht op zorgen* en het onderzoek havo-bovenbouw op Apollo kwamen de lasten uit op € 10.549.

---

⁴ Evaluatieonderzoek naar de onderwijsbehoefte van leerlingen in het Samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen, juli 2020, mevrouw dr. I.E. Berends en mevrouw drs. S. Koot, PI Research.

3.2.2 Toptrajecten

Een Toptraject is een intensief ambulante traject voor leerlingen die regulier voortgezet onderwijs wel aankunnen, maar bij wie dat om verschillende redenen even niet lukt. Een Toptraject duurt maximaal 28 weken. Zowel de leerling, de school als het gezin gaan aan de slag in een Toptraject. Ze onderzoeken met elkaar wat de leerling nodig heeft om weer verder te kunnen. De medewerkers van Toptrajecten adviseren hoe docenten en ouders de leerling hierbij kunnen helpen. Doel is dat de leerling na een Toptraject zijn of haar diploma haalt in het reguliere voortgezet onderwijs. Het liefst op de eigen school. Als het nodig is, kan een Topklas onderdeel uitmaken van een Toptraject.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In schooljaar 2020-2021 zetten iets minder scholen een Toptraject in voor hun leerlingen ten opzichte van 2019-2020. Mogelijk houdt dat verband met de ontwikkeling dat steeds meer scholen zelf trajectklassen inrichten.
- Steeds meer scholen zetten het Toptraject ambulant in op de eigen school.

	2019-2020	2020-2021
Preventieve consultaties	40	37
Totaal nieuwe instroom in Toptrajecten	52	45
Waarvan ambulante traject	15	29
Waarvan traject deels met Topklas	37	16
Intensieve handelingsgerichte diagnostiektrajecten	11	4

Tabel 5: Aantallen dienstverlening Toptrajecten.

- Het doel is dat minstens 80% van de leerlingen met een Toptraject verder gaat in het reguliere onderwijs. Dat doel is ruimschoots gehaald. In 2021 ging 94% van de leerlingen na afronding van Toptrajecten verder in het reguliere onderwijs. Voor 54% van de leerlingen was dat op de eigen school. 34% ging verder op een andere school voor regulier voortgezet onderwijs. 6% ging verder in het middelbaar beroepsonderwijs. Ter vergelijking: in 2019-2020 ging 89% van de leerlingen na afronding van een Toptraject door in het reguliere onderwijs. In 2018-2019 was dit 73%.

- In schooljaar 2020-2021 werkte het Samenwerkingsverband samen met Toptrajecten volgens de afgesproken kwaliteitscyclus onderwijskwaliteit. Zie verder paragraaf 4.15 Onderwijsinspectie.

Financieel resultaat

De lasten voor dit programmaonderdeel komen uit op € 796.867. Dat is lager dan begroot doordat er minder Topklassen zijn in de stad dan begroot. Daarnaast zijn de lasten in 2020 te hoog opgenomen voor de kosten van schooljaar 2020-2021 van Altra. De doorbelasting aan de scholen is lager uitgevallen doordat minder leerlingen gebruikmaakten van een Topklas.

3.2.3 LINK: Traject voor leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek

In het traject LINK kunnen leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek hun schoolgang normaliseren, worden hun onderwijsbehoeften geformuleerd en wordt de leerling voorbereid op een passende plek binnen het reguliere onderwijs, bij voorkeur op de school van herkomst.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 stroomde 74% van de leerlingen uit naar het reguliere onderwijs. Niet alle leerlingen die in 2021 zijn ingestroomd, stroomden in dat jaar ook uit. Vanwege de maatregelen in verband met de coronacrisis konden de leerlingen niet goed oefenen op de eigen school of op hun nieuwe school. Trajecten liepen hierdoor vertraging op. LINK bleef open om deze kwetsbare doelgroep op te vangen.

Instroom	2021	2020	2019
Aanvragen (nieuwe)	27 (waarvan 4 leerlingen afgewezen)	11	12
Leerlingen uit voorgaande kalenderjaar	11	9	
Totaal instroom	27 (7 leerlingen stromen in 2022 in, aangemeld in november en december 2021)	20	12
Uitstroombestemming			
Eigen school	7	2	1
Andere reguliere vo-school	4	6	1
Voortgezet speciaal onderwijs	4	1	
Hulpverlening	1		1
Totaal uitstroom	15	9	3

Tabel 6: In- en uitstroom LINK.

- In 2021 kregen alle zorgcoördinatoren voorlichting over LINK, zodat scholen LINK tijdig inschakelen als dat nodig is.
- In 2021 zijn alle uitgestroomde leerlingen uit de jaren 2019, 2020 en 2021 gemonitord ten behoeve van een kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie. Het beoogde resultaat is gehaald: meer dan 80% van de leerlingen voor wie een LINK-traject is ingezet, volgt na een jaar nog regulier voortgezet onderwijs.
- Bij elk afgerond traject is in 2021 een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen, ouders en scholen afgenomen. De uitkomsten daarvan zijn meegenomen in een uitgebreide evaluatie. Naar aanleiding van deze evaluatie zijn actiepunten geformuleerd, die uitgewerkt worden in 2022.
- Het Samenwerkingsverband paste het handboek en de flyer aan, om alle informatie up to date te maken. Alle scholen hebben deze documenten digitaal ontvangen.
- LINK nam in 2021 deel aan het onderzoek *Weten wat werkt: Op weg naar een handreiking voor interventies bij schoolweigering* van dr. D.A. Heyne, verbonden aan

de universiteit Leiden. Dit onderzoek is in 2021 afgerond. LINK implementeert de bouwstenen die door de onderzoekers zijn opgesteld in de eigen methodiek.

Meer over LINK

LINK biedt leerlingen op een goed bereikbare, veilige locatie onderwijs op maat. Zij worden begeleid door ervaren docenten, een orthopedagoog, een hulpverlener en een begeleider passend onderwijs in samenwerking met de eigen ggz-behandelaar, ouders en school van herkomst.

Financieel resultaat

De lasten van LINK zijn lager uitgevallen dan begroot. De totale lasten kwamen neer op € 185.154. Dit kwam voornamelijk doordat de inzet van de thuisdocenten lager uitviel.

De doorbelasting van LINK kwam in 2021 uit op € 86.664. De lasten minus de doorbelasting zijn voor de helft vergoed vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs van de gemeente Amsterdam.

3.2.4 Samen naar schoolklas

Het Samenwerkingsverband werkt sinds 2018 samen met stichting Leerzaam Amsterdam en de gemeente Amsterdam aan de totstandkoming van een Samen naar schoolklas. Dit is een integratieklas voor leerlingen met een verstandelijke beperking (bijvoorbeeld het syndroom van Down) in het reguliere voortgezet onderwijs. In 2020 gaven enkele schoolbestuurders in het Samenwerkingsverband aan de mogelijkheden hiervoor verder te willen onderzoeken. In 2021 gingen het Spinoza Lyceum en het Montessori College Amsterdam door met de verkenning.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het Spinoza Lyceum verkende samen met de ouders en een leerkracht van een leerling met syndroom van Down uit groep 8 van een basisschool waar leerlingen met een verstandelijke beperking in het onderwijs tegenaan kunnen lopen en wat deze leerlingen helpt om mee te doen in het reguliere onderwijs. De zorgcoördinatoren van het Spinoza Lyceum brachten een werkbezoek aan het Orion College Noord.

- Het Montessori Lyceum Amsterdam nam in zijn ontwerpschets voor de nieuwbouw in de Sluisbuurt een integratieklas op. Deze nieuwbouw wordt op zijn vroegst in 2024 opgeleverd.
- Het Samenwerkingsverband organiseerde in mei 2021 samen met Leerzaam Amsterdam, stichting Malak (een ouderinitiatief in het primair onderwijs) en de gemeente Amsterdam een webinar over inclusiever onderwijs in Amsterdam. In dit webinar werden goede voorbeelden van samenwerking en inclusie uit het land gedeeld.

Financieel resultaat

De kosten voor de pilot Samen naar schoolklas kwamen iets lager uit dan begroot: € 5.146. De lasten werden fiftyfifty bekostigd door het Samenwerkingsverband en de gemeente Amsterdam vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs.

3.2.5 Ondersteuning nieuwkomers

Amsterdam kent een wisselende instroom van nieuwkomers van buiten Nederland die in het Amsterdamse voortgezet onderwijs een plek vinden. De Internationale Schakelklassen (ISK) van het Mundus College en het Montessori Lyceum Oostpoort organiseren voor deze leerlingen extra ondersteuning vanuit de Plusmiddelen. Dat gaat bijvoorbeeld om de inzet van een extra onderwijsassistent of een contactfunctionaris.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Binnen de Internationale Schakelklassen zijn er jongeren met de Nederlandse nationaliteit die na 1 oktober starten. Voor deze leerlingen ontvangen de scholen geen bekostiging vanuit het Rijk. Het Samenwerkingsverband gaf de desbetreffende schoolbesturen (Esprit Scholen en Montessori Scholengemeenschap Amsterdam) een vergoeding voor in totaal 44 leerlingen om dit tekort op te vangen.
- De scholen zetten ook in 2021 extra gespecialiseerde expertise in voor nieuwkomers. Hierdoor konden zij leerlingen met complexere ondersteuningsbehoeften op school helpen en schooluitval voorkomen. Deze extra inzet bestaat uit onder andere: een extra

onderwijsassistent, een extra begeleider passend onderwijs of een extra vluchtelingencoördinator.

- Ieder jaar start een aantal laaggeletterde of niet-gealfabetiseerde leerlingen van rond de zeventien jaar bij de LUCA praktijkschool. In schooljaar 2020-2021 ging het om zes leerlingen. LUCA wil deze leerlingen met intensieve alfabetiseringslessen versneld door het Internationale Schakelklas-onderwijs helpen. Vier docenten die opleiding voor alfabetiseringsdeskundige volgden geven sinds schooljaar 2021-2022 intensieve alfabetiseringslessen in groepjes van één of twee leerlingen.
- Zowel het Mundus College in samenwerking met School2Work als de LUCA praktijkschool wilde in 2021 pilots draaien waarin leerlingen meer werkervaring zouden opdoen. Door de coronamaatregelen en de tekorten aan stageplekken zijn deze pilots niet doorgegaan.

Financieel resultaat

De lasten vielen hoger uit doordat er vier leerlingen meer zijn bekostigd dan begroot. De kosten voor de niet-bekostigde nieuwkomers komen uit op € 327.800. De lasten voor gespecialiseerde expertise nieuwkomers kwamen conform de begroting uit op € 200.000. Deze lasten worden volledig gefinancierd vanuit de subsidie Plusmiddelen.

Het project alfabetiseringslessen was niet begroot. De lasten à € 11.194 worden volledig gefinancierd vanuit de Plusmiddelen. De lasten voor de Pilot toeleiding nieuwkomers in 2020-2021 komen uit op € 8.750.

3.2.6 Avo-onderwijs School2Work en pilot oriëntatiejaar

Sinds schooljaar 2019-2020 verzorgt een docent van het Mundus College onderwijs in de algemeen vormende lessen binnen School2Work. Daarnaast zorgt het Mundus College, samen met de werkmeesters van School2Work, voor de aanvraag van Boris-certificaten en VCA-certificaten voor deze jongeren. Met een Boris-certificaat bewijst een leerling dat hij of zij bepaalde technische werkprocessen kan uitvoeren op het niveau van mbo 1 of 2. VCA staat voor Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist. Dit certificaat wordt door veel werkgevers in de techniek gevraagd. Daarmee bewijst een leerling dat hij of zij veilig kan werken.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het aantal deelnemers steeg van zeven in 2019-2020 naar twaalf leerlingen in 2020-2021.
- Sinds 2021 vragen scholen een traject voor School2Work aan bij het Samenwerkingsverband via LISA. In het najaar van 2021 hebben School2Work en het Samenwerkingsverband een aanmeldingsprocedure gemaakt. Zo start de leerling in een aantal stappen goed voorbereid op School2Work.
- Leerlingen kunnen sinds schooljaar 2020-2021 binnen School2Work praktijkgerelateerde certificaten halen. De twaalf leerlingen die deelnamen aan schooljaar 2020-2021, behaalden de volgende certificaten:

	2022
Aantal Boris-certificaten	22
Aantal VCA-certificaten	2
Vorkheftruckcertificaat	4

Tabel 7: Afgegeven certificaten.

- School2Work en het Mundus College hebben in 2020-2021 een pilot gedraaid. Deze pilot gaat over de ontwikkeling van een oriëntatiejaar voor leerlingen rond de 17 jaar die nauwelijks Nederlands spreken en niet gemotiveerd zijn voor school. Het doel was om in een niet-schoolse omgeving deze leerlingen te motiveren voor een beroepsopleiding, of hen aan het eind van het jaar toe te leiden naar werk. Eén leerling heeft het gehele traject doorlopen. Twee leerlingen stopten halverwege om te gaan werken. Drie leerlingen zijn al vrij snel na de start gaan werken. Eén leerling is verwijderd van school en is daarna een traject gestart bij de Urban Football School. Deze pilot is grondig geëvalueerd en zal geen vervolg krijgen.

Financieel resultaat

De lasten voor School2Work vallen iets lager uit dan begroot en komen neer op € 38.750. Deze lasten worden volledig gefinancierd vanuit de subsidie Plusmiddelen.

3.2.7 Niet-schoolse voorzieningen

Amsterdam kent verschillende niet-schoolse voorzieningen voor jongeren die uitgevallen zijn op school, of dreigen uit te vallen. Een school zet een niet-schoolse voorziening tijdelijk in. Het doel is dat de leerling de schoolloopbaan kan hervatten op de eigen school, of kan vervolgen in het voortgezet (speciaal) onderwijs of het middelbaar of hoger beroepsonderwijs.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het probleem is dat de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs de onderwijsadviseurs in de meeste gevallen niet bij een plaatsing op een niet-schoolse voorziening betrekken, ondanks afspraken hierover. In 2022 bevragen de onderwijsadviseurs de zorgcoördinatoren actief over de inzet van niet-schoolse voorzieningen bij de schoolbezoeken en zien zij toe op de naleving van de gemaakte afspraken (vastgelegd in het stappenplan). Die afspraken richten zich op terugkeer van de leerling naar het formele onderwijs.
- In november gaf het Samenwerkingsverband opnieuw, net als in voorgaande jaren, actuele informatie over de niet-schoolse voorzieningen en het stappenplan met de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs in de zorgcoördinatorenoverleggen.
- Ruim 90% van de leerlingen, geplaatst binnen een niet-schoolse voorziening, vervolgde de schoolloopbaan op de eigen school, in het voortgezet (speciaal) onderwijs of binnen het middelbaar beroepsonderwijs.
- De accounthouder van de niet-schoolse voorzieningen onderhield contact met de vier niet-schoolse voorzieningen: Sport Werkt, StreetPro, Back on Track en Digibende.
- De accounthouder neemt deel aan de werkgroep niet-schoolse voorzieningen, onder regie van de gemeente, samen met Leerplicht en het middelbaar beroepsonderwijs. De werkgroep kwam één keer bijeen en evalueerde de toeleiding, het aanbod, de uitstroom en de nazorg van de voorzieningen.

Meer over niet-schoolse voorzieningen

Niet-schoolse voorzieningen zijn projecten en organisaties in Amsterdam en omgeving die begeleiding, coaching en ondersteuning bieden aan jongeren (15 tot 23 jaar). Niet-schoolse voorzieningen bieden geen onderwijs. Alleen met instemming van de leerplichtambtenaar en met een positief advies van een onderwijsadviseur van het Samenwerkingsverband kan een school een niet-schoolse voorziening inzetten. De school stelt bij plaatsing een individueel plan van aanpak op. De leerling blijft ingeschreven op de school. Deze afspraken zijn – in afstemming met de gemeente en met Leerplicht – vastgelegd in een stappenplan voor de scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs.

Financieel resultaat

De inzet van de onderwijsadviseurs valt onder programmaonderdeel 3.1.6, Inzet bij preventieve aanpak scholen.

3.2.8 Maatwerk voor scholen

In het project Maatwerk voor scholen bieden scholen groepsgewijs maatwerk. Doel daarvan is enerzijds om leerlingen in het reguliere voortgezet onderwijs te houden en schoolwisselingen te voorkomen. Anderzijds is het maatwerk ervoor bedoeld leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs deels of volledig in het reguliere voortgezet onderwijs op te nemen.

Deze inzet door scholen stimuleert het proces dat toewerkt naar een situatie waarin het voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere onderwijs in Amsterdam intensief en effectief samenwerken, waardoor zo veel mogelijk leerlingen in het reguliere onderwijs kunnen blijven.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 startten zeven scholen met een maatwerktraject; daarnaast liepen acht maatwerkprojecten door die al in 2020 waren gestart. De meeste van deze scholen startten een trajectvoorziening, al dan niet in samenwerking met het voortgezet speciaal onderwijs. Een aantal aanvragen kwam tot stand door actieve informatie-uitwisseling met scholen die al een trajectvoorziening gestart waren in 2019, gefinancierd vanuit de innovatiegelden van het Samenwerkingsverband.

- Het Samenwerkingsverband voerde met alle scholen tussentijdse gesprekken over de voortgang van hun maatwerkproject.
- De tussenvoorzieningen ontvingen maatwerkgelden voor ondersteuning op school en in de klas. Hierbij ging het specifiek om de inzet van een extra leerkracht en de inzet van een pedagogisch medewerker voor de begeleiding en ondersteuning van zij-instromers.

Meer over maatwerk voor scholen

Scholen kunnen gedurende het hele jaar hun plan voor maatwerk indienen bij het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband beoordeelt de plannen direct nadat ze zijn ingediend. Ter vergroting van de kwaliteit, haalbaarheid en effectiviteit van de innovatie ontvangt elke school concrete feedback op zijn plan, en eventuele suggesties voor aanpassing.

Financieel resultaat.

De lasten voor dit programmaonderdeel vielen hoger uit dan begroot en bedroegen in 2021 € 878.022.

3.2.9 Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Het Samenwerkingsverband werkt aan het creëren van gelijke onderwijsperspectieven voor alle leerlingen in de diplomagerichte stroom van het voortgezet speciaal onderwijs. In veel gevallen hebben leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs niet alle onderwijsmogelijkheden die er voor leerlingen in het reguliere voortgezet onderwijs wel zijn. De bestuurders van het Samenwerkingsverband vinden dit ongewenst en hebben zich gezamenlijk gecommitteerd aan de volgende toekomstvisie:

Het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs Amsterdam-Diemen groeit de komende vier jaar toe naar een situatie waarin het diplomagericht voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere onderwijs in Amsterdam intensief en effectief samenwerken, waardoor zo veel mogelijk leerlingen binnen het reguliere onderwijs kunnen blijven. Daarnaast zijn gespecialiseerde leerroutes in veilige, kleinschalige settings beschikbaar voor leerlingen die dat tijdelijk nodig hebben. Op deze manier krijgen alle leerlingen in de diplomagerichte stroom toegang tot alle profielen, (praktijk)vakken en faciliteiten die

een reguliere school te bieden heeft en kunnen zij op alle niveaus eindonderwijs volgen. Hiermee realiseren we daadwerkelijk gelijke perspectieven voor alle Amsterdamse leerlingen in het diplomagericht onderwijs en zet het Amsterdamse voortgezet onderwijs als geheel een grote stap in de richting van de doelstelling van passend onderwijs, een passende onderwijsplek voor elke leerling.

In 2021 heeft het Samenwerkingsverband ontwikkelingen op gang gebracht om deze toekomstvisie te realiseren.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

Organisatie

- In 2021 werkte een projectgroep van het Samenwerkingsverband aan het concretiseren en uitvoeren van de plannen.
- De projectgroep schreef een projectplan waarin de toekomstige opbrengsten en de fasering van het project beschreven staan. Het plan betreft de periode tot 1 augustus 2023.
- De stuurgroep besprak de plannen en stelde de koers vast.

Kennisdeling en inzet expertise voortgezet speciaal onderwijs

- In 2021 zijn er zeven partnerschappen gecreëerd tussen een school voor het voortgezet speciaal onderwijs en een of meer reguliere scholen. Vier van deze partnerschappen leggen de focus op het verzorgen van symbiosetrajecten, waarin leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs deelnemen aan een examentraject op een reguliere school. In de overige drie partnerschappen ligt de focus op de versterking van beide schoolsoorten.
- De in november geplande bijeenkomst voor de uitwisseling van ervaringen uit deze samenwerkingen is verplaatst naar 2022.

Ontwikkeling locaties voor diplomagericht voortgezet speciaal onderwijs

- Op uitnodiging van het Samenwerkingsverband hebben bestuurlijke vertegenwoordigers van het Altra College en het Orion College hun visie op de ontwikkeling van hun locaties naar kleinschalige, gespecialiseerde voorzieningen op papier gezet. Deze inzichten zijn in de stuurgroep besproken. Dit krijgt een vervolg in 2022, als een

breder groep bestuurders en directeuren uit regulier en voortgezet speciaal onderwijs zich gaat buigen over de invulling van gespecialiseerde leerroutes en de rol van het voortgezet speciaal onderwijs daarbij.

- Naar aanleiding van signalen vanuit het Altra College over het teruglopend leerlingenaantal op twee locaties en de gevolgen daarvan voor de bedrijfsvoering, voerde het Samenwerkingsverband overleg met het Altra College. Dit krijgt een vervolg in 2022.

Meer over verbinden van regulier en voortgezet speciaal onderwijs

De geformuleerde ambitie kan alleen slagen als alle scholen een bijdrage leveren die past bij hun ontwikkeling. Voor de reguliere scholen gaat het daarbij om het versterken van de eigen ondersteuningsstructuur waardoor zij én minder leerlingen hoeven te verwijzen naar het voortgezet speciaal onderwijs, én leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs gemakkelijker kunnen opnemen. Voor de scholen uit het voortgezet speciaal onderwijs gaat het om het versterken van het eigen curriculum en de begeleiding, waardoor ze meer leerlingen kansen kunnen bieden op een geslaagde overstap naar een reguliere school. Voor beide schoolsoorten gaat het erom elkaars expertise nog beter te benutten, waardoor de kwaliteit van het aanbod van docenten en begeleiders toeneemt. Deze beweging zal de komende jaren nog veel aandacht en inzet van betrokkenen op alle niveaus vragen.

Financieel resultaat

De lasten voor de uitvoering van de pilots tussen scholen op het voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs komen neer op € 281.829. Deze lasten worden voor de helft gefinancierd vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs. De lasten voor het kleinschalig onderwijs vielen hoger uit, te weten € 372.256. Dit is inclusief lasten voor het stoppen van de gesloten jeugdhulp, trainingsgroepen op het ZML-onderwijs en een onderzoek naar de doorontwikkeling van onderwijs voor zeer moeilijk lerende leerlingen verwerkt. De inzet van de onderwijsadviseurs en beleidsmedewerker à € 5.818 worden volledig gefinancierd vanuit de subsidie Plusmiddelen. De lasten voor vijf extra onderwijsassistenten in het voortgezet speciaal onderwijs komen conform de begroting uit op € 250.000.

3.2.10 Fricatiefonds

Het doel van het frictiefonds is om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten vanwege het ontbreken van geormerkte middelen. Het Samenwerkingsverband kan uit dit fonds individuele ondersteuning voor leerlingen toekennen aan scholen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In 2021 kende Samenwerkingsverband voor vijftien leerlingen een bijdrage toe (in 2020 veertien; in 2019 achttien). Deze bijdrage varieerde van plaatsbesteding tot zeer gespecialiseerde onderwijssteuning.

Meer over het frictiefonds

Scholen bieden leerlingen individueel de ondersteuning die zij nodig hebben en bekostigen dit uit de ondersteuningsmiddelen. Het frictiefonds is bestemd voor zeer uitzonderlijke gevallen waarin voor leerlingen op Amsterdamse scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs (tijdelijk) geen reguliere middelen beschikbaar zijn. Aanvraag en toekenning lopen via een uitgebreide interne procedure, waarbij elke bijzondere situatie is onderzocht en beschreven. Besluitvorming ligt op casusniveau bij de directeur-bestuurder na advies van een onderwijsadviseur en businesscontroller.

Financieel resultaat

De lasten voor dit programmaonderdeel vielen lager uit dan begroot en bedroegen in 2021 € 65.644.

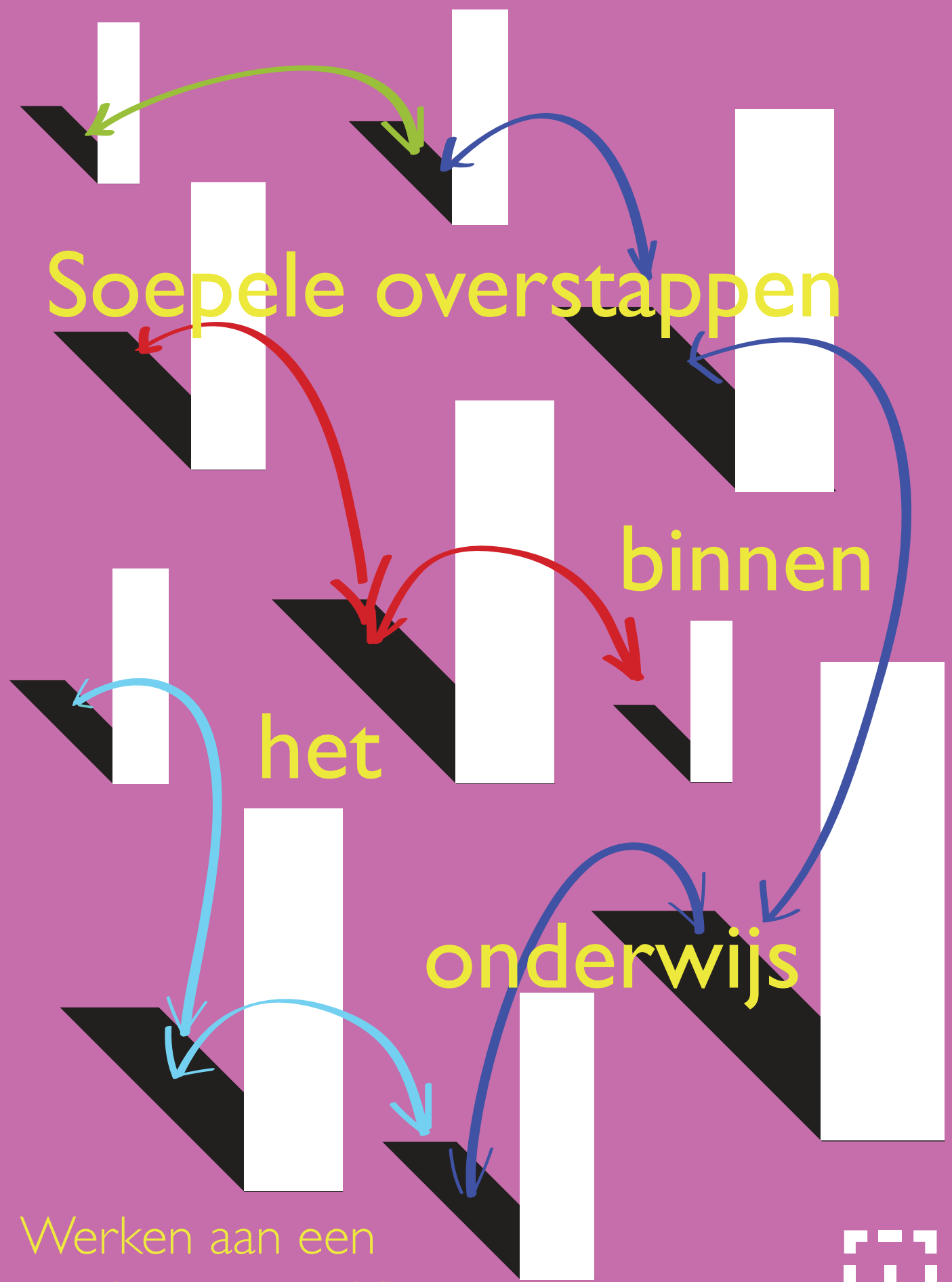
Soepele overstappen

binnen

het

onderwijs

Werken aan een naadloze aansluiting

3.3 Soepele overstappen binnen het onderwijs

Leerlingen maken gedurende hun schoolloopbaan verschillende overstappen: de overstap van primair naar voortgezet onderwijs en die van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs of hoger onderwijs. Zo'n 1500 leerlingen stappen jaarlijks over binnen het voortgezet onderwijs; 289 leerlingen gaan van regulier naar speciaal voortgezet onderwijs, en sommigen van hen gaan weer terug. Voor de schoolloopbaan en het toekomstperspectief van leerlingen is het belangrijk dat overstappen soepel verlopen. Dat houdt in: leerlingen starten op een school die bij hen past, de overdracht van informatie tussen scholen onderling verloopt goed, leerlingen voelen zich welkom op een nieuwe school en hebben goed afscheid kunnen nemen van hun oude school. Een goede overstap biedt leerlingen optimale kansen om hun talenten te ontwikkelen.

3.3.1 Overstap van primair naar voortgezet onderwijs

3.3.1.2 Regelen van de overstap van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs

Stichting Elektronisch Loket Kernprocedure (ELK) organiseert het uitvoeringsproces van de overstap van alle leerlingen uit het primair naar het voortgezet (speciaal) onderwijs binnen Amsterdam. Het Samenwerkingsverband draagt bij aan de algemene kosten van de stichting en het systeem ELK.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Plaatsen van circa 8000 leerlingen in het voortgezet onderwijs in Amsterdam.
- Uitvoeren van de Kernprocedure overstap po-vo: afronden van schooljaar 2020-2021, start van de uitvoering van schooljaar 2021-2022.
- Vaststellen van de Kernprocedure voor 2021-2022, inclusief de door OSVO voorgestelde wijzigingen voor de loting en matching.
- Inrichten en in gebruik nemen van de helpdesk voor gebruikers van ELK (scholen voor primair en voortgezet onderwijs), inclusief uitgebreide digitale voorlichting in de vorm van handboeken en instructies op <https://www.elkadam.info/handleiding>.

- Inrichten van het proces voor digitaal aanmelden en ondersteunen van scholen bij de uitvoering. ELK informeerde alle leerlingen over de wijze waarop zij zich digitaal konden aanmelden voor de school van hun keuze.
- Verzamelen en beschikbaar stellen van de leerlingengegevens voor loting en matching.
- De volledige operationele ondersteuning bij uitvoering van loting en matching (onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van OSVO).
- Uitvoeren van de loting en matching en de inrichting van twee servicedesks: de servicedesk voor digitaal aanmelden, en – na bekendmaking van de uitslag – de servicedesk voor ouders.
- Versturen van nieuwsbrieven aan gebruikers van ELK over de werkwijze, procedure en veranderingen.
- Ontwikkelen en publiceren van de *Keuzegids middelbare school Amsterdam 2022* en de bijbehorende website www.keuzegidsamsterdam.nl als het centrale communicatiemiddel voor ouders en leerlingen voor de overstap van primair naar voortgezet onderwijs.

Meer over Stichting ELK

Het bestuur van Stichting ELK bestaat uit de directeur-bestuurders van de samenwerkingsverbanden voor voortgezet en primair onderwijs. De financiering is geregeld door middel van een tripartiete financiering tussen de gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en het Samenwerkingsverband primair onderwijs (verdeling 5:5:3). Deze meerjarige samenwerking is vastgelegd in een convenant dat door alle partijen is ondertekend.

Financieel resultaat

De lasten zijn lager dan begroot: € 129.908. De verantwoording van de inzet van de middelen door Stichting ELK zijn terug te vinden in het jaarverslag van ELK over 2021.

3.3.1.2 Verbeteren van de overstap van primair naar voortgezet onderwijs

Voor de schoolloopbaan en het toekomstperspectief van leerlingen is het belangrijk dat de overstap en de overdracht van de basisschool naar de middelbare school goed verlopen.

Onderstaande inspanningen en resultaten komen voort uit het verbeterplan *Het versterken van de overgang van primair naar voortgezet onderwijs* (2019).

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Organiseren van een online bijeenkomst in januari voor intern begeleiders en leerkrachten van groep 8. De 52 deelnemers kregen tips over de manier waarop zij ondanks de coronamaatregelen toch tot een zo goed mogelijk schooladvies konden komen.
- Organiseren van een online voorlichtingsmiddag in september voor nieuwe leerkrachten van groep 7 en 8 en intern begeleiders in Amsterdam. De 101 deelnemers kregen uitleg over de loting- en matchingprocedure en het tijdpad, en konden veel vragen stellen.
- Organiseren van online voorlichtingsbijeenkomsten tijdens de Week van de Overstap over de loting- en matchingprocedure, het praktijkonderwijs, de tussenvoorzieningen, het geven van een schooladvies en hoogbegaafdheid. In totaal gaven 164 deelnemers zich op voor een of meer webinars. Het uiteindelijke aantal deelnemers kwam uit op 83 voor de uitleg over de loting- en matchingprocedure. 101 mensen namen deel aan de informatiemiddag over het praktijkonderwijs, de tussenvoorzieningen, leerwegondersteuning en de Kopklas. Bij de bijeenkomst over hoogbegaafde leerlingen en de overstap naar het voortgezet onderwijs waren 47 deelnemers aanwezig. Het totale aantal deelnemers in de Week van de Overstap 2021 is iets afgenomen in vergelijking met 2020 (231 in 2021 en 301 in 2020). Mogelijke verklaring hiervoor is dat het aantal deelnemers bij de webinar in september flink gestegen was en mensen zich geen tweede keer opgeven. Alle informatie (ook die uit 2020) is terug te vinden op de website.
- Evalueren van de doorgevoerde wijzigingen in het Oki-doc. Over het algemeen zijn de Oki-docs in 2021 beter ingevuld dan in voorgaande jaren, waardoor er meer informatie is overgedragen. 43% van de zorgcoördinatoren zag een (aanzienlijke) verbetering van de Oki-docs.
- Beantwoorden van vragen van leerkrachten, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en ouders door de onderwijsadviseurs. Deze vragen hadden betrekking op het afnemen

van toetsen en/of intelligentieonderzoek, het aanbod binnen het voortgezet onderwijs, het schooladvies, of een eventuele vervroegde doorstroom naar het voortgezet onderwijs. In 2020 steeg het aantal gestelde vragen en in 2021 nam dit aantal nog verder toe van 242 vragen in 2020 naar 283 vragen in 2021. Deze toename kan worden verklaard door de coronacrisis, het lerarentekort en het toegenomen aantal leerkrachten en intern begeleiders met weinig ervaring. Door de coronacrisis konden ouders en leerlingen zich moeilijk oriënteren op het voortgezet onderwijs, en vanwege schoolsluitingen was het voor basisschoolleerkrachten moeilijker om tot een gedegen advies te komen bij leerlingen met wisselende resultaten.

- Organiseren van de zogenaemde warme overdracht en terugkoppeling via een online platform voor videobellen. Tijdens deze warme overdracht wisselden medewerkers uit het primair en voortgezet onderwijs informatie over leerlingen uit als aanvulling op de schriftelijke informatie in het Oki-doc.
- Onderhouden van de website www.elkadam.info met de meest recente informatie over veranderingen in het tijdpad, handreikingen en tips voor het geven van een schooladvies. In 2021 is de website www.elkadam.info onder de aandacht gebracht. Mede hierdoor is het aantal bezoekers op de website toegenomen van 4315 naar 19.074. Alle informatie, powerpointpresentaties en opnames van de online bijeenkomsten zijn terug te vinden op deze website. In 2021 werd de zoekfunctie geoptimaliseerd. De in 2020 gemaakte video over het praktijkonderwijs is nu bijvoorbeeld beter vindbaar op de website en was eind december 2021 al 2460 keer bekeken.
- De ScholenArenA en het po-vo-event konden door de coronamaatregelen niet doorgaan. Er is wel een verkenning en onderzoek uitgevoerd voor een gezamenlijke online variant in de periode van de open dagen, maar het bestuur besloot deze variant niet te organiseren.

Meer over de evaluatie van de wijzigingen in het Oki-doc

Voor het maken van de analyse van de Oki-docs is gebruikgemaakt van vragenlijsten en de geanonimiseerde gegevens van bijna 17.000 Oki-docs uit het systeem van Stichting ELK. Uit de analyse blijkt dat het aantal leerlingen voor wie de onderwijsbehoeftes zijn ingevuld is

gestegen van 56,1% naar 83,5 %. Ook werden voor aanzienlijk meer leerlingen de onderwijsbehoefte en het type onderwijsbehoefte aangevinkt. Bij het invullen van een onderwijsbehoefte wordt gevraagd om een toelichting. Ook daarvan zien we een flinke toename: 90% ingevulde toelichtingen in 2021 tegenover 75% in 2020.

Meer over de warme overdracht

Sinds 2020 nemen de stadsdelen Zuidoost en Noord deel aan de warme overdracht. In West en Noord is een sterke stijging van het aantal deelnemende scholen voor voortgezet onderwijs zichtbaar. Sinds 2021 zijn de regio's Zuidoost en Oost samengevoegd als regio. Na de stijging van het aantal deelnemers in 2020 is het totaal aantal deelnemende scholen in 2021 vergelijkbaar met 2020. De ontvangende partijen vonden in 94% van de gevallen de verkregen informatie relevant of zeer relevant. Tijdens de warme overdracht in juni zijn 671 gesprekken gevoerd. Het aantal 'no shows', door een technisch probleem, een vergissing in dag of tijd of een afzegging om persoonlijke redenen, was lager dan vorig jaar (in 2021 slechts 0,5%).

Financieel resultaat

De lasten voor de warme overdracht zijn iets lager uitgevallen dan begroot doordat de overleggen digitaal plaatsvonden. De totale lasten kwamen uit op € 27.731. Het po-vo- event en de ScholenArenA hebben in 2021 niet plaatsgevonden, waardoor de lasten lager uitvallen. Er zijn wel kosten gemaakt voor de voorbereiding van de online variant van de open dagen à € 6.248. De verdere verbetering van de overstap van primair naar voortgezet (speciaal) onderwijs kostte in 2021 € 13.293. Deze laatste kosten zijn fiftyfifty bekostigd door het Samenwerkingsverband en de gemeente Amsterdam vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs.

3.3.2 Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs

3.3.2.1 Verbeteren van de procedure schoolwisselingen in het reguliere onderwijs

Jaarlijks wisselt circa 5% van de leerlingen in het voortgezet onderwijs van school. Voor tientallen leerlingen kunnen scholen echter geen onderwijsplaats vinden vóór de zomervakantie. Deze leerlingen kunnen pas na de zomervakantie, met hulp van het Samenwerkingsverband, worden geplaatst. Zij hebben daardoor geen goede start van het schooljaar. Sinds 2019 probeert

het Samenwerkingsverband met de projectgroep Schoolwisselingen deze ongewenste praktijk te veranderen, met als doel alle leerlingen in Amsterdam vóór de zomervakantie op een school te plaatsen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het Samenwerkingsverband ontwikkelde een digitale matchingstool, in de vorm van een applicatie van LISA. Hiermee kunnen scholen informatie uitwisselen over de aantallen onderwijsplekken die scholen zoeken voor hun leerlingen (vraag) en de aantallen onderwijsplekken die scholen beschikbaar hebben (aanbod). De matchingstool was per 1 mei operationeel voor alle middelbare scholen die inlogcodes hadden ontvangen voor de gebruikers ervan. Het Samenwerkingsverband heeft de matchingstool diverse malen onder de aandacht van de scholen gebracht.
- In het najaar evalueerde het Samenwerkingsverband het gebruik van de matchingstool. Daaruit kwam naar voren dat scholen de tool nuttig zouden vinden mits alle scholen er gebruik van maken. Dit was echter niet het geval; veel scholen vulden de tool niet in, of actualiseerden de informatie niet.
- Na de zomervakantie van 2021 hielp het Samenwerkingsverband in totaal 69 leerlingen om alsnog een plek te vinden op een school. Het betrof 38 verhuisleerlingen, grotendeels uit het buitenland, en 39 leerlingen van Amsterdamse scholen. Sommige leerlingen konden helaas pas rond de herfstvakantie worden geplaatst, wat zeer ongunstig is voor hun schoolloopbaan. De digitale tool leidde dus niet tot verbetering van deze praktijk.
- Het Samenwerkingsverband stelde in overleg met de projectgroep Schoolwisselingen een voorstel op voor een procedure schoolwisselingen. Die procedure moet ervoor zorgen dat zowel schoolwisselaars als verhuisleerlingen vóór de zomervakantie geplaatst worden. In de voorgestelde procedure staan twee momenten centraal: verplichte opgave van de beschikbare onderwijsplekken in de matchingstool voor de start van de zomervakantie én het voeren van bestuurlijk overleg om niet-geplaatste leerlingen alsnog te plaatsen.

3.3.2.2 Toelatingsadviescommissie voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs

Het Samenwerkingsverband heeft als wettelijke taak de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs te reguleren. Hiertoe vragen de scholen voor primair of voortgezet onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het Samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband laat zich over die toelating adviseren door de onafhankelijke Toelatingsadviescommissie.

De gerealiseerde inspanningen en resultaten worden hieronder uitgesplitst voor achtereenvolgens de Toelatingsadviescommissie voortgezet speciaal onderwijs en de Toelatingsadviescommissie praktijkonderwijs.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten: Toelatingsadviescommissie voortgezet speciaal onderwijs

- De Toelatingsadviescommissie voor het voortgezet speciaal onderwijs behandelde alle aanvragen binnen de gestelde termijnen. Zie voor meer informatie over de werkwijze: <https://www.swvadam.nl/onze-scholen/voortgezet-speciaalonderwijs/toelaatbaarheidsverklaring>.

Aanmeldingen	2021		2020	
	Aangevraagd	Toegewezen	Aangevraagd	Toegewezen
Nieuwe TLV	322	289	322	290
Verlenging TLV	274	250	235	230
Totaal	606	539	557	520

Aanmeldingen	2019		2018	
	Aangevraagd	Toegewezen	Aangevraagd	Toegewezen
Nieuwe TLV	455	399	484	405
Verlenging TLV	397	265	192	176
Totaal	742	664	676	581

Tabel 8: Aantallen aangevraagde en toegewezen toelaatbaarheidsverklaringen.

	2021	%	2020	%	2019	%	2018	%
Aantal vo- leerlingen in Amsterdam	43.390		42.694		42.284		41.761	
Aantal aangevraagde nieuwe TLVs	332	0,77%	322	0,75%	445	1,05%	417	1,00%

Tabel 9: Percentage leerlingen voor wie een nieuwe TLV wordt aangevraagd.

	2021		2020		2019		2018
Aantal vso-leerlingen in Amsterdam	1.432		1.439		1.545		1.535
vso-leerlingen met een TLV van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen in het Amsterdamse vso	1.078	75,28%	1.090	75,75%	1.149	74,37%	1.164
vso-leerlingen met een TLV van een anders Samenwerkingsverband in het Amsterdamse vso	354	24,72%	349	24,25%	396	25,63%	371
vso-leerlingen met een TLV van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen in het vso buiten Amsterdam	95		110		131		134

Tabel 10: Aantallen leerlingen in het vso uitgesplitst naar regio van afgifte.

- Het aantal adviezen voor nieuwe toelatingen voor voortgezet speciaal onderwijs steeg ten opzichte van schooljaar 2020 met 33 leerlingen. De eerdere forse daling in 2020 en de beperkte groei in 2021 houden deels verband met de coronacrisis. De ingrijpende maatregelen en terugkerende perioden van afstandsonderwijs verstoorden de

ontwikkeling van jongeren. Psychische klachten, gebrek aan motivatie, een beperkt zelfvertrouwen en verminderde concentratie veroorzaken bij een klein percentage leerlingen dat maatwerk binnen een meer gespecialiseerde onderwijsomgeving nodig is.

- Er is een lichte groei te zien in de aantallen leerlingen in het Amsterdamse voortgezet onderwijs. Het aantal leerlingen in het Amsterdamse voortgezet speciaal onderwijs is na een eerdere daling nu vrijwel stabiel gebleven. Het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs nam iets af met twaalf leerlingen. Het aantal leerlingen van andere samenwerkingsverbanden die staan ingeschreven op een Amsterdamse school voor voortgezet speciaal onderwijs, nam iets toe met vijf leerlingen. Er is opnieuw een afname van het aantal Amsterdamse leerlingen dat buiten de stad staat ingeschreven op een school voor voortgezet speciaal onderwijs.
- De gesprekken met de Toelatingsadviescommissie vonden, in tegenstelling tot het eerste coronaschooljaar, zo veel mogelijk op locatie plaats. Hiermee voldeed de Toelatingsadviescommissie aan haar kwaliteitseisen en kwam zij tegemoet aan de wensen en behoeften van de leerling, diens ouders en de deskundigen van de school.
- Het Samenwerkingsverband zorgt voor heldere en uitvoerbare instroommomenten in het voortgezet speciaal onderwijs en zorgt voor heldere en gecoördineerde in- en doorstroom. Ouders en leerlingen zijn goed geïnformeerd en ervaren minder druk. Het Samenwerkingsverband benadert scholen uit het primair onderwijs actief voor uitleg en sturing. Leerlingen zijn daardoor ruim voor de overstap aangemeld.
- De Toelatingsadviescommissie richtte het triagemodel in voor de doorplaatsing van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs naar het reguliere voortgezet onderwijs. Het informatiesysteem tussen scholen en het Samenwerkingsverband is aangepast, waardoor het Samenwerkingsverband er snel inzicht in heeft om welke leerlingen het gaat.
- Het Samenwerkingsverband zette eind 2021 een onderzoeksopdracht uit naar de werkwijze van de Toelatingsadviescommissie en het proces van analyseren en afwegen door de onderwijsadviseurs. De resultaten komen naar verwachting in 2022 beschikbaar.

- In 2021 zijn er geen geschillen voorgelegd aan de Landelijke Bezwaarcommissie Toelaatbaarheidsverklaring in Utrecht. De Toelatingsadviescommissie en de directeur-bestuurder ontvingen één schriftelijk bezwaar tegen een afgegeven toelaatbaarheidsverklaring. De ouder was niet akkoord met de afgifte en onderbouwing van de Toelaatbaarheidsverklaring. De directeur-bestuurder heeft het bezwaar afgehandeld en de toelaatbaarheidsverklaring is gehandhaafd. Er zijn geen klachten ingediend.

Meer over de Toelatingsadviescommissie voortgezet speciaal onderwijs

De formele omvang van de Toelatingsadviescommissie bedraagt in totaal 96 uur per week. De realisatie in uren was veel lager door ziekte. De commissieleden zijn deels in dienst en deels op zzp-basis ingehuurd door het Samenwerkingsverband. De deskundigen voldoen aan de wettelijke voorschriften en zijn onafhankelijk van de scholen. Een jeugdarts is op afroep beschikbaar. Het Samenwerkingsverband vindt het belangrijk dat scholen de tijdspaden voor de overstap naar het voortgezet onderwijs naleven, en tijdig een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen die leerlingen toegang geeft tot het voortgezet speciaal onderwijs. De tijd tussen de afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring en de plaatsing is veelal een periode van een paar weken, waarin ruimte is voor een zorgvuldige overstap. Dit betekent dat er tijd is voor de leerling om afscheid te nemen, er een zorgvuldige overdracht van onderwijsgegevens plaatsvindt en er ruimte is voor een kennismakingsgesprek op de nieuwe school.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten: Toelatingsadviescommissie praktijkonderwijs

- In 2021 kreeg het Samenwerkingsverband voor het eerst alleen aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen voor praktijkonderwijs vanwege opting-out voor leerwegondersteunend onderwijs (zie hoofdstuk 3.1.12).
- In 2021 zijn er in totaal 305 aanvragen gedaan en zijn er 297 toelaatbaarheidsverklaringen voor praktijkonderwijs afgegeven. Acht dossiers nam de Toelatingsadviescommissie niet in behandeling omdat ze niet voldeden aan de criteria: vijf van de aanvragen betroffen het leerwegondersteunend onderwijs, bij twee aanvragen zijn de ontbrekende gegevens niet binnen de termijn aangeleverd en bij één aanvraag is de desbetreffende leerling verhuisd.

	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
Pro	297	378	347	361
Negatief beschikt	-	1	3	-

Tabel 11: Totaal aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen praktijkonderwijs per schooljaar.

- Het totaal aantal afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen is lager dan in vorige jaren. Er zijn in totaal 81 toelaatbaarheidsverklaringen minder afgegeven dan vorig jaar. Scholen vroegen vooral in de maanden juni en juli toelaatbaarheidsverklaringen aan. Scholen zijn ervan op de hoogte dat na 25 juli een aanvraag geen garantie geeft op een beschikking voor de datum van 1 oktober. Desondanks zijn er toch nog 33 dossiers na de zomervakantie in behandeling genomen. In kalenderjaar 2020 was dit aantal 54. De stijging na de zomervakantie is mede veroorzaakt door de coronacrisis.
- De Toelatingsadviescommissie werkte ruimschoots binnen de voorgeschreven termijnen. De toetsing op inhoud en volledigheid van het dossier nam gemiddeld 5,7 dagen in beslag. De behandeling van een compleet dossier tot aan het besluit duurt gemiddeld 4,6 dagen. Er zijn geen bezwaren ontvangen.

Meer over de Toelatingsadviescommissie praktijkonderwijs

Een school voor praktijkonderwijs mag een leerling zonder toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs niet inschrijven. Scholen die praktijkonderwijs aanbieden moeten daarom elk kalenderjaar vóór 1 oktober een toelaatbaarheidsverklaring van het Samenwerkingsverband aanvragen.

Het Samenwerkingsverband beoordeelt of een leerling toelaatbaar is voor het praktijkonderwijs. De toetsing vindt plaats op basis van landelijk vastgestelde criteria. Deze criteria hebben betrekking op de didactische vorderingen, het cognitief functioneren en het sociaal-emotioneel functioneren. Het Samenwerkingsverband huurde ook dit jaar extra deskundigheid in van de voormalige Regionale Verwijzingscommissie.

Centraal capaciteitenonderzoek

In opdracht van het Samenwerkingsverband ondersteunt Het ABC de scholen voor primair en voortgezet onderwijs bij het capaciteitenonderzoek, en zo nodig voert het sociaal-emotioneel onderzoek uit voor de toeleiding naar het praktijkonderwijs.

Het Samenwerkingsverband schrijft voor welke leerlingen het capaciteitenonderzoek verplicht en voor welke leerlingen het optioneel is. Leerkrachten en intern begeleiders maakten in 2021 de afweging welke leerlingen in aanmerking kwamen voor het capaciteitenonderzoek.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten: centraal capaciteitenonderzoek

- Zie onderstaande tabel 12 voor aantallen afgenomen onderzoeken voor de overstap van de groep 8-leerlingen.

Onderdeel	Aantal afnames	Aantal afnames	Aantal afnames
	2021	20120	2019
Leerachterstanden toetsen	1.294	1.729	1.751
Intelligentieonderzoek	796	1.081	1.102
Sociaal-emotioneel onderzoek	0	164	141

Tabel 12: Aantal afnames per onderdeel door ABC.

- Het ABC ondersteunde de basisscholen en de ouders door vragen te beantwoorden, advies te geven of testen af te nemen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten: doorplaatsing leerlingen

- In 2021 zijn zes leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs doorgeplaatst naar een reguliere school. Meer hierover in paragraaf 3.2.9.
- Van de zeventien doorgeplaatste leerlingen in 2020 zitten er aan het eind van 2021 nog vijftien op de reguliere school, heeft één leerling al examens gedaan en de overstap naar een vervolgopleiding gemaakt, en is één leerling teruggegaan naar het voortgezet speciaal onderwijs.
- In 2021 deed een studente psychologie onderzoek naar de ervaringen van leerlingen, ouders en scholen met doorplaatsing van voortgezet speciaal onderwijs naar een reguliere school. De conclusies en aanbevelingen uit haar onderzoek vormen de

grondslag voor de handreiking *Transferbegeleiding*, die de projectgroep Samenwerking vo-vso samen met betrokkenen uit het onderwijsveld ontwikkelt. Deze handreiking komt in de eerste helft van 2022 beschikbaar voor de scholen.

Financieel resultaat

De lasten voor de procedure schoolwisselingen in het reguliere onderwijs zijn hoger uitgekomen dan begroot. Dit komt door de aanpassing van LISA met de vo-vo-tool en de inzet van een projectleider en een beleidsmedewerker. De totale lasten komen uit op € 21.944. Deze lasten worden voor de helft gefinancierd door de gemeente Amsterdam vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs. De inzet van de onderwijsadviseurs worden bekostigd vanuit programmaonderdeel 3.1.6 Inzet bij preventieve aanpak.

De personeelslasten van de Toelatingsadviescommissie komen lager uit dan begroot à € 342.562.

De personeelslasten voor het indiceren van praktijkonderwijs komen uit op € 34.843. Dit is iets hoger dan begroot. De systeemplasten voor deze indicering à € 12.027 vallen iets lager uit dan begroot.

De lasten voor de uitvoering van het capaciteitenonderzoek zijn lager uitgevallen dan begroot, à € 209.457.

De lasten voor de doorplaatsing vanuit het voortgezet speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs komen neer op € 129.667. Dit is iets hoger dan begroot.

3.3.3 Overstap van voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs

Om de overstap van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs te verbeteren voert het Samenwerkingsverband vier projecten uit: Doorlopende leerroutes vmbo-mbo, Loopbaanoriëntatie en -begeleiding, Aanval op de uitval en Arbeidstoeleiding PrO-ROC-trajecten.

3.3.3.1 Doorlopende leerroutes vmbo-mbo

Het Samenwerkingsverband voerde in schooljaar 2020-2021 vanuit de gemeentelijke MBO-Agenda het project Verkenning doorlopende leerroutes vmbo-mbo uit. Doorlopende leerroutes zijn trajecten waarin vmbo- en mbo-onderwijs naadloos in elkaar overlopen door het inrichten

van een integraal onderwijsprogramma. Deze doorlopende leerroutes verhogen de succesvolle doorstroom en gaan de uitval van leerlingen tegen.

Het project Verkenning doorlopende leerroutes vmbo-mbo heeft als doel:

1. zicht te krijgen op doorlopende leerroutes vmbo-mbo in Amsterdam;
2. kansen en risico's te benoemen voor het verhogen van het aantal doorlopende leerroutes;
3. een ontwikkelagenda op te stellen voor doorlopende leerroutes.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Uitzetten van een online uitvraag onder alle Amsterdamse vmbo-schoolleiders/decanen over bestaande en in ontwikkeling zijnde doorlopende leerroutes. Dit leverde twaalf doorlopende leerroutes op.
- Voeren van interviews met twaalf bestaande of in ontwikkeling zijnde doorlopende leerroutes in Amsterdam en gesprekken met andere belanghebbenden of experts (waaronder het ministerie van OCW).
- Inrichten van een klankbordgroep met vertegenwoordigers van het vmbo en mbo, voor reflectie op ontwikkelingen met betrekking tot doorlopende leerroutes in Amsterdam. Aan deze klankbordgroep nemen zeven vertegenwoordigers uit het voortgezet onderwijs en het mbo deel.
- Organiseren van een ontwikkelsessie met vmbo-scholen die interesse hebben in het thema doorlopende leerroutes, om te verkennen waar behoeften en eventuele knelpunten liggen.
- Opleveren van de overkoepelende rapportage *Doorlopende leerroutes vmbo-mbo in Amsterdam. Een verkenning van bestaande en in ontwikkeling zijnde doorlopende leerroutes*. Het rapport schetst een beeld van doorlopende leerroutes vmbo-mbo in Amsterdam, en van de verschillende verschijningsvormen en behaalde resultaten. Het rapport is gedeeld met vmbo-scholen, mbo-instellingen, het ministerie van OCW, de MBO-raad en diverse (gemeentelijke) overleggen. Een beknopte publieksversie van het rapport is beschikbaar op de website van het Samenwerkingsverband.

- Opstellen van een ontwikkelingsagenda waarin op hoofdlijnen is omschreven langs welke lijnen het Samenwerkingsverband zich de komende jaren inspant voor het tot stand komen van doorlopende leerroutes.
- Opstellen van een projectplan: Dubbelkwalificerende keuzedelen vmbo-mbo. Zes Amsterdamse vmbo-scholen nemen deel aan dit project. Het project start met een inhoudelijke verkenning van de overlap tussen vmbo-keuzevakken en mbo-keuzedelen. Vijf Amsterdamse mbo-instellingen zijn benaderd voor aansluiting bij het project Dubbelkwalificerende keuzedelen vmbo-mbo.
- Geven van twee workshops in het najaar aan vmbo- en mbo-docenten om hen te informeren over de doorlopende leerroutes en de uitkomsten van de verkenning in Amsterdam.

Meer over dubbelkwalificerende keuzedelen vo-mbo

Leerlingen uit het vmbo moeten verplicht een beroepsgericht keuzedeel volgen. Zij kunnen dit keuzedeel ook in het mbo volgen en afronden. Als een leerling uit het vmbo een keuzedeel volgt en afrondt in het mbo, kan dit keuzevak een vervanging zijn van het verplichte keuzedeel dat de leerling op zijn vmbo-opleiding moet volgen. Mocht de student zijn opleiding in het mbo vervolgen, dan heeft hij een keuzevak, als onderdeel van het onderwijsprogramma, al behaald. Hiermee is de dubbele kwalificering een feit.

3.3.3.2 Loopbaanoriëntatie en -begeleiding

Het Samenwerkingsverband werkt aan het versterken van de loopbaanoriëntatie en -begeleiding op scholen. Scholen zetten loopbaanoriëntatie en -begeleiding in om leerlingen voor te bereiden op een weloverwogen keuze voor een vervolgopleiding en voor het verkrijgen van meer inzicht in de eigen kwaliteiten.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Actieve verbinding met de praktijk door het organiseren van drie bijeenkomsten van de kerngroep Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (directeuren vmbo, mbo en de gemeente) en zeven bijeenkomsten van de klankbordgroep (decanen uit het vmbo) en aansluiting bij het stedelijk decanenoverleg (vmbo en mbo).

- Een actuele online activiteitenkalender voor het voortgezet onderwijs met alle activiteiten rond loopbaanoriëntatie en -begeleiding van de mbo's uit Amsterdam en omgeving, geïntegreerd in het digitale platform van het Samenwerkingsverband.
- Een actueel en actief verspreid digitaal kennisplatform loopbaanoriëntatie en begeleiding, zie <https://www.swvadam.nl/met-scholen/loopbaanorientatie-begeleiding-lob>.
- Deelname van 21 onderwijsprofessionals aan een nieuwe serie masterclasses in het voorjaar, georganiseerd door Youngworks. Het thema was de professionalisering van loopbaanoriëntatie en -begeleiding. Alle deelnemers ontvingen een certificaat.
- Organiseren, samen met Youngworks, van de slotbijeenkomst op 15 juni 2021 in de vorm van een online webinar met 80 deelnemers.
- Organiseren, samen met Muzus, van twee expertsessies om de nieuwe sleutelmomenten voor havo-decanen te toetsen.
- Organiseren van vier overleggen van taskforce vo-mbo, met vier vo-bestuurders en de bestuurders van ROC van Amsterdam en ROC TOP over de overstap tijdens de coronacrisis.
- Verzenden van een enquête, vanuit het Expertisepunt LOB en het Samenwerkingsverband, onder vmbo-, havo- en vwo-decanen, om te onderzoeken hoe decanen contacten onderhouden met oud-leerlingen. Hier kwamen waardevolle suggesties uit voort, zoals het onderhouden van persoonlijk contact, voorlichting door oud-leerlingen aan nieuwe leerlingen, en het uitnodigen van leerlingen voor een reünie.
- Starten, met succes, van twee intervisiegroepen voor nieuwe vmbo-decanen en nieuwe havo/vwo-decanen. De deskundigheid en kennis van nieuwe decanen zijn hierdoor vergroot.

3.3.3.3 Aanval op de uitval

Het Samenwerkingsverband werkt aan het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. In het regionaal Meld- en coördinatiepunt 21 (RMC 21) stelden de samenwerkingspartners voor de periode 2020-2024 een regionaal programma vast om de aanpak

van het voortijdig schoolverlaten verder te ontwikkelen: Aanval op de uitval. Het doel van het programma is:

- het voortijdig schoolverlaten laag te houden, en zo mogelijk verder terug te dringen;
- jongeren die al zijn uitgevallen terug te begeleiden naar school of naar werk;
- jongeren in een kwetsbare positie te begeleiden naar vervolgonderwijs of werk.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het Overstapdashboard monitort het overstapproces van leerlingen die een overstap maken van het voortgezet onderwijs naar het mbo. Als aanjaagloket biedt het Samenwerkingsverband bemiddeling, ondersteuning, versterking en kennisdeling over het Overstapdashboard. Het doel is dat elk jaar de overstap vmbo-mbo op 1 oktober voor 100% is gerealiseerd. Op 15 oktober 2021 had 92,4% van de studenten een succesvolle overstap gemaakt. 3683 leerlingen maakten de overstap naar vervolgonderwijs, 2700 stapten over van het vmbo naar het mbo, en 983 naar een vervolgkeuze voortgezet onderwijs.
- Het Samenwerkingsverband voegde in de Amsterdamse *Handreiking vo-mbo* extra informatie toe over de warme overdracht. In samenwerking met het mbo is daarnaast informatie over de specialistische intakes aangevuld.
- Het Samenwerkingsverband organiseert een overstaptafel, verspreidt de overstapprocedure vo-mbo en organiseert kick-off bijeenkomsten in samenwerking met het mbo en Leerplicht. Deze activiteiten vinden alle plaats in het kader van overstapbegeleiding van decanen.
- Het Samenwerkingsverband besloot na overleg met de gemeente Amsterdam de overstapcoach BBL niet te financieren en het traject niet verder uit te voeren. De reden daarvoor was dat na twee jaar pilot maar maximaal vijftien leerlingen per jaar gebruikmaakten van de begeleiding van de overstapcoach BBL. In het afgelopen jaar waren het er maar vijf.
- Het Samenwerkingsverband ontwikkelde een monitor die de effecten van de drempelloze doorstroom in kaart brengt. Het doel is om inzicht te krijgen in het aantal leerlingen dat hun doorstroomrecht gebruikt. In schooljaar 2020-2021 stroomden 320 leerlingen door, van wie er 45 een negatief advies hadden gekregen.

- Het Samenwerkingsverband voerde een enquête uit onder de teamafdelingen van het ROC van Amsterdam naar de aansluiting van vmbo-kaderinstroom op het onderwijsprogramma in mbo-niveau 4. Vrijwel alle respondenten uit het onderzoek beoordelen de aansluiting als onvoldoende. Het vak Engels sluit goed aan bij het kennisniveau van de leerlingen, maar de vakken Nederlands en rekenen worden door de respondenten als onvoldoende aangemerkt.
- Het Samenwerkingsverband verzamelde kennis over factoren die verband houden met voortijdig schoolverlaten. Het ontwikkelde een infosheet over sociale cohesie en legde die op 25 november aan de decanenklankbordgroep voor.

3.3.3.4 Arbeidstoeleiding PrO-ROC-trajecten

Alle scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio Amsterdam kunnen aangepaste entreeopleidingen inkopen bij het ROC van Amsterdam, ROCTOP en het agrarisch opleidingscentrum Yuverta. Deze entreeopleidingen worden aangeduid als PrO/ROC-trajecten. Het zijn aangepaste beroepsbegeleidende leerweg-opleidingen, met stage in plaats van arbeid. Deze trajecten vergroten de kans op een betere startpositie op de arbeidsmarkt, of op het doorstromen naar een niveau 2-opleiding om een startkwalificatie te halen.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- In augustus 2021 startten 277 leerlingen van 23 verschillende praktijkscholen of scholen voor speciaal onderwijs uit de regio Amsterdam bij dertien verschillende opleidingen. Na inventarisatie van de wensen van scholen, ouders en leerlingen gingen in 2021 twee nieuwe opleidingen van start: de opleiding Assistent installatie- en constructiemedewerker, en Plant en groene leefomgeving. Het aantal deelnemers is vergelijkbaar met vorig jaar.

	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019	2017-2018
Aantal opleidingen	13	14	14	13	12
Aantal leerlingen	277	276	277	294	285

Tabel 13: Aantallen leerlingen in een PrO-ROC-traject.

- Op initiatief van de evaluatiecommissie PrO-ROC én het Samenwerkingsverband is in 2021 de adviescommissie Zelfmelders opgericht. Zelfmelders zijn leerlingen uit het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs met een negatief doorstroomadvies die zichzelf tóch aanmelden bij een mbo-opleiding. Deze commissie zoekt een oplossing om de slagingskansen van deze zelfmelders te verhogen. Een van de mogelijkheden die deze commissie onderzocht in 2021 is om het toelatingsrecht voor een entreeopleiding te koppelen aan plaatsbaarheid. Dat zou betekenen dat het regionaal opleidingscentrum bepaalt op welke opleiding of locatie de zelfmelder wordt geplaatst, om zo te zorgen dat een leerling de ondersteuning krijgt die nodig is. De commissie werkt dit plan verder uit in 2022.
- Leerlingen hebben na het behalen van het entreediploma het recht om te starten met een niveau 2-opleiding, maar dit is niet voor alle leerlingen haalbaar. Vanaf 2021 zijn de PrO-ROC-leerlingen van het ROC van Amsterdam zichtbaar in het leerlingvolgsysteem Eduarte. Hierdoor wordt vroegtijdige uitval sneller gesignaleerd.

Meer over PrO-ROC-trajecten

Met de PrO-ROC-trajecten streven de deelnemende partijen ernaar om jongeren uit het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs die hiertoe cognitief in staat zijn, de gelegenheid te bieden een kwalificerende beroepsopleiding (entree) te volgen. Dit moet ertoe bijdragen dat leerlingen na het behalen van een entree-diploma doorstromen naar een vervolgopleiding of uitstromen naar werk. Kenmerkend voor de trajecten is dat de leerlingen ingeschreven blijven op hun eigen school voor praktijkonderwijs of voortgezet speciaal onderwijs.

Meer over de evaluatiecommissie PrO-ROC

De evaluatiecommissie PrO-ROC bestaat uit vertegenwoordigers van het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, regionale opleidingscentra, het Samenwerkingsverband en de SWA-coördinator. Deze commissie komt twee keer per jaar bijeen onder voorzitterschap van de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband. Tijdens de evaluaties worden knelpunten en ontwikkelingen besproken.

Financieel resultaat

De lasten voor de MBO-agenda komen uit op € 70.870. Dat is iets hoger dan begroot, maar voor een deel van de kosten staan er baten vanuit de gemeente Amsterdam tegenover.

De lasten voor loopbaanoriëntatie en -begeleiding vanuit het Samenwerkingsverband komen in 2021 uit op € 100.237. Dat is in lijn met de begroting.

De lasten van Aanval op de Uitval worden vanuit de subsidie met de gemeente Amsterdam bekostigd. De lasten komen neer op € 100.894. Dit is iets lager dan begroot. De lasten van de beheerorganisatie vo-mbo vielen nagenoeg conform begroting uit op € 24.775.

De Pro-ROC-trajecten vallen hoger uit à € 38.740, door indicering van de cao.

3.3.4 Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs

De scholen voor voortgezet onderwijs investeren allemaal in het toerusten van leerlingen op de overstap naar het hoger onderwijs. Het Samenwerkingsverband stimuleert kennisdeling op het gebied van studie-loopbaanbegeleiding richting het hoger onderwijs.

Gerealiseerde inspanningen en resultaten

- Het Samenwerkingsverband plaatste good practices op de website www.swvadam.nl.
- Het Samenwerkingsverband is nauw betrokken bij een onderzoek dat uitgevoerd wordt door OPeRA. Dit is een overkoepelend netwerk met leden uit het voortgezet en hoger onderwijs. De doelstelling van het onderzoek is om een helder overzicht te creëren van het aanbod aan studiekeuzeactiviteiten van hogere onderwijsinstellingen als hulpmiddel voor schooldecanen en mentoren uit het voortgezet onderwijs. Het

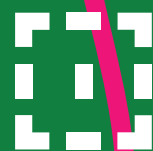
Financieel resultaat

De uren van de beleidsmedewerkers voor de overstap voortgezet onderwijs naar hoger onderwijs zijn bekostigd uit het budget van de onderwijsadviseurs en management en organisatie.

Het
Samenwerkingsverband:
een
kennisintensieve
netwerkorganisatie

We hebben elkaar nodig

3.4 Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie

Het Samenwerkingsverband ontwikkelt zich tot een echte netwerkorganisatie waarin gezamenlijk kennis wordt ontwikkeld en gedeeld. De grote vraagstukken waar we voor staan, behappen we door goed te netwerken. Het Samenwerkingsverband verbindt scholen onderling en stimuleert ze om de kennis binnen de scholen te mobiliseren, samen te werken en kennis te delen in kenniskringen, smalltalks en kennisdelingsbijeenkomsten. Maar het netwerk is groter: ouders en leerlingen, maar ook de gemeente Amsterdam, het Samenwerkingsverband primair onderwijs, de jeugdhulp, het middelbaar beroepsonderwijs, de kindombudsman van Amsterdam en de onderwijsconsumentenorganisatie zijn onderdeel van ons Amsterdamse netwerk. De G4-samenwerkingsverbanden, de G4-gemeenten, de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs van Noord-Holland en Flevoland en de VO-raad, het Steunpunt Passend Onderwijs en de kennisinstituten zijn onze directe landelijke netwerkpartners. En daaromheen is er nog een grote buitenwereld, met allerlei deskundigheden die het Samenwerkingsverband kunnen inspireren als we onze blik naar buiten richten. Dit programma staat niet op zichzelf binnen het Samenwerkingsverband, maar is als het ware het fundament onder de andere programmalijnen.

3.4.1 Docenten

Docent zijn in Amsterdam is iets bijzonders. In Amsterdamse klassen komen alle mooie en lastige kanten van de Nederlandse samenleving samen. Onderwijs in Amsterdam betekent ook: veel kansen, de hele wereld in één klas en betekenisvol kunnen bijdragen aan die samenleving. In 2020 al wilden we meer dan voorheen docenten betrekken bij de reden van bestaan van het Samenwerkingsverband: passend onderwijs is zichtbaar in de klas. We wilden meer docenten leren kennen, en hen, al dan niet in school of buiten school, aan het woord laten over wat zij ervaren, wat zij goed doen, wat anderen van hen kunnen leren en welke rol het Samenwerkingsverband daarbij heeft.

In 2020 kwam van de uitvoering hiervan weinig terecht. Docenten hadden al hun aandacht nodig voor het overschakelen naar online en hybride onderwijs vanwege de coronamaatregelen. De pandemie zette zich ook in 2021 voort. Leerlingen kregen steeds meer moeite om mentaal

gezond en gemotiveerd te blijven. Daar hadden docenten – de meeste docenten zijn ook mentor – in 2021 hun handen vol aan.

Grote evenementen zoals het eerste Amsterdamse docentencongres of de ScholenArenA moesten we opnieuw uitstellen. Tegelijkertijd ontmoetten we in 2021 meer docenten dan ooit. We zagen steeds vaker docenten in beeld bij onze online webinars, kenniskringen en smalltalks. Docenten maakten goed gebruik van de scholingsmodules van het project Hoogbegaafdheid. In ons project Verkenning doorlopende leerroutes organiseerde de kwartiermaker diverse ontmoetingen en een workshop voor docenten. In 2022 gaan we verder op deze ingeslagen weg. Dan kijken we hoe we nog meer kunnen samenwerken met bestaande netwerken, zoals Meetup020, De Amsterdamse Klas en OPeRA Educatie.

Financieel resultaat

Het Amsterdamse docentencongres vond dit jaar niet plaats. Aan het Amsterdamse netwerk is in 2021 € 2.103 besteed. Dit wordt voor de helft gefinancierd vanuit de subsidie Werkagenda passend onderwijs.

3.4.2 Collegiale visitaties

Het Samenwerkingsverband heeft structurele aandacht voor het uitwisselen van good practices. Daartoe voert het Samenwerkingsverband onder andere een project uit in de vorm van collegiale visitaties van scholen onderling. De school die vrijwillig bezocht wil worden, meldt zich bij het Samenwerkingsverband met een ontwikkelingsvraag. Het Samenwerkingsverband organiseert vervolgens een team van collega-docenten van een vergelijkbare school, met een voorzitter (collega-schoolleider) en een secretaris van het Samenwerkingsverband. Dit team bereidt de visitatie samen met de school voor en is een hele dag op de school aanwezig. Aan het eind van de dag brengt het visitatieteam een voorlopige rapportage uit aan de school, en na een paar weken verschijnt een volledig visitatierapport.

In 2020 meldden zich tien scholen aan voor deze visitaties. De eerste was gepland op 16 maart 2020, maar moest door de coronacrisis worden uitgesteld. Daarna bleken de belangstellende scholen aan andere zaken prioriteiten te moeten geven, met als gevolg dat er in 2020 geen visitaties meer zijn uitgevoerd. Helaas heeft deze trend zich doorgezet in 2021. Scholen hebben onder invloed van de coronacrisis en van activiteiten in het kader van het Nationaal Programma

Onderwijs voorrang gegeven aan andere zaken dan collegiale visitaties van het onderwijsleerproces. Wel zijn er voorbereidingen getroffen die het mogelijk maken om in 2022 de draad weer op te pakken met de scholen. De collegiale visitaties vinden in 2022 plaats in het kader van Beter Breed, een initiatief van de brede scholengemeenschappen in Amsterdam om van elkaar te leren.

Financieel resultaat

De lasten voor de collegiale visitaties kwamen in 2021 neer op € 4.356. De inzet van de beleidsmedewerker werd bekostigd vanuit het programmaonderdeel management en organisatie. Er zijn in 2021 geen extra organisatiekosten geweest, doordat de collegiale visitaties als gevolg van de coronamaatregelen niet doorgingen.

3.4.3 Ouder- en leerlingennetwerk

Het Samenwerkingsverband bereidde samen met het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam Diemen en ouders een ouder- en leerlingennetwerk voor, in aanvulling op de in Amsterdam bestaande steunpunten als Onderwijs Consumenten Organisatie (OCO) en het Jeugdplatform Amsterdam. Doel van het ouder- en leerlingennetwerk is dat ouders van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in het voortgezet onderwijs elkaar weten te vinden, elkaar kunnen adviseren en hun ervaringsdeskundigheid kunnen delen met het Samenwerkingsverband. Het ouder- en leerlingennetwerk maakt onderdeel uit van het Samenwerkingsverband. Het is niet de bedoeling om een nieuw loket te laten ontstaan.

Dit netwerk raakt aan de landelijke ontwikkeling van de ouder- en jeugdsteunpunten bij de samenwerkingsverbanden. Het ontwikkelen van deze steunpunten was een van de verbeterpunten die voortkwamen uit de evaluatie passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband benut de landelijke [leidraad ouder- en jeugdsteunpunten](#) bij de vormgeving van het netwerk. Het is van belang dat de drie functies uit deze leidraad – informeren, steunen en signaleren – in Amsterdam goed geregeld zijn in samenwerking met de al bestaande Amsterdamse steunpunten. Het ministerie steunt de ontwikkeling van de ouder- en jeugdsteunpunten vanaf het najaar van 2021 door:

- een landelijk geldende en uniforme set met basisinformatie op te stellen;
- per februari 2022 een vliegende brigade in te stellen die samenwerkingsverbanden ondersteunt;
- te zorgen voor wettelijke borging van de steunpunten;
- de steunpunten te monitoren.

De Amsterdamse samenwerkingsverbanden kiezen uitdrukkelijk voor een netwerk van ouders en leerlingen, niet voor de naam 'steunpunt'. Deze keuze past bij onze netwerkorganisatie en borduurt voort op wat we al doen in samenwerking met oudernetwerken, zoals het verkennen van de mogelijkheden voor een integratieklas voor leerlingen met een verstandelijke beperking. Ouders en leerlingen hebben een formele stem in de Ondersteuningsplanraad. Een netwerk is daar een aanvulling op. Een netwerk is krachtig, slagvaardig, kan flexibel inspelen op de vragen van een specifiek moment en kan ervaringsdeskundigheid effectief inzetten voor Amsterdamse ouders en leerlingen

Financieel resultaat

De inzet van de beleidsmedewerker werd bekostigd vanuit het programmaonderdeel management en organisatie.

3.4.4 Overige activiteiten

Ondanks de coronacrisis organiseerden we meer dan ooit sprankelende webinars en netwerkbijeenkomsten. Deze zijn beschreven bij de verschillende programmaonderdelen. Een kleine greep: samen met het Ouder-Kindteam over prestatiedruk en concrete samenwerking in een school, met de gemeente Amsterdam over de toeslagenaffaire, met wethouders en jeugdhulpbestuurders van Noord-Holland over de veranderingen in de residentiële jeugdhulp, en op beleidsniveau in hetzelfde kader over complexe 'vraaganalyse'. Met de jeugdbescherming over schoolverzuim en thuiszitten, met senior-leerplichtambtenaren over samenwerken na reorganisatie van de afdeling Leerplicht, en masterclasses voor decanen en studieloopbaanbegeleiders in het mbo. En voor het primair onderwijs vele workshops in het kader van de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs. Het netwerk werkt.

Financieel resultaat

De inzet van de medewerkers op deze activiteiten werd bekostigd vanuit het programmaonderdeel management en organisatie.

4. Financieel verslag

In het financieel verslag licht het Samenwerkingsverband de financiële positie, de bedrijfsvoering en de continuïteitsparagraaf toe.

4.1 Financiële positie – analyse

Resultaat boekjaar

In 2021 waren de totale baten € 76.751.694 (in 2020: € 73.419.253). Het jaar 2021 sluit af met een positief resultaat van € 936.903 (in 2020: € 157.362 positief). Dit is € 1.087.439 hoger dan begroot.

Om de reserves terug te dringen heeft het Samenwerkingsverband in mei 2021 de ondersteuningsmiddelen verhoogd met € 21 per leerling. In de tussentijdse rapportage van april werd nog een negatief resultaat verwacht omdat nog niet was voorzien dat een aantal activiteiten geen doorgang konden vinden. Na de tweede rapportage werd een hoger resultaat van ongeveer 4,3 ton verwacht, wat voornamelijk kwam door de verhoging van de baten vanuit de NPO-middelen. In de tussentijdse rapportage van september kwam de prognose op een hoger overschot uit. Daarom zijn de ondersteuningsmiddelen nog een keer verhoogd met € 10 per leerling. In totaal zijn de ondersteuningsmiddelen in 2021 met € 31 per leerling verhoogd.

Oorzaken van het hogere resultaat:

- hogere rijksbijdrage van 1,8 miljoen;
- enkele activiteiten waren online georganiseerd; daardoor waren de kosten lager en grote bijeenkomsten, zoals de ScholenArenA en het lerarencongres, gingen niet door;
- projecten op het gebied van schoolveiligheid, naast jongerenwerk in de school, werden niet opgezet en scholen dienden minder aanvragen in voor innovatiegelden;
- de kosten voor Toptrajecten en LINK vielen lager uit dan vooraf begroot;

- scholen dienden minder aanvragen in voor het frictiefonds;
- de inzet voor het verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs viel lager uit.

Lasten die hoger zijn uitgevallen dan begroot:

- de personele lasten vielen hoger uit omdat de communicatiemedewerkers niet waren mee begroot en enkele detacheringen naar OSVO ophielden;
- er zijn meer ondersteuningsmiddelen aan de scholen toegekend (€ 31 extra per leerling);
- het samenwerkingsverband voerde extra projecten uit voor examentrainingen, zomerscholen en zomerschool voor doorstromers;
- maatwerk voor scholen viel door meer aanvragen hoger uit.

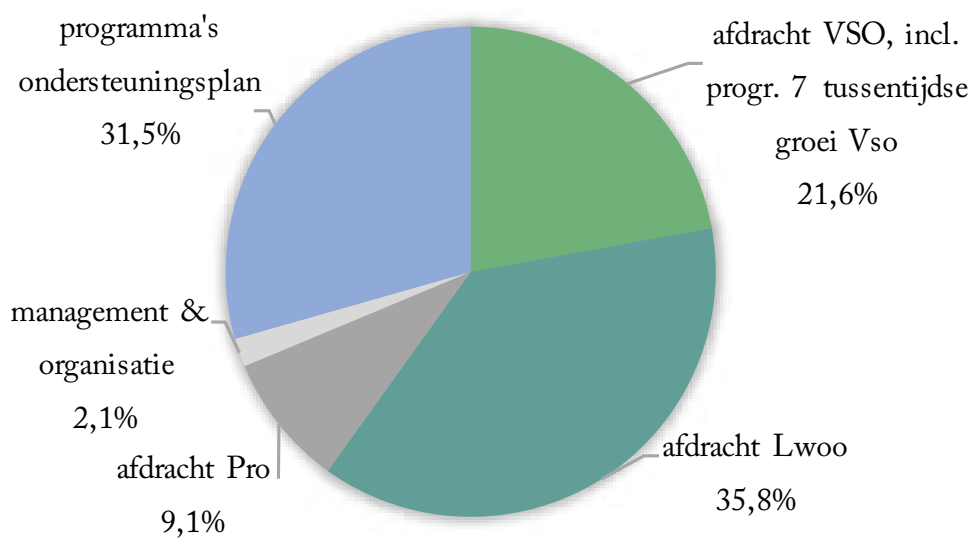
Een uitgebreide analyse van de positieve en negatieve beïnvloeding van het resultaat ten opzichte van de begroting staat op de volgende pagina. Bijlage 3 geeft een overzicht van het resultaat per programma(onderdeel).

Het resultaat wordt positief beïnvloed door:		€	€
Hogere opbrengsten door:			
- Rijksbaten zijn 1,8 miljoen hoger doordat een hoger bekostigingsbedrag per leerling is toegekend en de NPO-middelen		1.833.962	
- Hogere baten subsidie Hoogbegaafdheid dan begroot, hier staan ook hogere lasten tegenover		19.067	
- Subsidies Werkagenda, Zomerscholen, Zomerschool doorstromers en examentrainingen zijn halverwege het jaar toegekend, hier staan ook hogere lasten tegenover		732.976	
- Hogere baten tussentijdse groei vso		8.651	
- Hogere bijdrage LINK		54.664	
- Beheerorganisatie vo-mbo (budgetneutraal)		26.689	
Totaal hogere opbrengsten			2.676.008
Lagere lasten door:			
- Lagere bureaunkosten op verschillende potjes		66.441	
- Lagere lasten (beleids)advies en consult door minder inzet		58.664	
- Lagere lasten aan vergoeding zoco, professionalering en collegiale visitaties		97.091	
- Lagere lasten voor adviseurs passend onderwijs zieke ll., begeleiding Cluster 1 en 2 en BPO		108.641	
- Minder aanvragen voor innovatieprojecten		108.816	
- Lagere lasten voor het registratiesysteem LISA door betere afspraken met de leverancier		57.763	
- Lagere lasten overstap po-vo: St. ELK, Warme overdracht en Week v.d. Overstap (door deels online), ScholenArenA kon niet doorgaan		421.628	
- Lagere lasten aan LINK en Toptrajecten		232.135	
- Lagere reguliere lasten hoogbegaafdheid voor eigen bijdrage aan subsidie Begaafde leerlingen po en vo		78.122	
- Lagere lasten eigen bijdrage werkagenda SJSO/Pilot VO-VSO, schoolveiligheid, cap. onderzoeken en transitie vo-vso		486.108	
- Lagere lasten voor indiv. ll. door minder stijging huisonderwijs en minder aanvragen frictiefonds		203.866	
- Lagere subsidieelasten voor Plusmiddelen, MBO-agenda en AoU, hier staan ook lagere subsidiebatens tegenover		93.376	
Totaal lagere lasten			2.012.650
Totaal positieve invloed resultaat			4.688.658
Het resultaat wordt negatief beïnvloed door:			
Lagere opbrengsten door:			
- Lagere toekenning subsidie Plusmiddelen, hier staan ook lagere lasten tegenover		56.679	
- Lagere inkomsten Toptrajecten door meer ambulante inzet op de eigen school		73.084	
- Lagere vaststelling MBO-agenda en Aanval op de Uitval		40.344	
Totaal lagere opbrengsten			170.108
Hogere lasten door:			
- Hogere personele lasten, personeel niet in loondienst en overige personele lasten		329.450	
- Hogere afschrijvings- en huisvestingskosten dan begroot		17.212	
- Hogere lasten voor indicering Lwoo/Pro en onderzoek naar BPO en SOP		58.021	
- Hogere lasten door meer aanvragen maatwerkprojecten		278.022	
- Hogere vergoeding voor niet-bekostigde nieuwkomers, meer leerlingen dan begroot		29.800	
- Hogere lasten voor beheerorg. Vo-mbo en LOB		17.459	
- Hogere lasten trainingsgroepen op het vso		210.141	
- Hogere lasten aan eigen bijdrage subsidieprojecten werkagenda, zomerscholen 2x, examentrainingen		308.922	
- Hogere subsidieelasten voor niet-begrote projecten Werkagenda, Zomerscholen 2x en examentr., hier staan subsidiebatens tegenover		689.849	
- Hogere subsidieelasten voor hoogbegaafdheid, hier staan deels hogere baten tegenover		7.205	
- Hogere accountantskosten voor projecten		1.309	
- Hogere afdrachten, staan hogere rijksbaten tegenover		1.069.911	
- Hogere doorbelastingen aan scholen		413.889	
- Negatieve rente		-79	
Totaal hogere lasten			3.431.111
Totaal negatieve invloed resultaat			3.601.218
Totale afwijking van het resultaat (positief)			1.087.439

Tabel 14: Positieve en negatieve invloed op het resultaat.

Analyse verdeling middelen

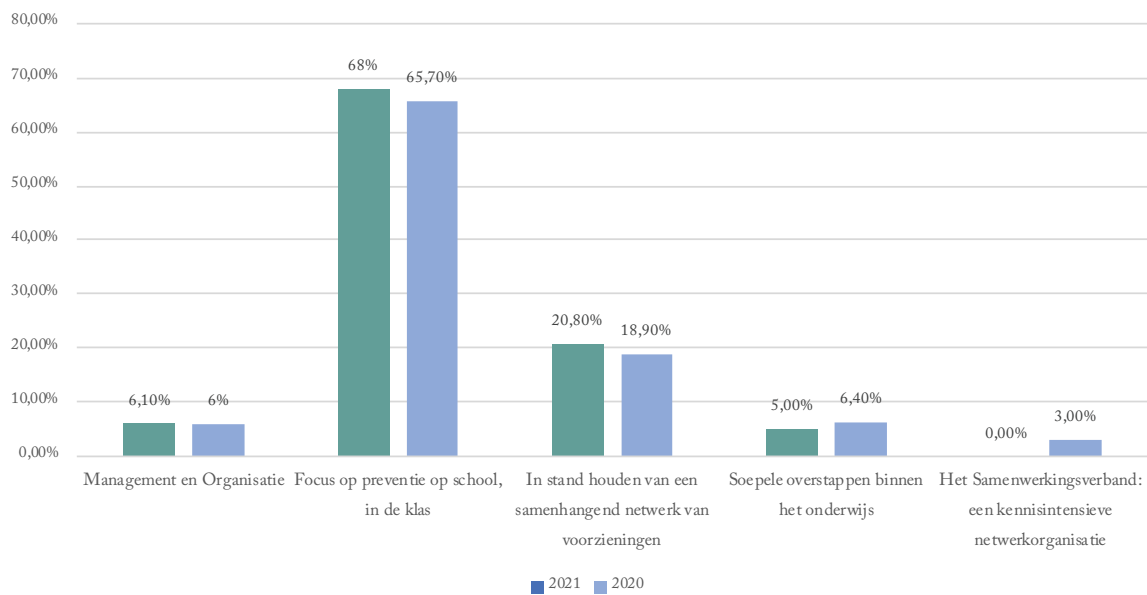
De lasten in de jaarrekening zijn opgesteld volgens de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJ 660). Het Samenwerkingsverband draagt net als in 2020 het merendeel van de middelen af aan het onderwijs; 35,8% (38% in 2020) voor de bekostiging van leerwegondersteunend onderwijs, 9,1% (9% in 2020) voor de bekostiging van praktijkonderwijs en 21,6% (22% in 2020) voor ondersteuningsbekostiging voortgezet speciaal onderwijs. De Dienst Uitvoering Onderwijs betaalt deze middelen rechtstreeks aan de respectievelijke schoolbesturen. De resterende middelen zette het Samenwerkingsverband in ten behoeve van management en organisatie en de uitvoering van het ondersteuningsplan.

Figuur 2: Verdeling middelen per hoofdpост.

Het Samenwerkingsverband zet meer dan de helft van de middelen voor de uitvoering van het ondersteuningsplan rechtstreeks in op scholen. Dit zijn de ondersteunings- en professionaliseringsmiddelen, en de inzet van de begeleiders passend onderwijs en adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen (68,0%). Voor het in stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen geeft het Samenwerkingsverband 20,8% van het budget uit. Aan de soepele overstappen binnen het onderwijs wordt 5,0% uitgegeven. Aan het Samenwerkingsverband als kennisintensieve netwerkorganisatie is 0,04% uitgegeven. Het Samenwerkingsverband geeft 6,1% aan management en organisatie uit.

Figuur 3: Verdeling middelen per programma; zie bijlage 3 voor de inhoud van deze programmaonderdelen.

Kengetallen

Financiële kengetallen	2021	2020	streefnorm	
Solvabiliteit	75,4%	73,4%	30%	<i>(Eigen vermogen / balanstotaal)</i>
Liquiditeit	4,1	3,7	1,0	<i>(Vlottende activa / kortlopende schulden)</i>
Rentabiliteit	8,0%	-1,5%	-	<i>(Resultaat / eigen vermogen)</i>
Weerstandsvermogen incl. bestemmingsreserve	15,2%	14,7%	3,5*%	<i>(Eigen vermogen / totale baten)</i>
Weerstandsvermogen excl. bestemmingsreserve	2,0%	2,0%	3,5*%	<i>(Eigen vermogen / totale baten)</i>
Personele lasten in % van totale lasten	4,0%	3,8%	3,4%	<i>(Personele lasten / totale lasten)</i>
Verhouding rijksbijdrage t.o.v. totale baten	96,8%	97,1%	96,5%	<i>(Rijksbijdrage / totale baten)</i>
Resultaat in % van totale baten	1,2%	-0,2%	1,2%	<i>(Resultaat / totale baten)</i>
Doorbetaling aan scholen	45,1%	46,4%	49,1%	<i>(Doorbetalingen / rijksbijdrage-afdrachten)</i>
Overige lasten excl. doorbetalingen aan schoolbesturen	19,8%	18,7%	15,5%	<i>(Lasten excl. doorbetalingen / totale baten)</i>

Tabel 15: Kengetallen.

* Het streefpercentage van het weerstandsvermogen is zonder bestemmingsreserve.

Solvabiliteit

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die dient als weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen is gebaseerd op de risicoanalyse die jaarlijks wordt geactualiseerd; zie paragraaf 4.2. Daarnaast gebruikt het Samenwerkingsverband de financiële reserves voor de

bestemmingsreserve voor leerwegondersteunend onderwijs en voor de versterking van de basisondersteuning; zie voor de afbouw van de reserves paragraaf 6.2.

Het eigen vermogen per 31 december 2021 bedraagt € 11.695.624 (in 2020: € 10.758.721). Dit levert een solvabiliteit (de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal) op van 75,4% (in 2020: 73,4%). De solvabiliteit geeft aan in hoeverre het Samenwerkingsverband in staat is aan zijn langetermijnverplichtingen te voldoen. Een solvabiliteit tussen de 25% en 40% wordt als gezond beschouwd. De Onderwijsinspectie hanteert een ondergrens van 30% voor schoolbesturen in het voortgezet onderwijs. Het Samenwerkingsverband houdt 30% aan als ondergrens.

Liquiditeitspositie

De liquiditeit geeft aan in hoeverre het Samenwerkingsverband op korte termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitspositie van het Samenwerkingsverband, uitgedrukt in de verhouding tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden, is per 31 december 2021 4,1 (in 2020: 3,7). Het bestuur heeft geen streefnorm vastgesteld, maar in het algemeen wordt een liquiditeit van minimaal 1,0 als 'goed' beschouwd. Het Samenwerkingsverband voldoet heel ruim aan deze norm. Het zeer hoge bedrag aan liquide middelen is ontstaan door schenking van de stichting VO Zorg Amsterdam-Centraal in 2018 aan het Samenwerkingsverband waar geen verplichtingen tegenover staan. De kasstroom van het Samenwerkingsverband is in 2021 nauw gevolgd. Er was in 2021, net als in voorgaande jaren, een positieve kasstroom en er hebben zich geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Rentabiliteit

Rentabiliteit geeft aan hoeveel een bedrijf verdient met zijn bezittingen. Het Samenwerkingsverband berekent de rentabiliteit over het eigen vermogen. Het kengetal geeft het rendement op het vermogen aan. De rentabiliteit wordt vastgesteld door te berekenen wat de verhouding is tussen het resultaat en het eigen vermogen. In 2021 is dit 8,0% (in 2020: - 1,5%).

Weerstandvermogen

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de vraag of er voldoende middelen aanwezig zijn om de risico's op te vangen. Het benodigde weerstandsvermogen is op basis van de risicoanalyse vastgesteld op € 1.500.000 (zie paragraaf 4.2 Risicomanagement).

Het weerstandsvermogen, uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van de totale baten, is per 31 december 2021 15,2% (in 2020: 14,7%). Dit percentage is inclusief bestemmingsreserves.

In juni 2020 heeft het ministerie van OCW de signaleringswaarde voor samenwerkingsverbanden vastgesteld op 3,5% ten opzichte van de brutobaten. In de berekening van deze signaleringswaarde moeten de bestemmingsreserves worden meegerekend en komt het Samenwerkingsverband dus boven de signaleringswaarde uit. In paragraaf 4.2 wordt het plan toegelicht voor de afbouw van de bestemmingsreserves van het Samenwerkingsverband. Als de bestemmingsreserves niet worden meegerekend in het eigen vermogen, blijft het Samenwerkingsverband met 2% onder deze signaleringswaarde.

4.2 Bedrijfsvoering

Administratieve organisatie/interne beheersing en PDCA-cyclus

Het Samenwerkingsverband heeft de administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ingericht en vastgelegd en voert de werkzaamheden conform deze gemaakte afspraken uit.

In 2021 vroeg het Samenwerkingsverband drie offertes op voor een nieuw boekhoudsysteem. Het Samenwerkingsverband heeft de keuze gemaakt om met AFAS te gaan werken vanaf boekjaar 2022. In 2021 vond de inrichting van het systeem plaats. In 2022 past het Samenwerkingsverband naar aanleiding van het nieuwe boekhoudsysteem de administratieve organisatie en interne beheersing aan waar nodig.

De Plan-Do-Check-Act-cyclus van het Samenwerkingsverband is als volgt opgesteld: begroting, tussenrapportage en jaarrekening. Bij het opstellen van het strategisch jaarplan

(inclusief begroting) en het jaarverslag wordt de meerjarenbegroting ook geactualiseerd. De begroting vormt de basis voor het beheer van de middelen van het Samenwerkingsverband. Door middel van monitoring van de financiële en inhoudelijke resultaten per programma en van leerlingenstromen worden de ontwikkelingen in een jaar gevolgd. Afwijkingen worden gerapporteerd aan het bestuur; als dat nodig is vindt bijsturing plaats. Voordat de algemene ledenvergadering de begroting en de jaarrekening goedkeurt, wordt de auditcommissie uitgebreid geïnformeerd en stelt zij een advies op aan de ledenvergadering.

Kantoorautomatisering

Alle medewerkers waren in 2021 inmiddels gewend om vanuit huis te werken en online bijeen te komen. De systemen liepen goed. In 2021 werd er deels vanuit huis en deels vanuit kantoor gewerkt. Begin 2021 is het Samenwerkingsverband overgestapt op Cloud EEN voor de telefonie. Voor dat doel heeft een aantal medewerkers een mobiele werktelefoon ontvangen.

Kwaliteit en doelmatigheid

In 2021 is het kwaliteitsbeleid ongewijzigd voortgezet. Om de doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen in kaart te brengen, heeft het Samenwerkingsverband vooraf aan de scholen gevraagd aan te geven voor welke activiteiten zij de middelen wilden inzetten en wat de beoogde doelen/resultaten daarvan waren. In het najaar van 2019 startte het Samenwerkingsverband met gesprekken met alle scholen over de inzet van de ondersteuningsmiddelen en de wijze waarop de scholen werken aan de verbetering van de kwaliteit van hun ondersteuning. In 2020 zijn deze gesprekken afgerond. Begin 2021 vond hiervan de evaluatie plaats. Op basis daarvan stelde het Samenwerkingsverband een voorstel op om te bevorderen dat de scholen de ondersteuningsmiddelen inzetten in lijn met hun schoolplan. Daartoe paste het Samenwerkingsverband het formulier voor de verantwoording van de ondersteuningsmiddelen in 2022 aan, en brengt het adviezen uit aan scholen over het doelmatiger inzetten van de ondersteuningsmiddelen.

Er is structurele aandacht voor het uitwisselen van good practices in alle overleggen in het netwerk van het Samenwerkingsverband. Ook voerde het Samenwerkingsverband een vorm van collegiale visitatie van scholen onderling in (zie paragraaf 3.4.2).

De kennisdelingsbijeenkomsten en collegiale visitaties leidden tot reflectie bij de scholen op de wijze waarop duurzame ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur kan plaatsvinden.

G4-netwerk

Het netwerk van de G4-controllers is in 2021 drie keer bijeengekomen. Bij deze bijeenkomsten sloten ook de controllers van het samenwerkingsverband voor primair onderwijs aan.

Onderwerpen die aan bod kwamen bij deze bijeenkomsten waren:

- vereenvoudiging van de bekostiging en de groeitelling;
- de coronacrisis;
- data-gestuurd werken en kwaliteitszorg;
- benchmark po en vo;
- POS;
- Nationaal Programma Onderwijs;
- de website samenwerkingsverbandenopdekaart.nl;
- het plan voor afbouw van de reserves.

Treasury en financiering

Het Samenwerkingsverband heeft een treasurystatuut dat voldoet aan de regeling Beleggen, Belenen en Derivaten OCW 2016. Het Samenwerkingsverband heeft geen leningen, beleggingen of afgeleide financiële instrumenten uitstaan, en is ook niet van plan die in de toekomst aan te gaan. Het financiële beleid van het Samenwerkingsverband is gericht op besturing en beheersing. In dit kader stelt het Samenwerkingsverband naast het jaarverslag ook periodieke tussenrapportages op van de financiële baten en lasten en mogelijke financiële (langetermijn)risico's. Voor 2021 heeft het Samenwerkingsverband een treasuryplan opgesteld. De rentevisie van de banken in Nederland is vanaf maart 2020 negatief. Om die reden is het Samenwerkingsverband per 19 oktober 2020 gestart met schatkistbankieren. Het Samenwerkingsverband heeft geen toekomstige investeringsplannen.

Risicomanagement

De controller van het Samenwerkingsverband voert twee keer per jaar een risicoanalyse uit. Bij het opstellen van het jaarplan gaat dat om een uitgebreide analyse, waarbij ook de

auditcommissie, de medewerkers en de directie van het bureau input leveren. Bij het opstellen van het jaarverslag voert de controller een korte analyse uit, om na te gaan of de opgestelde risicoanalyse nog voldoet, of bijstelling nodig is en of het weerstandsvermogen nog toereikend is.

De risicoanalyse is gericht op het signaleren en beoordelen van de risico's en (financiële) impact van de risico's; deze worden besproken met het bestuur en de auditcommissie door de directeur-bestuurder en de controller.

De risicoanalyse kent drie typen risico's:

1. risico's die voortvloeien uit het door het Samenwerkingsverband geformuleerde beleid en de uitvoering hiervan (strategische risico's);
2. risico's die voortvloeien uit het beleid van de overheid en ketenpartners (externe risico's);
3. risico's die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband (te voorkomen risico's).

Een risico is een feit dat, of een ontwikkeling die in meer of mindere mate het bereiken van de doelen van het Samenwerkingsverband in de weg staat, dan wel de continuïteit van het Samenwerkingsverband bedreigt. Per risico dienen beheersmaatregelen geformuleerd en uitgevoerd te worden. Risico's die niet volledig afgedekt kunnen worden, vormen de basis voor het aan te houden weerstandsvermogen.

Per risico wordt benoemd:

1. Rating: wat is de zwaarte van het risico? Dit is met een kleurschakering aangegeven. De rating van het risico (laag = groen, midden = geel, hoog = rood) wordt bepaald op basis van de aard van het risico, en de mate waarin het risico door middel van maatregelen beheersbaar is.
2. Type risico: onder welk van de bovengenoemde types valt het risico?
3. Risico: wat houdt het risico in?

4. Financiële impact: wat is de impact op het weerstandsvermogen als er door het Samenwerkingsverband geen beheersmaatregelen zijn of worden geïmplementeerd?
5. Mogelijke beheersmaatregel(en): welke beheersmaatregelen bestaan er binnen het Samenwerkingsverband om het risico te verkleinen?
6. Kans: hoe groot is de kans (in procenten) dat het risico zich voordoet *ondanks* beheersmaatregelen?
7. Bedrag weerstandsvermogen: welk bedrag dient uiteindelijk als weerstandsvermogen aangehouden te worden (= kans x impact)?

Bij het opstellen van het voorliggende jaarverslag 2021 is er een grondige analyse geweest op de risicoanalyse. Bijlage 4 geeft een volledig overzicht van de geïdentificeerde risico's. Volgens de risicoanalyse komt de ondergrens van het benodigde weerstandsvermogen uit op een bedrag van € 2.036.000. De bovengrens van dit weerstandsvermogen is € 2.686.309, gelijk aan de signaleringswaarde van 3,5%. Het Samenwerkingsverband houdt € 1.500.000 als weerstandsvermogen aan ter dekking van de genoemde risico's. Het weerstandsvermogen ligt onder het bedrag uit de risicoanalyse omdat de organisatie ervan uitgaat dat niet alle risico's zich in één keer voordoen. Het bestuur stelt de hieronder beschreven belangrijkste twee risico's vast en neemt de daarbij opgenomen beheersmaatregelen:

1. Gevolgen van de pandemie

In het voorjaar van 2020 kwam Nederland terecht in een crisissituatie die ontstond door het coronavirus. In de daaropvolgende twee jaar heeft de pandemie voor meerdere *lockdowns* en onderwijs op afstand gezorgd. Hierdoor liepen leerlingen achterstanden op, kregen leerlingen last van hun mentale gezondheid en liepen ze vertraging op in hun schoolloopbaan doordat ze bijvoorbeeld geen stage konden lopen. Daarnaast zien scholen problemen bij leerlingen op het gebied van negatief welbevinden, concentratie, motivatie en gebrek aan binding en contact.

Beheersmaatregel

Scholen zetten extra middelen in om de achterstanden in te lopen; dit is financieel mogelijk gemaakt door extra middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs. Het Samenwerkingsverband ondersteunt de scholen hierbij door in te zetten waar nodig, het verzamelen en verspreiden van informatie en het organiseren van examentrainingen en

zomerscholen. Het Samenwerkingsverband zet in op preventief aanbod; in samenwerking met de gemeente is daarom jongerenwerk in de school uitgebreid. Daarnaast verhoogt het Samenwerkingsverband de komende jaren het beschikbare budget voor de ondersteuningsmiddelen. Scholen kunnen deze middelen ook gebruiken voor het versterken dan wel verlengen van de interventies die de school met de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs inzet. Het Samenwerkingsverband adviseert de scholen een meerjarenplan op te stellen, in lijn met het schoolplan, het ondersteuningsprofiel en de huidige en verwachte ontwikkelingen, waarin de inzet van de middelen voor de komende jaren zichtbaar wordt.

2. Gevolgen van Europese ontwikkelingen

Naast de coronapandemie kwam er in 2022 oorlog in Oekraïne. Dit zorgt ervoor dat meer nieuwkomers naar Nederland komen die onderwijs nodig hebben. Deze leerlingen hebben daarbij ook extra mentale ondersteuning nodig, bijvoorbeeld voor traumaverwerking.

Deze maatschappelijke ontwikkelingen, de coronapandemie en de oorlog, maar ook de maatschappelijke prestatiedruk zorgen voor een toename in de ondersteuning bij leerlingen in het onderwijs. Scholen zien dit binnen alle niveaus van het onderwijs terug.

Naast de effecten op leerlingen zorgt deze oorlog er ook voor dat prijzen enorm stijgen, voor gas maar ook voor levensbehoeftes zoals eten. Deze stijgende prijzen zorgen voor meer armoede, wat kan leiden tot een toename in kansengelijkheid.

Beheersmaatregelen

De samenwerking met de ISK-scholen en gemeente moet zorgen voor een goede opvang van de extra nieuwkomers in Nederland. Voor het tegengaan van kansengelijkheid bieden scholen extra middelen en materialen aan voor leerlingen die dat nodig hebben. Het kan gaan om materialen zoals laptops maar ook om extra tijd tijdens examens. Daarnaast is er ook inzet van jongerenwerk in school die snel kan anticiperen op extra behoeftes van leerlingen.

Inzetten van de reserves

Het Samenwerkingsverband is zich zeer bewust van de financiële reserves die het heeft en spant zich sinds 2016 in om die reserves te verminderen: we verdubbelen de ondersteuningsmiddelen voor de scholen, hebben per jaar 1,5 miljoen euro beschikbaar voor maatwerk en innovatie en begroten vanaf 2017 negatief. Deze inspanningen zijn nog niet voldoende gebleken om te voldoen aan de eisen die het ministerie van OCW stelt ten aanzien van de hoogte van de reserves.

De afgelopen jaren is er ook politieke aandacht voor het eigen vermogen van onderwijsinstellingen en samenwerkingsverbanden. Dit leidde in maart 2020 tot het rapport *Het detecteren van mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen*, waarin de Inspectie van het Onderwijs onder meer aangeeft wat een aanvaardbare reserve is.

Op 29 juni 2020 informeerde de inspectie de samenwerkingsverbanden over de signaleringswaarde die vanaf 2020 geldt voor samenwerkingsverbanden: 3,5% ten opzichte van de brutobaten. Samenwerkingsverbanden moeten hun reserves terugbrengen tot deze signaleringswaarde en zich tegenover de Onderwijsinspectie verantwoorden als hun reserve boven de signaleringswaarde uitkomt. Op 4 november 2020 verscheen vanuit het ministerie van OCW de *Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs*. Een van de genoemde verbetermaatregelen is het aanpakken van onnodige reserves, maatregel M23 genoemd. Deze maatregel bevestigt dat de reserve van een samenwerkingsverband niet hoger mag zijn dan 3,5% van de brutobaten, maar wel minstens € 250.000 moet zijn. Mocht een samenwerkingsverband een hogere reserve aanhouden, dan moet hier een goede onderbouwing aan ten grondslag liggen.

Het Samenwerkingsverband heeft eind 2021 een eigen vermogen van € 11,7 miljoen. Van dit eigen vermogen is in 2020 € 1,5 miljoen bestemd als weerstandsvermogen.

De overige € 10,2 miljoen is opgebouwd uit een bestemmingsreserve voor versterking van de basisondersteuning van € 6,2 miljoen, en een bestemmingsreserve voor leerwegondersteunend onderwijs van € 4 miljoen. Het Samenwerkingsverband heeft een bestedingsplan opgesteld voor de inzet van deze middelen in de komende jaren. Met dit plan is het eigen vermogen van het

Samenwerkingsverband eind 2025 teruggebracht tot onder de signaleringswaarde van het ministerie van OCW.

Inzet bestemmingsreserve voor versterking basisondersteuning

Het Samenwerkingsverband wil de reserve versneld – binnen twee jaar – uitgeven. Het is wel belangrijk, zoals de minister in zijn *Verbeterplan passend onderwijs* ook schrijft, de middelen doelmatig in te zetten voor het verbeteren van passend onderwijs. Het Ondersteuningsplan 2019-2023 en de daarmee opgedane ervaringen bieden daarvoor het kader aan de schoolbesturen.

Het Samenwerkingsverband geeft conform de meerjarenbegroting de komende jaren de bestemmingsreserve voor ondersteuning en het positieve resultaat tussen baten en afdrachten leerwegondersteunend onderwijs aan de scholen uit voor:

- Het verhogen van de ondersteuningsmiddelen.
Het Samenwerkingsverband verhoogt de ondersteuningsmiddelen van € 3 miljoen naar € 12 miljoen tot en met 2024 voor het versterken van de basisondersteuning, voor extra ondersteuning en voor professionalisering. Vanaf 2025 ontvangen de scholen minder ondersteuningsmiddelen; uiteindelijk komt het bedrag weer uit op de oorspronkelijke € 3 miljoen.
- Het stimuleren van maatwerk voor scholen.
Maatwerk voor scholen is bedoeld voor ondersteuning op school, in de klas om a) leerlingen binnen het reguliere voortgezet onderwijs te houden en schoolwisselingen te voorkomen en b) leerlingen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs deels of volledig te plaatsen in het reguliere voortgezet onderwijs. Hiervoor zet het Samenwerkingsverband in de jaren 2021 tot en met 2024 jaarlijks € 1,2 miljoen in. Scholen besteden deze middelen onder meer aan het opstarten van traject- of andere voorzieningen. Het Samenwerkingsverband helpt scholen bij het aanvragen van deze middelen, als zij geen ruimte zien om de aanvraag zelf te realiseren.
- Het intensiveren van de samenwerking tussen scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs.
Het Samenwerkingsverband groeit de komende vier jaar toe naar een situatie waarin het diplomagericht voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere onderwijs in Amsterdam intensief en effectief samenwerken, waardoor zo veel mogelijk leerlingen

binnen het reguliere onderwijs kunnen blijven. Daarnaast zijn gespecialiseerde leerroutes in veilige, kleinschalige settings beschikbaar voor leerlingen die dat tijdelijk nodig hebben. Deze ontwikkeling sluit goed aan bij het doel dat de minister in het *Verbeterplan passend onderwijs* genoemd heeft: laat zo veel mogelijk kinderen meedoen in het reguliere onderwijs, en laat het speciaal onderwijs naast een aanbieder van gespecialiseerde leerroutes ook een specialistisch netwerk worden dat zijn expertise binnen reguliere scholen inzet. Deze lijn is door het Samenwerkingsverband al ingezet met het Ondersteuningsplan 2019-2023.

Voor het intensiveren van de samenwerking tussen scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs stelt het Samenwerkingsverband van 2022 t/m 2025 € 1,3 miljoen beschikbaar. Het Samenwerkingsverband zet deze middelen bewust over een periode van vijf jaar in, omdat deze transitie tijd en ruimte vraagt.

Inzet bestemmingsreserve leerwegondersteunend onderwijs

Sinds 2016 bouwt het Samenwerkingsverband een bestemmingsreserve op voor de wetswijziging van leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Tot voor kort was de verwachting dat de Amsterdamse scholen hard geraakt zouden worden. Tot de zomer van 2020 ging OCW namelijk bij de verdeelsleutel uit van het aantal leerlingen in de leerjaren 3 en 4 van alle vmbo-leerwegen. Dit zou leiden tot 40% minder inkomsten voor het leerwegondersteunend onderwijs in Amsterdam.

In december 2020 heeft het Samenwerkingsverband informeel gehoord dat de herverdeling van de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs mogelijk anders gaat plaatsvinden dan de eerdere berekeningen aangeven. Het Centraal Bureau voor de Statistiek verkent nu, in 2021, een alternatieve verdeling op basis van: 1) IQ (evenredig verdeeld over de samenwerkingsverbanden) en 2) een onderwijsachterstandenindicator die voor het primair onderwijs is ontwikkeld. Het Samenwerkingsverband verwacht dat deze indicator positief uitvalt voor Amsterdam in die zin, dat de teruggang van middelen voor leerwegondersteunend onderwijs minder ongunstig uitpakt. Verwacht wordt dat er pas in 2022 meer duidelijkheid komt over de herverdeling van deze middelen.

Als het Samenwerkingsverband hier uitsluitsel over heeft, zet het deze bestemmingsreserve in voor een meerjarige kwalitatieve impuls aan het onderwijs voor leerlingen in de scholen die

leerwegondersteuning in het vmbo aanbieden. Deze inzet richt zich op het versterken van het pedagogisch en didactisch vermogen van de docenten en de ondersteuningsstructuur om de docenten heen. De bestemmingsreserve voor leerwegondersteunend onderwijs van € 4 miljoen wordt in een periode van vier jaar ingezet.

4.3 Continuïteitsparagraaf

Vooruitblik – (financiële) ontwikkelingen 2022 en verder

Ondersteuningsplan 2019-2023

In april 2019 keurde de algemene ledenvergadering van het Samenwerkingsverband het Ondersteuningsplan 2019-2023 goed. Dit nieuwe ondersteuningsplan is ingericht in programmalijnen; dat maakt beter zichtbaar aan welke doelen de projecten en activiteiten bijdragen. Het jaarplan 2020 is het eerste jaarplan dat is opgesteld volgens de programmalijnen uit het nieuwe ondersteuningsplan. In het jaarplan 2021 is deze lijn doorgezet, wat een goede vergelijking met 2020 mogelijk maakt.

Vanwege de invoering van opting-out werd per 1 januari 2021 een preambule toegevoegd aan het Ondersteuningsplan 2019-2023. In 2022 start de evaluatie van het huidige ondersteuningsplan en de opzet van het nieuwe Ondersteuningsplan 2023-2027.

Governance

Het bestuursmodel van de vereniging kenmerkt zich door een uitgewerkte en georganiseerde werkwijze van *governance*, de governancestructuur, met een uitvoerende, sturende bestuurder als onderdeel van het bestuur, en een onafhankelijk voorzitter van het orgaan dat het intern toezicht vormgeeft: de algemene ledenvergadering.

De structuur en een professionele cultuur zijn belangrijk. Het Samenwerkingsverband reflecteert op het gedrag van het bestuur en de leden. Elke vergadering wordt na afloop geëvalueerd en het bestuur houdt jaarlijks een zelfevaluatie. Het bestuur legt de resultaten voor aan de leden in de algemene ledenvergadering.

Impact coronavirus op de continuïteit

In maart 2020 is de Nederlandse samenleving terechtgekomen in een crisissituatie die is ontstaan door het coronavirus. Deze situatie heeft impact op iedereen, waaronder de leerlingen, ouders en leerkrachten van Amsterdam en Diemen, en de medewerkers van het bureau van het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband volgt de richtlijnen van de Rijksoverheid en ondersteunt de Amsterdamse scholen waar het kan.

In 2021 sprong het Samenwerkingsverband waar het kon bij om te ondersteunen waar nodig. Het Samenwerkingsverband heeft voldoende financiële middelen om ook aanvullende activiteiten te financieren uit de bestemmingsreserve voor de basisondersteuning.

Veranderingen in de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs

Het ministerie van OCW werkt al enkele jaren aan een wetsvoorstel over de herverdeling van het landelijke budget voor leerwegondersteunend onderwijs. De wet wordt naar verwachting in 2025 ingevoerd. Zoals vermeld in de paragraaf over inzet van de reserves is het Centraal Bureau voor de Statistiek een alternatieve verdeling aan het ontwikkelen, waar naar verwachting in 2022 meer duidelijkheid over komt.

Naar alle waarschijnlijkheid zal het praktijkonderwijs op dezelfde wijze gefinancierd worden als het leerwegondersteunend onderwijs. Daarbij is nog onduidelijk of het praktijkonderwijs onderdeel blijft van het Samenwerkingsverband, of als een zelfstandige schoolsoort gezien wordt. Dit is een politieke beslissing.

Welk verdeelmodel ook gekozen wordt, het Samenwerkingsverband kan per 2025 niet meer over dezelfde financiële mogelijkheden beschikken, omdat het dan jaarlijks niet langer € 7 miljoen overhoudt uit de middelen voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs. Het huidige overschot ontstaat doordat de bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs nu nog gebaseerd is op het deelnamepercentage leerwegondersteunend onderwijs in 2012, dat veel hoger was dan het huidige deelnamepercentage.

Prognose kengetallen

De rijksbijdragen ontvangt het Samenwerkingsverband op basis van het aantal leerlingen in het reguliere voortgezet onderwijs op de jaarlijkse peildatum 1 oktober. De verplichte afdrachten berekent het Samenwerkingsverband op basis van het aantal leerlingen in respectievelijk het leerwegondersteunend onderwijs, het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. In Amsterdam wordt, in tegenstelling tot het landelijke beeld van daling van het leerlingenaantal, tot 2030 een groei van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs verwacht. Het Samenwerkingsverband baseert deze verwachting op de meerjarenprognoses van de afdeling Onderwijs, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam, die over de jaren 2021 tot en met 2025 een groei van 2,8 procent verwacht. Het Samenwerkingsverband past deze groei toe op het aantal leerlingen op 1 oktober 2021, zoals vastgesteld door de Dienst Uitvoering Onderwijs.

Aantal leerlingen	Voorlopige telling 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024	Prognose 2025
vo-leerlingen ⁵	43.679	43.986	44.293	44.600	44.907
Pro-leerlingen	1.316	1.325	1.334	1.344	1.353
vso-leerlingen ⁶	1.086	1.170	1.178	1.187	1.195

Tabel 16: Prognose leerlingenaantal. | Bron: Kijkglas en gemeente Amsterdam, afd. Onderzoek, Informatie en Statistiek.

Per 2021 voerde het Samenwerkingsverband opting-out in. Dit houdt in dat leerlingen niet meer geïndiceerd worden voor leerwegondersteunend onderwijs.

Het Samenwerkingsverband verwacht dat de leerlingenaantallen voor praktijkonderwijs de komende jaren stabiel blijven op het deelnamepercentage van 2020: 3 procent. Het Samenwerkingsverband verwacht dat ook het aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs constant blijft met een deelnamepercentage van circa 3 procent.

Het Samenwerkingsverband monitort de leerlingenstromen en richt zelf de focus op het bevorderen van de terugkeer van leerlingen van voortgezet speciaal onderwijs naar regulier

⁵ Het aantal vo-leerlingen is inclusief nieuwkomers.

⁶ Het aantal vso-leerlingen betreft de aan het Samenwerkingsverband toegerekende leerlingen.

onderwijs. Daarnaast is de focus gericht op het versterken van de verbindingen tussen speciaal en regulier onderwijs, om te voorkomen dat leerlingen naar het voortgezet speciaal onderwijs gaan.

Personele bezetting

Voor de uitvoering van het Ondersteuningsplan 2019-2023 was op 31 december 2021 26,7 fte aan het werk⁷. Daarnaast was 2,47 fte gedetacheerd vanuit schoolbesturen. Gemiddeld was in 2021 22,8 fte aan het werk (2020: 23,3 fte) zonder de detacheringen, OSVO en ELK. Het aantal fte is in 2021 toegenomen doordat enkele medewerkers die voor zowel OSVO als het Samenwerkingsverband werkten, volledig zijn teruggekeerd naar het Samenwerkingsverband. Voor de komende jaren blijft de verwachte personele bezetting stabiel.

Aantal fte (in dienst)	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Directie	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ondersteunend personeel					
• Hoofd bedrijfsvoering				0,8	0,8
• Bestuurssecrtaresse	0,70	0,8 7	1,00	1,00	1,00
• Financiën & Control	1,70	1,6 6	1,60	0,8	0,8
• Hr-adviseur	0,10	-	-	-	-
• Beleidsadviseurs, incl. subsidieprojecten	3,00	2,3 0	2,90	4,0	4,0
• Projectmedewerker / - ondersteuning incl. subsidieprojecten/traffic- medewerker/programma- medewerkers	4,20	4,3 0	4,70	5,0	5,0
• Communicatie	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90

⁷ Personeel voor gemene rekening naar OSVO en ELK wordt hier buiten beschouwing gelaten.

• Coördinator onderwijsadviseurs	0,60	-	-	-	-
• Onderwijsadviseurs	6,30	7,2 0	7,80	7,90	7,90
• Frontoffice	2,40	2,5 0	2,50	2,50	2,50
• Voorzitter Toelatingsadviescommissie	0,55	0,7 0	0,70	0,70	0,70
• Leden Toelatingsadviescommissie	0,90	0,9 0	0,87	0,50	0,50
Totaal fte	22,35	22,33	23,97	25,1	25,1

Tabel 17: Prognose aantal fte in loondienst en gedetacheerd.

Enkele van deze medewerkers zijn in dienst voor het uitvoeren van subsidieprojecten. Een klein deel is gedetacheerd vanuit de schoolbesturen (2,5 fte). Ook blijft het Samenwerkingsverband gebruikmaken van de diensten van een aantal parttime zzp'ers (ongeveer 3,1 fte) voor programmamanagement, uitvoering van subsidieprojecten, Toelatingsadviescommissie, communicatie en tekstredactie.

Meerjarenbegroting

Financieel kan het Samenwerkingsverband blijven doen wat het doet en verandert er weinig aan de inzet van middelen. Per 2025 nemen de beschikbare middelen voor de uitvoering van het ondersteuningsplan af door de veranderende bekostiging van het leerwegondersteunend onderwijs. Het is belangrijk om de komende jaren de leerlingaantallen in het Amsterdamse speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs onderwijs goed te monitoren. Het staande beleid kan vooralsnog gefinancierd blijven. Het Samenwerkingsverband bereidt de scholen voor door de ruime ondersteuningsmiddelen dusdanig efficiënt en effectief te gebruiken dat ze de verwachte toekomstige afname kunnen opvangen. Het netwerk van het Samenwerkingsverband heeft de komende jaren de tijd en de gelegenheid om de samenwerkingsstructuren nog sterker te

verankeren. Vanaf 2025 zijn de baten en afdrachten voor leerwegondersteunend onderwijs aan elkaar gelijk gemaakt.

Baten	2022	2023	2024	2025*	2026*
Lichte ondersteuning	4.617.286	4.603.916	4.636.261	4.668.607	4.700.952
Lwoo	34.271.013	34.171.775	34.411.854	26.000.000	26.000.000
Pro	7.672.189	7.649.973	7.703.719	7.757.465	7.811.211
Zware ondersteuning	29.512.852	29.597.792	29.806.552	30.015.312	30.224.072
Overige baten	-	-	-	-	-
Geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	1.862.764	1.357.951	823.212	823.212	823.212
Totale baten	77.936.104	77.381.407	77.381.598	69.264.596	69.559.448
Lasten	2022	2023	2024	2025	2026
Afdracht Lwoo (via DUO)	-	-	-	-	-
Afdracht Pro (via DUO)	6.541.588	6.521.867	6.566.914	6.611.962	6.662.014
Afdracht vso, teldatum, (via DUO)	14.384.787	13.538.800	13.632.144	13.742.697	13.842.573
Afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), ondersteuningsbekostiging	568.642	520.764	469.177	469.177	469.177
Afdracht vso, peildatum, (tussentijdse groei vso), basisbekostiging	411.144	372.611	339.228	339.228	339.228
Totaal afdrachten	21.906.161	20.954.041	21.007.462	21.163.063	21.312.992
Programma 1 Focus op preventie op school, in de klas	47.008.330	46.712.934	46.190.810	40.403.567	38.031.065
Programma 2 In stand houden van voorzieningen	8.106.232	7.968.232	7.717.532	6.817.532	6.577.532
Programma 3 Soepele overstappen	1.500.036	1.504.472	1.508.959	1.513.500	1.518.093
Programma 4 Kennisintensieve netwerkorganisatie	797.500	792.500	792.500	162.500	162.500
Programma 5 Management en Organisatie	1.891.276	1.896.992	1.913.221	1.929.976	1.957.265
Totaal programma's	59.303.374	58.875.129	58.123.023	50.827.074	48.246.456
Totale lasten	81.209.535	79.829.170	79.130.486	71.990.137	69.559.448
Resultaat	-3.273.431	-2.447.764	-1.748.888	-2.725.541	-

Tabel 18: Meerjarenbegroting.

Baten	2022	2023	2024	2025	2026
Rijksbijdragen	76.073.340	76.023.456	76.558.386	68.441.384	68.736.236
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.472.764	1.212.951	678.212	678.212	678.212
Overige baten - bijdrage schoolbesturen	390.000	145.000	145.000	145.000	145.000
Totale baten	77.936.104	77.381.407	77.381.598	69.264.596	69.559.448
Lasten	2022	2023	2024	2025	2026
Personeelslasten	2.852.551	2.899.292	2.946.931	2.922.286	2.971.775
Afschrijvingen	62.000	52.000	42.000	32.000	32.000
Huisvestingslasten	118.300	120.666	123.079	125.541	128.052
Overige lasten	14.253.779	13.816.428	13.024.269	11.422.273	11.282.338
Doorbetalingen	63.922.905	62.940.785	62.994.207	57.488.039	55.145.284
Verplichte afdrachten door OCW	20.926.375	20.060.666	20.199.058	20.354.659	20.504.588
Doorbetalingen o.b.v. 1 feb	979.786	893.375	808.405	808.405	808.405
Overige doorbetalingen	42.016.744	41.986.744	41.986.744	36.324.975	33.832.292
Totale lasten	81.209.535	79.829.171	79.130.486	71.990.139	69.559.448
Financiële baten en lasten	-	-	-	-	-
Resultaat	-3.273.431	-2.447.764	-1.748.888	-2.725.542	-

Tabel 19: Meerjarenbegroting conform RJO.

Meerjarenbalans

De onderstaande geprognosticeerde balans is gebaseerd op de vastgestelde meerjarenbegroting. Het Samenwerkingsverband heeft de financiële reserves opgebouwd door de positieve verevening van de zware ondersteuningsmiddelen, de afname van het aantal leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs en de schenking van de rechtsvoorganger van het Samenwerkingsverband. Het Samenwerkingsverband benut de financiële reserves voor het

weerstandsvermogen. Het Samenwerkingsverband gebruikt de komende jaren om de bestemmingsreserves in te zetten voor versterking van de scholen voor leerwegondersteuning vmbo en voor versterking van de basisondersteuning.

Meerjarenbalans	Werkelijk			Prognoses				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vaste activa	197.567	141.659	86.081	-	-	-	-	-
Vorderingen	1.721.912	2.406.452	2.355.574	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Liquide middelen	14.413.249	11.606.157	13.065.752	10.434.192	7.986.428	6.237.541	3.512.000	3.512.000
Totaal activa	16.332.728	14.154.268	15.507.407	11.434.192	8.986.428	7.237.541	4.512.000	4.512.000
Algemene reserve								
Weerstandsvermogen	2.400.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Wettelijke res. digitaal systeem ELK	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. huisvesting	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. Lwoo/Pro	2.506.441	4.006.441	4.006.441	4.006.441	3.004.831	2.003.221	1.001.610	-
Bestemmingsres. t.b.v. ondersteuning scholen	5.480.513	5.409.641	5.252.279	6.189.182	3.917.361	2.471.207	1.723.931	-
Bestemmingsres. systeem SWV	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. hoogbegaafdheid	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. digitaal systeem ELK	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsres. rebound	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat boekjaar	529.128	-157.362	936.903	-3.273.431	-2.447.764	-1.748.887	-2.725.541	-
Totaal eigen vermogen	10.916.082	10.758.720	11.695.623	8.422.192	5.974.428	4.225.541	1.500.000	1.500.000
Voorzieningen	16.736	17.422	21.943	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Kortlopende schulden	5.399.910	3.378.126	3.789.841	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Totaal passiva	16.332.728	14.154.268	15.507.407	11.434.192	8.986.428	7.237.541	4.512.000	4.512.000

Tabel 20: Meerjarenbalans.

Financiële kengetallen						streef
	2022	2023	2024	2025	2026	
1. Solvabiliteit:	73,7%	66,5%	58,4%	33,2%	33,2%	30,0% (Eigen Vermogen / Balanstotaal)
2. Liquiditeit:	3,8	3,0	2,4	1,5	1,5	1,0 (Vlottende Activa / Kortlopende Schulden)
3. Rentabiliteit:	-38,9%	-41,0%	-41,4%	-181,7%	0,0%	(Resultaat / Eigen Vermogen)
4. Weerstandsvermogen:	10,8%	7,7%	5,5%	2,2%	2,2%	3,5% (Eigen Vermogen / Totale Baten)

Tabel 21: Meerjarenkengetallen.

Amsterdam, 25 mei 2022

Het bestuur:

mevrouw B.B. Dijkgraaf, lid

mevrouw J.H. Hogewind, lid

mevrouw A.P.M. van der Poel, lid

mevrouw A.M. de Ruijter, directeur-bestuurder

Verslag van de algemene ledenvergadering

De algemene ledenvergadering voert conform de statuten en het toezichtkader het intern toezicht uit, waaronder het toezicht op de naleving van de wettelijke voorschriften door het bestuur. De werkgeversrol ten aanzien van de uitvoerend bestuurder is volgens het toezichtkader belegd bij het niet-uitvoerend bestuur. De vergadering heeft ter versterking van de toezichthoudende rol twee commissies ingesteld: de auditcommissie en de kwaliteitscommissie. Beide laten zich leiden door een reglement, dat in 2021 opnieuw besproken werd. Ook werd het rooster van aan- en aftreden van deze commissies vastgesteld.

Drie vergaderingen vonden online plaats en één keer konden de leden bij elkaar komen. De opkomst was steeds hoog, de betrokkenheid van de leden was groot en de lijnen waren kort. De algemene ledenvergadering heeft ondanks de noodzakelijke aanpassingen de interne toezichthoudende rol goed vormgegeven.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft als taak de goedkeurende besluitvorming door de algemene ledenvergadering over de financiële gang van zaken bij het Samenwerkingsverband voor te bereiden. Daaronder vallen onder andere het jaarplan en de begroting. De auditcommissie besprak in dit licht met de directeur-bestuurder en de controller het jaarverslag en de jaarrekening 2020 en het jaarplan en de begroting van 2022. De auditcommissie rapporteerde daarover schriftelijk aan alle leden, en het bestuur reageerde schriftelijk op de opmerkingen en adviezen van de auditcommissie bij het jaarverslag. De auditcommissie heeft haar bevindingen voldoende kunnen toelichten in de algemene ledenvergadering. De adviezen betroffen:

1. Het aanbrengen van focus in de activiteiten van het Samenwerkingsverband.
2. Het ondersteunen van scholen die de basisondersteuning nog niet op orde hebben.
3. Het maken van scenario's voor de verevening van het leerwegondersteunend onderwijs per 2024.
4. Het beknopter maken van het jaarverslag of het toevoegen van een publieksvriendelijke versie.

5. Aandacht blijven geven aan belangrijke thema's als thuiszitten, schoolwisselingen, preventie, schoolveiligheid en de bezuinigingen in de jeugdhulp.

Zoals eerder afgesproken met de auditcommissie was het bestuur actief met het verkrijgen van inzicht in de doelmatigheid van de ondersteuningsmiddelen die de scholen ontvangen. Scholen geven sinds 2019 van tevoren de doelen aan die zij willen bereiken met de inzet van de ondersteuningsmiddelen en verantwoorden zich hierover aan het eind van het jaar. Mede op basis daarvan stellen scholen dan weer nieuwe doelen op, in lijn met hun schoolplannen en schoolondersteuningsprofiel. Zo doorlopen de scholen een mini-PCDA-cyclus. De auditcommissie is tevreden met de nieuwe werkwijze binnen het Samenwerkingsverband. Het bestuur besprak met de auditcommissie en de kwaliteitscommissie de rapportage *Strategisch sturen met ondersteuningsmiddelen*, die vervolgens voorlag bij de vergadering in december. In het algemeen adviseert de auditcommissie positief over een sturende en controlerende rol van het bureau van het Samenwerkingsverband hierin. Als deze rol echter te direct wordt uitgevoerd, kan dit tot spanning leiden, omdat de schoolbesturen uiteindelijk zelf verantwoordelijk zijn voor het strategisch sturen met de ondersteuningsmiddelen. Hier gaat het om samenspel, *alignment* en het qua governance goed beleggen van de verschillende verantwoordelijkheden. Er is sprake van een voorziene fluctuatie in de beschikbare ondersteuningsmiddelen voor de scholen: eerst een toename van 3, naar 6, 8, en nu 12 miljoen euro per jaar de komende jaren tot 2025, en een substantiële afname daarna. Dit maakt meer dan ooit noodzakelijk dat de schoolbesturen de ondersteuningsmiddelen strategisch, duurzaam en doelgericht inzetten.

Kwaliteitscommissie

De kwaliteitscommissie is van mening dat kwaliteit niet de optelsom is van activiteiten en deelinzichten. Daarom legde het bestuur de focus van het kwaliteitsbeleid nog meer op het reflecteren en het goede doen in elke dagelijkse situatie, en elke keer opnieuw elkaar bevragen of dat ook inderdaad het goede was om te doen (de zogenoemde kwaliteitsdialoog).

Onafhankelijk voorzitter

Per 1 januari 2020 is de heer M. Voerman onafhankelijk voorzitter van de algemene ledenvergadering. Hij bereidt de vergaderingen technisch voor met de directeur-bestuurder.

Met de komst van een onafhankelijk voorzitter voorziet de algemene ledenvergadering in een zuiverder vorm van overleg en kan zij de rol van intern toezichthouder beter vervullen.

Vergaderingen

De algemene ledenvergadering kwam in 2021 vijf keer bij elkaar, te weten op 13 januari, 14 april, 23 juni, 29 september en 22 december.

De vergadering op 13 januari was de uitgestelde vergadering van 16 december 2020. 16 december was kort nadat het kabinet opnieuw had besloten dat scholen grotendeels over zouden gaan op online onderwijs in verband met toename van de coronabesmettingen. De vergadering is daarom verplaatst naar begin januari 2021, met dezelfde agenda, en wordt voor de goede orde beschouwd als een ledenvergadering die hoort bij 2020.

De onderwerpen op de agenda van de vergaderingen in 2021 waren:

- onderwijs tijdens de coronacrisis;
- de preambule over opting-out leerwegondersteunend onderwijs;
- het plan voor de besteding van de reserves; de vergadering stemde hiermee in;
- de landelijke verbeteraanpak passend onderwijs;
- doorlopende leerroutes vmbo-mbo in Amsterdam, een gezamenlijke ambitie en een plan daarvoor;
- de voortgang in de samenwerking tussen het voortgezet speciaal onderwijs en het reguliere voortgezet onderwijs;
- het toezichtkader van de algemene ledenvergadering;
- de goedkeuring van het jaarverslag en jaarrekening 2021;
- het rooster van aan- en aftreden van het bestuur en de benoeming van een nieuw bestuurslid;
- de verlenging van het contract met de accountant;
- de evaluatie van de zomerscholen;
- de veranderingen in de gesloten residentiële jeugdhulp;
- de toeslagenaffaire en de gevolgen voor Amsterdamse leerlingen;
- de privacy-audit en de onderlinge afhankelijkheid tussen schoolbesturen en het Samenwerkingsverband met betrekking tot gegevensbescherming;

- de rode draad in de plannen van alle Amsterdamse scholen met betrekking tot het Nationaal Programma Onderwijs;
- de goedkeuring van het jaarplan en de begroting 2022.

De algemene ledenvergadering hield een schriftelijke zelfevaluatie; de bespreking hiervan vindt plaats in 2022.

Namens de algemene ledenvergadering,

Bert Schuller en Jeroen Rijlaarsdam

Verlag van de Ondersteuningsplanraad

De Ondersteuningsplanraad begon in 2021 met vijftien leden, van wie zeven personeelsleden, vier ouders en vier leerlingen. In januari heeft er één wisseling plaatsgevonden binnen de personeelsgeleding. Ook in september 2021 had er een wisseling plaats. Eén personeelslid, één ouder en één leerling verlieten de raad en één nieuwe leerling van de reservelijst nam zitting. Omdat in juli 2022 de zittingstermijn van meer leden afloopt, is besloten om verdere aanvulling van de Ondersteuningsplanraad uit te stellen tot het voorjaar van 2022. Dan zijn er weer verkiezingen. In 2021 trof de raad hiervoor de eerste voorbereidingen, in samenwerking met het Samenwerkingsverband. Zo zijn onder andere de medezeggenschapsraden van alle scholen geïnformeerd over de aankomende verkiezingen. Doel hiervan was ook om bekendheid voor de Ondersteuningsplanraad te genereren.

In de Ondersteuningsplanraad leeft de wens dat niet alleen leerlingen uit het vwo zich voor hem verkiesbaar stellen. Er is veelvuldig gesproken over de bekendheid van de Ondersteuningsplanraad en hoe ook andere leerlingen voor de raad kunnen worden aangetrokken. Dit krijgt zijn vervolg in 2022.

De Ondersteuningsplanraad riep in 2021 vijf vergaderingen bijeen. Vanwege de coronamaatregelen vonden alle vergaderingen online plaats, via Zoom of Teams. Bij de vergaderingen sloten, afhankelijk van het onderwerp, ook medewerkers van het Samenwerkingsverband aan om een toelichting te geven.

Over onder andere de volgende onderwerpen is gesproken en/of instemming verleend:

- jaarverslag 2020;
- werkgroepen;
- leerwegondersteunend onderwijs en opting-out;
- bovenmatige reserves van het Samenwerkingsverband;
- overstappen binnen het onderwijs (po-vo en vo-v(s)o);
- jaarplan 2022.

In het begin van het jaar ontving de Ondersteuningsplanraad het jaarverslag 2020 van het Samenwerkingsverband. Alle leden vonden het een lijvig, maar goed en informatief verslag. De Ondersteuningsplanraad vindt het een goede stap dat er ook een publieksversie is gemaakt, om zo veel mogelijk mensen kennis te laten nemen van de activiteiten van het Samenwerkingsverband.

Doorgezet vanuit het begin van schooljaar 2020-2021 werkte de Ondersteuningsplanraad het eerst halfjaar met werkgroepen aan vier projecten: Kansengelijkheid, Leerwegondersteunend onderwijs, Hoogbegaafdheid en Risicovolle schoolwisselaars. Hierbij is ook de verbinding gezocht met de programmamanagers van het Samenwerkingsverband. Die informeerden op uitnodiging de Ondersteuningsplanraad, of de werkgroepen daarvan, over de stand van zaken van de projecten. Door met werkgroepen te werken heeft de Ondersteuningsplanraad zich echt kunnen verdiepen in deze onderwerpen.

Met ingang van 2021 kwam er een einde aan het individueel indiceren van leerlingen voor leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo). De Ondersteuningsplanraad is blij met deze ontwikkeling, maar vindt het wel belangrijk om zicht te houden op de afstroom van leerlingen die het niet redden in de huidige situatie. De raad heeft het Samenwerkingsverband geadviseerd om daar goede afspraken over te maken met de desbetreffende vmbo-scholen en om in de ondersteuningsplannen afspraken over leerwegondersteunend onderwijs op te nemen.

Een doorlopend agendapunt waren de bovenmatige reserves van het Samenwerkingsverband. Vanwege de financiële buffer voor de verwachte daling van gelden voor leerwegondersteunend onderwijs en het ontvangen van extra subsidies later in het jaar, is er een bovenmatige reserve ontstaan. Ondanks interventies vanuit het Samenwerkingsverband om deze reserves gezond af te bouwen, stelde de politiek vast dat het Samenwerkingsverband deze reserves binnen twee tot drie jaar moet afbouwen. Het Samenwerkingsverband legde aan de Ondersteuningsplanraad het plan voor om deze gelden in zijn geheel toe te voegen aan de ondersteuningsmiddelen. De Ondersteuningsplanraad stemde hiermee in. Wel hoopt de raad dat het Samenwerkingsverband de inzet van deze gelden blijft monitoren, om zo de wens om het geld doelmatig in te zetten te verwezenlijken. Daarnaast gaf de Ondersteuningsplanraad enkele adviezen aan de scholen mee,

zoals het tijdig betrekken van de medezeggenschapsraad en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, en om na anderhalf jaar een terugkoppeling te geven over de besteding van de extra gelden.

Ook overstappen binnen het onderwijs heeft meerdere malen op de agenda gestaan. Dit geldt zowel voor de overstap van primair naar voortgezet onderwijs (po-vo) als voor de overstap van voortgezet onderwijs naar voortgezet (speciaal) onderwijs (vo-v(s)o). Het project vo-vso om de kansengelijkheid in het voortgezet speciaal onderwijs tegen te gaan is in de Ondersteuningsplanraad toegelicht. Verschillende leden van de raad vertegenwoordigen het voortgezet speciaal onderwijs en zien ook risico's. Deze zijn met het Samenwerkingsverband gedeeld.

De Ondersteuningsplanraad besprak het jaarplan 2022 van het Samenwerkingsverband in het tweede halfjaar van 2021. Om het jaarplan meer toegespitst te kunnen bespreken, hebben leden van de raad de verschillende programmalijnen onderling verdeeld. Mede door deze werkwijze heeft de Ondersteuningsplanraad zich een goed beeld kunnen vormen van de voortgang van het Ondersteuningsplan 2019-2023 en over de wijze waarop het Samenwerkingsverband komend jaar verder werkt om de doelen van het ondersteuningsplan te realiseren.

Namens de Ondersteuningsplanraad,

Nikki Ludwig, voorzitter

Juliaan Kramer-Coenen, secretaris

Verlag van de medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad kwam in 2021 twee keer bijeen. Naast deze bijeenkomsten is er een overleg geweest met de directeur-bestuurder en met de personeelsleden van het bureau.

Voortvloeiend uit de coronacrisis speelde in het afgelopen jaar een aantal belangrijke thema's een rol: Hoe blijven we met elkaar in verbinding? Hoe werken we hybride samen en hoe verloopt de aansturing op afstand? De overige besproken onderwerpen zijn:

- kantoorinrichting;
- onkostenvergoeding voor thuiswerken;
- up-to-date brengen van het huishoudelijk reglement en statuut;
- rol/taak van de medezeggenschapsraad.

De samenstelling van de medezeggenschapsraad was in 2021 als volgt:

- Mienke de Bruin, voorzitter
- Monique Bakker, penningmeester
- Esther Zuidam, secretaris

In oktober heeft de medezeggenschapsraad zijn functie neergelegd. Er zijn verkiezingen uitgeschreven, maar er hebben zich geen kandidaten gemeld.

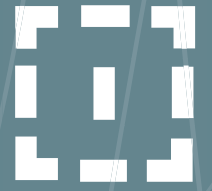
In 2022 zal er een nieuwe medezeggenschapsraad worden geformeerd.

In 2021 heeft de medezeggenschapsraad de volgende resultaten behaald:

- het huishoudelijk reglement is aangepast;
- de statuten zijn verlengd en vastgesteld.

Namens de medezeggenschapsraad,

Mienke de Bruin, Monique Bakker en Esther Zuidam

Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(na resultaatbestemming)

ACTIVA	2021		2020	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa	(1)	86.080		141.659
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	(2)	2.355.575	2.406.452	
Liquide middelen	(3)	13.065.753	11.606.158	
		<u>15.421.328</u>	<u>14.012.610</u>	
TOTAAL ACTIVA		<u>15.507.408</u>	<u>14.154.269</u>	
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	(4)			
Algemene reserve		1.500.000	1.500.000	
Bestemmingsreserves		10.195.624	9.258.721	
		<u>11.695.624</u>	<u>10.758.721</u>	
VOORZIENINGEN	(5)	21.943		17.422
KORTLOPENDE SCHULDEN	(6)	3.789.841		3.378.126
		<u>15.507.408</u>	<u>14.154.269</u>	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2021

	2021		Begroting		2020	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Rijksbijdragen OCW	(7)	74.266.973		72.433.011		71.259.559
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	(8)	2.072.674		1.417.656		1.794.821
Bijdrage schoolbesturen	(9)	385.357		395.126		344.894
Overige baten	(10)	26.689		-		19.979
TOTAAL BATEN		76.751.693		74.245.793		73.419.253
LASTEN						
Personeelslasten	(11)	3.033.701		2.704.252		2.800.210
Afschrijvingslasten	(12)	56.950		42.000		61.199
Huisvestingslasten	(13)	118.163		115.900		114.624
Overige lasten	(14)	11.955.202		12.367.124		10.747.084
Doorbetalingen aan schoolbesturen	(15)	60.650.853		59.167.053		59.834.263
TOTAAL LASTEN		75.814.869		74.396.329		73.557.380
SALDO BATEN EN LASTEN		936.824		-150.536		-138.127
Financiële baten en lasten		79		-		-19.235
RESULTAAT BOEKJAAR		936.903		-150.536		-157.362
Resultaatbestemming						
Ten gunste van algemene reserve		-		-		-900.000
Ten gunste van bestemmingsres. Lwoo/Pro		-		-		750.000
Ten gunste van bestemmingsres. basisonderst.		936.903		-		-7.362
		936.903		-		-157.362

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
SALDO BATEN EN LASTEN	936.824		-138.127	
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en waardeveranderingen	61.211		74.009	
- mutatie voorzieningen	4.521		-	
Veranderingen in werkkapitaal:				
- mutatie vorderingen	50.877		-19.470	
- mutatie kortlopende schulden	411.715		0	
KASSTROOM UIT BEDRIJFSOPERATIES	1.465.148		-83.588	
- ontvangen interest	80		235	
- betaalde interest	1			
Saldo ontvangen en betaalde interest		79		235
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	1.465.227		-83.353	
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-5.633		-18.100	
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	-		-	
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN	1.459.595		-101.453	
Beginstand liquide middelen	14.311.796		14.413.249	
Eindstand liquide middelen	15.771.391		14.311.796	

Toelichting

Activiteiten

Alle Amsterdamse schoolbesturen van het voortgezet (speciaal) onderwijs zijn aangesloten bij Vereniging Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Amsterdam-Diemen. De vereniging is opgericht op 18 oktober 2013, gevestigd aan de Bijlmerdreef 1298/2 in Amsterdam en statutair gevestigd in Amsterdam.

De vereniging heeft ten doel:

- a) het vormen en in stand houden van een regionaal Samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a Wet op het voortgezet onderwijs in de regio Amsterdam en Diemen;
- b) het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de hierboven genoemde regio;
- c) het realiseren van een ononderbroken ontwikkelingsproces en daarmee een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs voor zo veel mogelijk van de in de hierboven genoemde regio woonachtige leerlingen die ondersteuning behoeven.

De vereniging heeft in elk geval tot taak, ter uitvoering van de in artikel 17a lid 6 Wet op het voortgezet onderwijs aan het Samenwerkingsverband wettelijk toegekende taken:

- a) het vaststellen van een ondersteuningsplan als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- b) het verdelen en toewijzen van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen die deelnemen aan het Samenwerkingsverband;
- c) het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs cluster 3 en 4 op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- d) het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

De vereniging tracht het doel te bereiken door:

- gezamenlijke besluitvorming over de wijze van verdelen en toewijzen van de ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen;
- het vaststellen van een ondersteuningsplan en (financieel) jaarverslag;
- het bevorderen van de deskundigheidsuitwisseling binnen het Samenwerkingsverband en het adviseren van de leden en deelnemers inzake de deskundigheidsbevordering van leraren in relatie tot het doel van de vereniging;
- het bevorderen van de samenwerking tussen de bevoegde gezagsorganen, en de samenwerking met andere organisaties die werkzaam zijn ten behoeve van onderwijs in de meest brede zin van het woord;
- andere middelen die aan het doel van de vereniging dienstbaar kunnen zijn.

De vereniging heeft geen winstoogmerk.

Verslaggeving

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaglegging Onderwijs (RJO) en de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJ 660) en Beleidsregels toepassing WNT. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Verslagleggingsperiode

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de vereniging zullen toevloeden en de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in het overzicht van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De baten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het bestuur van de vereniging, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken. Het Samenwerkingsverband heeft een samenwerking met Vereniging OSVO en Stichting ELK. In het kader van deze samenwerking maakt het Samenwerkingsverband kosten die worden doorberekend door middel van een verdeelsleutel die

vooraf is overeengekomen met Vereniging OSVO en Stichting ELK.

Het saldo van deze kosten en doorbelasting worden gepresenteerd onder de diverse kostenposten.

Financiële instrumenten, inclusief vorderingen en kortlopende schulden

Financiële instrumenten omvatten bij het Samenwerkingsverband vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de onderneming de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de onderneming het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel, de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin ze

zijn gemaakt. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa

Vooruitbetalingen op immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Op vooruitbetalingen op immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Bijzondere waarde van vaste activa

Voor immateriële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogte van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief, of een kasstroomgenererende eenheid, hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op elke balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het desbetreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de

geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief zou zijn verantwoord.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op elke balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa, ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering:

- immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan twintig jaar, gerekend vanaf het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de jaarlijkse lineaire afschrijvingen op basis van de verwachte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen per activacategorie is als volgt:

- Verbouwingen: vijf jaar
Bij verbouwingen op huurpanden wordt afgeschreven over de economische levensduur, maar niet langer dan de resterende huurperiode.
- Inventaris en apparatuur: 3/5 jaar
Ict-apparatuur wordt in vijf jaar afgeschreven, met uitzondering van printers; die worden in drie jaar afgeschreven.

De aangewende investeringssubsidies worden zichtbaar in mindering gebracht op de boekwaarde van de materiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en eventuele bestemmingsfondsen verstaan. De algemene reserve bestaat uit de reserve die ter vrije beschikking staat van het bestuur. Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

Rijksbijdragen

Rijksbijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt in de staat van baten en lasten. Indien deze baten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden ze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten, zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en zal worden voldaan aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van de gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Bijdragen van schoolbesturen

Bijdragen van schoolbesturen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen bijdrage waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de al gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Overige baten

Overige baten worden verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de vereniging zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de al betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief, voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vereniging.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald waarbij geen rechten worden opgebouwd, bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid, worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen, inclusief ontslag

aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden conform cao en individuele arbeidsovereenkomsten. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds, of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de baten toerekenbare kosten. Lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Ten behoeve van het opstellen van een kasstroomoverzicht wordt onder geldmiddelen verstaan: kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, wissels en cheques, direct opeisbare deposito's en op korte termijn

zeer liquide activa. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Inventaris en apparatuur	86.080	141.659
	<u>86.080</u>	<u>141.659</u>
Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:		
Stand per 1 januari		
- aanschafprijs	290.377	272.277
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>148.718</u>	<u>74.710</u>
Boekwaarde per 1 januari	<u>141.659</u>	<u>197.567</u>
Mutaties in de boekwaarde		
- investeringen	<u>5.633</u>	<u>18.100</u>
Saldo mutaties	<u>5.633</u>	<u>18.100</u>
Stand per 31 december		
- aanschafprijs	296.010	290.377
- cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>209.930</u>	<u>148.718</u>
Boekwaarde per 31 december	<u>86.080</u>	<u>141.659</u>

VLOTTENDE ACTIVA

2. VORDERINGEN

Debiteuren	159.528	295.606
Overige vorderingen en overlopende activa	2.160.471	2.082.871
Waarborgsom	25.076	25.076
Overige overheden	<u>10.500</u>	<u>2.899</u>
	<u>2.355.575</u>	<u>2.406.452</u>

Op de vorderingen is ultimo 2021 geen voorziening noodzakelijk.
De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Uitsplitsing overige vorderingen en overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten tussentijdse groeibekostiging VSO	557.173	498.027
Vooruitbetaalde kosten hoogbegaafdheidsprojecten	242.316	133.189
Vooruitbetaalde kosten subsidies (Plusmiddelen)	142.872	151.666
Vooruitbetaalde kosten innovatiegelden	338.580	117.659
Vooruitbetaalde kosten Maatwerk	294.263	457.692
Vooruitbetaalde kosten LINK	123.953	119.138
Vooruitbetaalde kosten Toptrajecten	66.888	150.471
Vooruitbetaalde kosten VSO-VO-overplaatsing	34.999	81.666
Vooruitbetaalde kosten transitie VSO	251.906	249.667
Vooruitbetaalde kosten LOB	8.168	-
Vooruitbetaalde kosten examentraining	16.486	-
Vooruitbetaalde kosten huisvesting	35.670	33.699
Vooruitbetaalde kosten diversen	10.117	17.614
Bijdragen scholen Toptrajecten	-	11.645
Bijdragen scholen LINK	-	21.541
Nog te ontvangen subsidie hoogbegaafdheid 2019-2024	-	-
Nog te ontvangen scholen	33.984	22.629
Nog te ontvangen onderbesteding St. ELK	3.096	5.718
Opleiding 2018-2021	-	-
Foutieve betalingen	-	10.850
	<hr/>	<hr/>
	2.160.471	2.082.871
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Uitsplitsing overige overheden

Gemeentelijke subsidies

Examentraining	10.500	-
MBO-agenda	-	2.899
	<hr/>	<hr/>
	10.500	2.899
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De hieronder weergegeven subsidies zijn geormerkte OCW-subsidies met een verrekeningsclausule. De subsidie voor begaafde leerlingen po en vo ontving het Samenwerkingsverband direct van OCW.

Model G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Begaafde leerlingen po en vo	HBL19135	25-10-2019	958.208	718.656	nee
Totaal			958.208	718.656	-

De middelen voor begaafde leerlingen po en vo zijn toegekend voor de periode 2019-2023. Het Samenwerkingsverband bekostigt ook een deel zelf van de middelen voor begaafde leerlingen. De totale besteding aan de projecten voor begaafde leerlingen vo is terug te vinden in bijlage 3.

3. LIQUIDE MIDDELEN

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
ING zakelijk voor salarissen	-	108.065
Rabobank rekening-courant	69.907	69.988
Ministerie van Financiën - schatkistbankieren	<u>12.995.846</u>	<u>11.428.105</u>
	<u>13.065.753</u>	<u>11.606.158</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn direct opeisbaar.

In 2020 startte het Samenwerkingsverband met schatkistbankieren.

Hiermee houdt het Samenwerkingsverband zijn financiële middelen aan bij het ministerie van Financiën.

Dit houdt in dat vanaf de ING-zakelijke rekening het geld aan het einde van de dag wordt overgemaakt naar de 'schatkist' of aangevuld vanaf de schatkist. Alle bankrekeningen zijn in 2020 overgezet naar schatkistbankieren. Er is nog één rekening bij de Rabobank, in verband met de verzekeringen bij Interpolis. Het ministerie is hiervan op de hoogte en akkoord.

4. EIGEN VERMOGEN

VOORSTEL RESULTAATBESTEMMING

Het bestuur stelt voor om het positieve resultaat bij de bestemmingsreserve voor versterking van de basisondersteuning op te tellen.

Algemene Reserve

	<u>2021</u>	<u>2021</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.500.000	2.400.000
Onttrekking conform herverdeling resultaat	-	-900.000
Stand per 31 december	<u>1.500.000</u>	<u>1.500.000</u>

Bestemmingsreserve Lwoo

Stand per 1 januari	4.006.441	3.256.441
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	-	750.000
Stand per 31 december	<u>4.006.441</u>	<u>4.006.441</u>

Deze bestemmingsreserve is opgenomen om de gevolgen van een landelijke verevening van het leerwegondersteunend onderwijs op te vangen.

Bestemmingsreserve versterken basisondersteuning scholen

Stand per 1 januari	5.252.280	5.259.641
Toevoeging conform voorstel resultaatbestemming	936.903	-7.362
Stand per 31 december	<u>6.189.183</u>	<u>5.252.280</u>

De komende jaren ontvangen de scholen extra middelen die zij kunnen investeren in hun interne zorgstructuur om het niveau van basisondersteuning aantoonbaar te verhogen.

<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	<u>10.195.624</u>	<u>9.258.721</u>
--	-------------------	------------------

5. VOORZIENINGEN

Personeelsvoorziening

	2021	2020
	€	€
Stand per 1 januari	17.422	16.736
Onttrekking	-	5.415
Vrijval	-	-
Dotatie jubilea	4.521	6.101
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	21.943	17.422
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De personeelsvoorziening is iets verhoogd ten opzichte van 2021.
Deze voorziening is langlopend.

6. KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren	1.911.722	1.812.892
Belastingen en premies sociale verzekeringen	132.120	114.904
Schulden ter zake van pensioenen	37.188	32.809
Overige schulden en overlopende passiva	1.708.811	1.417.522
	<hr/>	<hr/>
	3.789.841	3.378.127
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Uitsplitsing overige schulden en overlopende passiva

Vooruit ontvangen subsidiegelden OCW

- Plusmiddelen	526.769	473.914
- Begaafde leerlingen po en vo	141.604	160.671

Vooruit ontvangen subsidiegelden gemeente Amsterdam

- MBO-agenda	7.901	-
- Aanval op de Uitval	97.511	63.157

Personele kosten	42.408	34.645
Bureaunkosten	16.911	8.655
Vakantiegeld en verlof	79.635	80.495
Accountantskosten	22.706	19.781
Kosten capaciteitenonderzoek	204.382	250.693
Kosten LOB	6.312	7.875
Overige kosten projecten en activiteiten	31.280	27.870
Kosten Plusmiddelen	-	22.400
Kosten frictiefonds	20.625	22.928
Kosten innovatiegelden en Maatwerk	-	12.341
Kosten Lwoo-Pro-indicering	14.944	61.140
Kosten Werkagenda	113.392	55.111
Retour gemeente Amsterdam inzake onderbesteding subsidies	382.431	115.845
	<hr/>	<hr/>
	1.708.811	1.417.522
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Het Samenwerkingsverband sloot een dienstverleningsovereenkomst af met Stichting Altra ter waarde van € 2,6 miljoen per schooljaar voor de inzet van Begeleiders Passend Onderwijs, die eindigt op 1 augustus 2024.

Het contract biedt de mogelijkheid om jaarlijks vóór 1 mei het daaropvolgende schooljaar op te zeggen.

Voor schooljaar 2022-2023 is al besloten het contract te continueren.

Het Samenwerkingsverband heeft een huurovereenkomst sloot een huurovereenkomst met

Emerald Social Return Fund Amsterdam tot eind 2022 van € 121.072 (prijs 2019, met een jaarlijkse indexatie)

Het Samenwerkingsverband sloot een dienstverleningsovereenkomst af met het Orion College ter waarde van € 255.870 voor APOZ en € 212.491 voor de inzet van LINK. Beide overeenkomsten eindigen op 31 juli 2022. Het contract biedt de mogelijkheid om jaarlijks voor 1 mei op te zeggen.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

7. RIJKSBIJDAGEN OCW

	2021	Begroting	2020
	€	€	€
Lichte ondersteuning algemeen (inclusief verevening)	4.515.571	4.420.965	4.367.912
Lichte ondersteuning Lwoo	33.493.740	32.794.540	32.379.425
Lichte ondersteuning Pro	7.638.575	7.341.654	7.253.552
Zware ondersteuning	28.619.087	27.875.852	27.258.670
	<u>74.266.973</u>	<u>72.433.011</u>	<u>71.259.559</u>

De rijksbaten zijn € 1,8 miljoen hoger dan begroot. Dit komt door de verhoging vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (4,3 ton voor Pro) en doordat een hoger bekostigingsbedrag per leerling is toegekend. Ook de afdrachten zijn veel hoger.

8. OVERHEIDSBIJDAGEN EN SUBSIDIE OVERIGE OVERHEDEN

Overige subsidies OCW

Plusmiddelen 2016-2020	593.321	650.000	638.122
Begaafde leerlingen po en vo	258.619	239.552	221.967

Gemeentelijke subsidies

Werkagenda	418.587	340.994	291.260
Programmageden VSV - Aanval op de Uitval	93.339	125.000	142.945
MBO-agenda	53.426	62.110	178.207
Zomerprogramma	370.145	-	322.320
Zomerschool doorstromers	75.237	-	-
Examentraining	210.000	-	-
	<u>2.072.674</u>	<u>1.417.656</u>	<u>1.794.821</u>

De subsidies voor het zomerprogramma, de zomerschool doorstromers en examentraining waren halverwege het jaar toegekend. De subsidie Werkagenda 2021 werd halverwege het jaar aangevraagd en toegekend, maar was deels mee begroot.

9. BIJDRAGE SCHOOLBESTUREN

	2021	Begroting	2020
	€	€	€
Toptrajecten	56.916	130.000	37.842
Tussentijdse plaatsing VSO	241.777	233.126	267.158
LINK	86.664	32.000	39.894
	<u>385.357</u>	<u>395.126</u>	<u>344.894</u>

De baten van Toptrajecten zijn lager doordat deze voorziening zich meer richt op ambulante begeleiding op de eigen school in plaats van plaatsing in een Topklas.

Door langere plaatsingen op LINK vielen de baten hoger uit. De Tussentijdse plaatsing VSO viel iets hoger uit dan begroot.

10. OVERIGE BATEN

Personele kosten	<u>26.689</u>	<u>-</u>	<u>19.979</u>
	<u>26.689</u>	<u>-</u>	<u>19.979</u>

Het Samenwerkingsverband heeft een overeenkomst kosten voor gemene rekening met Stichting ELK en met Vereniging OSVO voor het personeel en algemene kosten gesloten. De baten zijn gesaldeerd met de lasten.

De resterende baten voor personele kosten zijn van de beheerorganisatie vo-mbo.

11. PERSONEELSLASTEN

	2021	Begroting	2020
	€	€	€
11a Lonen en salarissen			
Brutoloon en salarissen personeel bureau	681.430	765.589	517.986
Brutoloon en salarissen onderwijsadviseurs	575.275	714.800	531.564
Brutoloon en salarissen Toelatingsadviescommissie	167.971	220.040	167.108
Brutoloon en salarissen projecten	101.307	81.506	56.553
Brutoloon en salarissen gesubsidieerde projecten	146.855	153.659	176.472
Sociale lasten	228.982	-	191.497
Pensioenlasten	287.265	-	225.559
Totaal lonen en salarissen	2.189.085	1.935.595	1.866.739

Het Samenwerkingsverband had gemiddeld in 2021 28,08 fte in dienst (2020: 25,65 fte) inclusief detacheringen naar OSVO en ELK. Een deel van de personele kosten wordt bekostigd vanuit een overeenkomst kosten voor gemene rekening die met Stichting ELK is afgesloten en met Vereniging OSVO. De personele lasten van het Samenwerkingsverband vallen iets lager uit. Een deel van de personele lasten wordt bekostigd vanuit subsidies.

11b Overige personele lasten*Personeel niet in loondienst:*

Loonkosten gedetacheerd personeel/zpp'ers bureau, incl. beleid en vervanging	9.163	50.000	140.429
Kosten zpp'ers communicatie	114.780	132.410	101.227
Kosten zpp'ers bouw SWV-systeem en inrichting processen	12.463	-	21.357
Loonkosten gedetacheerd personeel en zpp'ers TAC	126.475	152.460	130.671
Loonkosten gedetacheerd personeel/zpp'ers programma's	261.862	169.182	185.481
Loonkosten gesubsidieerde projecten (gedetacheerd/zpp'ers)	209.411	186.605	278.410
<i>subtotaal overige personele lasten: niet in loondienst</i>	734.154	690.657	857.575

De overige personele kosten vallen hoger uit doordat voor de programma's en subsidieprojecten meer gebruik is gemaakt van de inzet van zpp'ers. Bij het bureau zijn de lasten lager doordat minder externe personele inzet nodig was.

Overige personele lasten vervolg

Reiskosten	-	-	50
Overige personele lasten	7.586	15.000	-
Werkkosten	15.883	-	24.049
Scholings- en ontwikkelingskosten	65.194	50.000	42.052
Mutatie verlof	-3.773	-	-19.159
Mutatie voorziening jubilea	4.521	-	686
Vacatievergoeding Ondersteuningsplanraad	7.500	8.000	5.230
Vacatievergoeding voorzitter alv	6.050	5.000	3.630
Werving-en-selectiekosten	5.471	-	16.701
Uitkeringen	2.030	-	2.657
<i>subtotaal overige personele lasten vervolg</i>	110.462	78.000	75.896

De overige personele lasten zijn hoger uitgevallen dan begroot door hogere scholingskosten, werkkosten en de werving en selectie van een nieuwe secretaresse.

Een medewerker die uit dienst is gegaan heeft via het Samenwerkingsverband een uitkering ontvangen.

De reservering voor het verlof is lager dan vorig jaar, omdat wordt gestuurd op het opnemen van vakantie-uren in desbetreffende kalenderjaar.

Totaal overige personele lasten	844.616	768.657	933.471
Totaal personele lasten	3.033.701	2.704.252	2.800.210

11c Verantwoording Wet Normering Topinkomens (WNT)

Het bezoldigingsmaximum in 2021 is voor het Samenwerkingsverband € 209.000. Zoals op de volgende pagina weergegeven, is deze norm niet overschreden. De bezoldiging van de directeur-bestuurder blijft ruim onder deze norm en de leden van het bestuur ontvangen geen bezoldiging.

WNT-verantwoording 2021: bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens is van toepassing op het Samenwerkingsverband.

Voor het Samenwerkingsverband is in 2021 het bezoldigingsmaximum € 209.000.

Het Samenwerkingsverband heeft geen toezichhouders, noch functionarissen van wie de bezoldiging de WNT-norm te boven gaat.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking	
Naam	de Ruijter, A.M.
Functiegegevens	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.678
Beloningen betaalbaar op termijn	22.600
<i>Subtotaal</i>	<i>157.278</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totaal bezoldiging	157.278
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020	
Naam	de Ruijter, A.M.
Functiegegevens	directeur-bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.953
Beloningen betaalbaar op termijn	20.661
<i>Subtotaal</i>	<i>156.614</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
Totaal bezoldiging	156.614

Toezichthoudende topfunctionarissen	
Naam	Voerman, M.
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	6.050
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.350
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	6.050
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2020	
Naam	Voerman, M.
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12
Bezoldiging	
Bezoldiging	3.630
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.150

Met ingang van 2020 ontvangt de voorzitter van de algemene ledenvergadering een vergoeding. Per abuis is tabel 1c niet opgenomen in de jaarrekening 2020.

Met ingang van 2021 is deze wel opgenomen en zijn de vergelijkende cijfers 2020 opgenomen.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder	
Naam	Functie
Admiraal, L.S.P. (tot 31-07-2021)	bestuurslid
Dijkgraaf, B.B.	bestuurslid
Hogewind, J.H.	bestuurslid
Kervezee, R.T. (tot 01-09-2021)	voorzitter
Neuhaus, C.E.M. (tot 31-12-2021)	bestuurslid
Van der Poel, A.P.M.	bestuurslid

Het bestuur vervult deze functie qualitate qua en ontvangt geen bezoldiging.

Andere voorgeschreven modellen zijn niet van toepassing op het Samenwerkingsverband.

12. AFSCHRIJVINGSLASTEN

	2021	Begroting	2020
	€	€	€
Materiële vaste activa inventaris en apparaten	56.950	42.000	61.199
	<u>56.950</u>	<u>42.000</u>	<u>61.199</u>

13. HUISVESTINGSLASTEN

Huisvesting	118.163	115.900	114.624
	<u>118.163</u>	<u>115.900</u>	<u>114.624</u>

14. OVERIGE LASTEN

14a Bureaunkosten

Administratie en beheerkosten	72.424	90.000	69.962
Loonadministratie en bedrijfsgezondheidsdienst	23.183	15.000	15.028
Juridische kosten	3.354	20.000	12.555
ICT-kosten	37.607	45.000	35.810
AVG	1.452	6.555	1.452
Communicatiekosten, inclusief website	15.784	15.000	12.971
Digitaal platform en visuele identiteit	11.811	40.500	5.744
<i>subtotaal</i>	<u>165.615</u>	<u>232.055</u>	<u>153.522</u>

De lasten voor administratie en beheer vallen lager uit door de coronapandemie.

De lasten voor juridische kosten, AVG en het platform vielen ook lager uit. Er was iets meer inzet nodig van de bedrijfsgezondheidsdienst.

14b Kosten (beleids)advies en consult algemeen

Kosten advies personeel en bedrijfsvoering	41.200	100.000	3.639
Kosten AVG	5.581	5.445	5.717
<i>subtotaal</i>	<u>46.781</u>	<u>105.445</u>	<u>9.356</u>

De kosten voor advies en consult zijn lager uitgevallen door minder inzet van zzp'ers.

14c Programmakosten

Kosten evaluatie basisondersteuning en SOP	18.604	-	212
Kosten vergoeding zorgcoördinatoren	564.000	620.000	672.000
Kosten procesbegeleiding/professionalisering scholen	7.378	23.469	3.197
Kosten innovatiegelden	491.184	600.000	695.852
Kosten Begeleiders Passend Onderwijs	4.473.778	4.559.900	4.270.484
Kosten onderzoek Begeleiders Passend Onderwijs	38.231	-	-
Kosten adviseurs passend onderwijs zieke leerlingen	226.861	246.700	214.401
Kosten begeleiders vanuit Cluster 1 en 2	320	3.000	3.920
Kosten SJSO (deels sub. werkagenda)	408	6.000	10.605
Kosten registratiesysteem LISA	42.237	100.000	43.071
Kosten indicering Lwoo en Pro, incl. systeem	43.149	41.963	140.539
Kosten niet-bekostigde nieuwkomers	327.800	298.000	335.250
Kosten centraal capaciteitenonderzoek	209.457	250.000	291.618
Kosten overstap po-vo (ELK)	129.908	132.515	134.622
Kosten jongerenwerk in de school en schoolveiligheid	100.000	300.000	-
Kosten systeem overstap vo-mbo	15.752	8.152	13.333
Kosten vo-vo-procedure (werkagenda)	6.050	5.000	-
Kosten warme overdracht	27.731	35.000	28.980
Kosten Toptrajecten	784.364	1.015.100	1.068.983
Kosten LINK	146.407	147.806	95.793
Kosten Werkagenda	-	-	4.926
Kosten zomerscholen en laptops ('20)	189.708	-	158.489
Kosten zomerschool doorstromers	30.429	-	-
Kosten Examentrainingen	87.735	-	-
Kosten ScholenArena en docentencongres	6.248	405.500	908
Kosten verbeteren overstap po-vo	-	12.500	14.369
Kosten hoogbegaafdheid	102.560	180.682	103.564
Kosten maatwerk voor scholen	878.022	600.000	448.391
Kosten Pilot VO-VSO (werkagenda)	71.802	94.775	-
Kosten transitie VSO en diplomagericht onderwijs VSO	383.000	600.000	178.333
Kosten VSO trainingsgroepen en onderzoek	210.141	-	-
Kosten LOB	43.670	33.810	7.958
Kosten collegiale visitaties	-	25.000	-
<i>subtotaal</i>	<i>9.656.934</i>	<i>10.344.872</i>	<i>8.939.798</i>

Niet alle scholen voldeden aan de voorwaarden voor de vergoeding voor de zorgcoördinator.

De lasten van innovatiegelden vielen lager uit doordat scholen minder aanvragen indienden.

De lasten voor de inzet van de BPO'ers, consultatie cluster 1, procesbegeleiding en APOZ vielen lager uit.

Door de coronapandemie konden de ScholenArena en de Week van de Overstap niet doorgaan.

Enkele lasten waren vooraf niet begroot zoals de trainingsgroepen en het onderzoek daarna op het VSO, de onderzoeken naar SOP en BPO en de eigen bijdrage aan de subsidies voor zomerscholen 2x en examentrainingen.

14d Kosten individuele leerlingen

Fricatiefonds	65.644	200.000	91.409
Huisonderwijs zieke leerlingen	150.824	230.000	156.335
Tussentijdse plaatsing in het vo	129.667	120.000	71.203
<i>subtotaal</i>	<i>346.134</i>	<i>550.000</i>	<i>318.947</i>

De kosten voor individuele leerlingen zijn lager uitgevallen, doordat voor het frictiefonds minder aanvragen zijn gedaan.

Leerlingen hebben minder huisonderwijs ontvangen dan vooraf begroot.

14e Kosten subsidieprojecten (excl. personele lasten, zie 10)*Plusmiddelen 2020-2021/2021-2022*

Overige kosten plusmiddelen	-	-	9.905
Aanpak schoolcultuur en veiligheid en schooljongerenwerk	-	-	74.900
Gespecialiseerde expertise nieuwkomers	200.000	200.000	200.000
Onderzoek leerlingdossiers	10.549	-	22.710
School2Work en Pilot Nieuwkomers	58.694	120.000	77.500
Jongerenwerk in de school	215.200	245.000	
Corona - acute opvang	-	-	74.497
Talentscan	980	-	-
<i>Overige subsidie- en extern gefinancierde projecten</i>			
Jongerenwerk in de school	100.000	100.000	-
Overige kosten Werkagenda en SJSO	82	5.000	14.508
Kosten LINK vanuit subs. Werkagenda	38.747	56.494	55.900
Kosten vo-vo-procedure	6.050	5.000	-
Kosten Pilot VO-VSO (werkagenda)	71.802	94.775	-
Inzet SWV PO Werkagenda	113.392	-	55.111
Verbeteren overstap PO-VO Werkagenda	-	12.500	14.369
Team Thuiszitters Werkagenda	-	-	75.000
Aanval op de Uitval	12.095	23.216	19.692
MBO-agenda	535	3.214	92.724
Begaafde leerlingen po en vo 2020-2021/2021-2022	246.757	239.552	204.998
Zomerscholen	357.830	-	305.415
Zomerschool doorstromers	71.001	-	-
Examentrainingen	204.715	-	-
<i>subtotaal</i>	<u>1.708.429</u>	<u>1.104.751</u>	<u>1.297.229</u>

De subsidies examentraining, zomerscholen en zomerschool voor doorstromers zijn pas halverwege het jaar aangevraagd en toegekend.

De subsidie van de Werkagenda is pas halverwege 2021 toegekend en was niet volledig van tevoren begroot.

Het Samenwerkingsverband financiert 50% van de projecten van de Werkagenda.

Niet alle projecten van de plusmiddelen waren bekend bij het opstellen van de begroting; hier staan wel baten tegenover.

14f Accountantskosten controle jaarrekening

Controle jaarrekening	16.879	16.880	16.202
Controle subsidieprojecten	14.430	13.121	12.030
<i>subtotaal</i>	<u>31.309</u>	<u>30.000</u>	<u>28.232</u>
<i>Totaal overige lasten</i>	<u>11.955.202</u>	<u>12.367.124</u>	<u>10.747.084</u>

15. DOORBETALINGEN AAN SCHOOLBESTUREN

Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW

Afdracht Lwoo	27.148.584	26.402.590	27.784.435
Afdracht Pro	6.862.225	6.766.616	6.470.781
Afdracht VSO-personeel	14.621.412	14.421.984	14.829.884
Afdracht VSO-materieel	817.047	816.087	864.043
<i>subtotaal</i>	<u>49.449.268</u>	<u>48.407.277</u>	<u>49.949.143</u>

Doorbetaling op basis van groei 1 februari VSO	905.732	877.812	589.121
--	---------	---------	---------

Overige doorbetalingen aan schoolbesturen

Tussenvoorzieningen	1.870.446	1.887.500	1.779.375
Ondersteuning in het regulier onderwijs	8.067.887	7.646.574	6.933.988
Ondersteuning in het voortgezet speciaal onderwijs	357.520	347.890	582.636
<i>subtotaal</i>	<u>10.295.853</u>	<u>9.881.964</u>	<u>9.295.999</u>

<i>Totaal doorbetalingen aan schoolbesturen</i>	<u>60.650.853</u>	<u>59.167.053</u>	<u>59.834.263</u>
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

De ondersteuningsmiddelen zijn hoger dan begroot, doordat € 31 per leerling extra is toegekend.

Model E Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2021	Resultaat 2021	Art 2:403 BW	Deelname %	Consolidatie
Stichting Elektronisch Loket Kemprocedure Amsterdam	Stichting	Amsterdam	4	66.000	8.250	nee	-	nee

Verbonden partijen zijn partijen waarop het Samenwerkingsverband invloed heeft of waarmee het financieel verbonden is.

Het Samenwerkingsverband is verbonden met Stichting Elektronisch Loket Kemprocedure Amsterdam, omdat de directeur-bestuurder samen met de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband primair onderwijs Amsterdam en Diemen het bestuur van deze stichting vormt.

Deze stichting is op 15 december 2017 opgericht.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

Amsterdam, 25 mei 2022

Het bestuur:

mevrouw B.B. Dijkgraaf, lid

mevrouw J.H. Hogewind, lid

mevrouw A.P.M. van der Poel, lid

mevrouw A.M. de Ruijter, directeur-bestuurder

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING RESULTAATBESTEMMING

In de statuten van het Samenwerkingsverband is geen statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming opgenomen.

Aan de algemene ledenvergadering en
het bestuur van
Vereniging samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen
Bijlmerdreef 1289
1103 TV AMSTERDAM

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Vereniging samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2021;
- de staat van baten en lasten over 2021; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging samenwerkingsverband VO Amsterdam-Diemen, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de algemene ledenvergadering voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De algemene ledenvergadering is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de algemene ledenvergadering onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

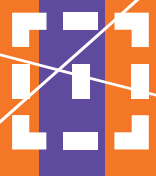
Amsterdam, 13 juni 2022

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

De heer C. Rabe
Registeraccountant

Bijlagen

Bijlage 1. OVERZICHT AANGESLOTEN SCHOOLBESTUREN SAMENWERKINGSVERBAND

Voortgezet onderwijs
De Amsterdamse Mavo
Onderwijsstichting Esprit
Onderwijsstichting Zelfstandige Gymnasia
Openbare Stichting Ir. Lely Lyceum
Stichting Ceder Groep
Stichting Clusius College
Stichting Islamitisch Onderwijs
Stichting Joods Bijzonder Onderwijs
Stichting Joodse Kindergemeenschap Cheider Amsterdam
Stichting Kolom
Stichting Mediacollege Amsterdam
Stichting Montessori Scholengemeenschap Amsterdam
Stichting Open Schoolgemeenschap Bijlmer
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Progresso
Stichting Samenwerkingsschool voor Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs IJburg
Stichting Spinoza Lyceum Amsterdam
Stichting Voortgezet Onderwijs Amsterdam Zuid
Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam
Stichting voor Persoonlijk Onderwijs
Stichting voor Voortgezet Vrijeschoolonderwijs Noord-Holland
Stichting Yuverta
Stichting Zaam Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs
Vereniging Het Amsterdams Lyceum
Voortgezet speciaal onderwijs
Stichting iHUB
Stichting Kolom
Stichting Orion

Bijlage 2. OVERZICHT BESTUUR VERENIGING SAMENWERKINGSVERBAND VO AMSTERDAM-DIEMEN

Naam	Functie bestuur Samenwerkingsverband	Functie schoolbestuur	Nevenfuncties	Datum benoeming	Datum aftreden
L.S.P. Admiraal	lid	Ambulant Regiodirecteur Wellantcollege Amsterdam	Geen	20-12-2017	31-07-2021
B.B. Dijkgraaf	lid	Lid college van Bestuur Stichting Zaam Interconfessioneel Voortgezet Onderwijs	- Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO) - Woltjerstichting	18-12-2019	n.v.t.
Drs. R.T. Kervezee	voorzitter (tot 01-09-2021)	Voorzitter college van bestuur Esprit Scholen	- Commissaris bij Woonstichting de Key - Lid algemeen bestuur VO-raad - Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO) (01-09-2019)	18-10-2013	01-09-2021
C.E.M. Neuhaus	lid	Voorzitter directie Stichting Voortgezet Onderwijs van Amsterdam	- Bestuurder Overleg van Schoolbesturen in het Voortgezet Onderwijs (OSVO)	02-12-2015	31-12-2021
Drs. A.P.M. van der Poel	lid	Bestuurder Orion	- Bestuurslid Jeugdportfonds Amsterdam - Bestuurslid Jeugdandverzorging Amsterdam	20-12-2017	n.v.t.
Drs. A.M. de Ruijter	directeur-bestuurder / voorzitter (vanaf 01-09-2021)	n.v.t.	- Vrijgevestigd gz- psycholoog (BIG) kinder- en jeugdpsychotherapeut (BIG), Weesp - Lid comité van aanbeveling Stichting leergeld Amsterdam - Redactie lid tijdschrift kinder- en jeugdpsychotherapie	01-03-2017	n.v.t.
J.H. Hogewind, MEM	lid	Stichting Samenwerkingschool voor Algemeen Bijzonder Voortgezet Onderwijs IJburg	- Lid Sportraad gemeente Amsterdam - Voorzitter Mediaraad Publieke Omroepen (POA) Amsterdam - Lid bestuur WorldSkills NL - Lid bestuur Ajax Challenge - Lid Raad van Advies Breitner Academie - Lid Raad van Advies Amsterdam 750 - Lid bestuurlijk overleg vo/mbo-raad	29-09-2021	n.v.t.

Bijlage 3. RESULTAAT PER PROGRAMMA			
<i>Deze bijlage geeft een overzicht van het overschot of tekort per programmaonderdeel ten opzichte van de begroting. In het bestuursverslag is dit toegelicht.</i>	Werkelijk 2021	Begroot 2021	Overschot - tekort t.o.v. begroting
RESULTAAT (LASTEN) PER PROGRAMMA			
VERPLICHTE AFDRACHTEN			
Afdracht Lwoo (via DUO)	€ 27.148.584	€ 26.402.590	€ (745.995)
Afdracht Pro (via DUO)	€ 6.862.225	€ 6.766.616	€ (95.609)
Afdracht vso, teldatum (via DUO)	€ 15.438.459	€ 15.238.071	€ (200.388)
Afdracht vso, tussentijdse groei	€ 905.732	€ 877.812	€ (27.920)
subtotaal	€ 50.355.001	€ 49.285.089	€ (1.069.912)
Management en Organisatie			
Personele lasten bureau, inclusief vervanging	€ 1.015.666	€ 898.000	€ (117.666)
Overige personele lasten	€ 31.718	€ 15.000	€ (16.718)
Vervanging personeel	€ -	€ 50.000	€ 50.000
Scholing en ontwikkeling	€ 65.194	€ 50.000	€ (15.194)
Inhuur externen			
Organisatieontwikkeling	€ 60.669	€ 100.000	€ 39.331
Privacy	€ 7.033	€ 12.000	€ 4.967
Huisvesting	€ 118.163	€ 115.900	€ (2.262)
Algemene bedrijfskosten			
Afschrijvingskosten inventaris	€ 56.950	€ 42.000	€ (14.950)
Personeelsadministratie, bedrijfsarts, hr	€ 23.183	€ 15.000	€ (8.183)
Administratie en beheer, kantoor, telefoonkosten	€ 70.344	€ 90.000	€ 19.656
ICT-kosten	€ 37.606	€ 45.000	€ 7.394
Juridische kosten	€ 3.354	€ 20.000	€ 16.646
Accountantskosten	€ 31.309	€ 30.000	€ (1.309)
Communicatie en website	€ 15.784	€ 15.000	€ (784)
Digitaal platform	€ 11.811	€ 40.500	€ 28.689
Ondersteuningsplanraad	€ 9.580	€ 8.000	€ (1.580)
Voorzitter alv	€ 6.050	€ 5.000	€ (1.050)
subtotaal	€ 1.564.415	€ 1.551.401	€ (13.014)
LASTEN PROGRAMMA'S			
Programmalijn 1: Focus op preventie op school, in de klas			
1.1a Basisondersteuning - ondersteuningsmiddelen VO	€ 8.067.887	€ 7.646.574	€ (421.313)
1.1b Basisondersteuning - ondersteuningsmiddelen VSO	€ 357.520	€ 347.890	€ (9.630)
1.1c Samenwerken in en om de school - vergoeding zorgcoördinator	€ 564.000	€ 620.000	€ 56.000
1.1d Samenwerken in en om de school - voorzitters zorgcoördinatoren	€ 32.833	€ 35.000	€ 2.167
1.1e Samenwerken in en om de school - Begeleiders Passend Onderwijs	€ 4.473.778	€ 4.559.900	€ 86.122
1.1f Samenwerken in en om de school - Onderzoek BPO	€ 38.231	€ -	€ (38.231)
1.1g Samenwerken in en om de school - Consultatie cluster 1 en 2	€ 320	€ 3.000	€ 2.680
1.2a Samenwerken in en om de school - APOZ	€ 226.861	€ 246.700	€ 19.839
1.2b Samenwerken in en om de school - Huisonderwijs	€ 150.824	€ 230.000	€ 79.176
1.3 Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen	€ 394.217	€ 484.700	€ 90.483
1.4 Schoolondersteuningsprofiel	€ 18.604	€ -	€ (18.604)
1.5 Professionalisering	€ 13.748	€ 30.000	€ 16.252
1.6a Inzet bij preventieve aanpak scholen - Onderwijsadviseurs	€ 752.808	€ 714.800	€ (38.008)
1.6b Inzet bij preventieve aanpak scholen - Lisa	€ 54.700	€ 100.000	€ 45.300
1.6c Inzet bij preventieve aanpak scholen - Integrale aanpak niet-schoolgaande II (sub. Plus)	€ 96.079	€ 89.000	€ (7.079)
1.6 Overige kosten Plusmiddelen en werkagenda	€ 128.878	€ -	€ -
1.7 Pedagogisch klimaat, sociale veiligheid en positie sociaal netwerk (sub. Plus en Werkagenda)	€ 415.199	€ 645.000	€ 229.801
1.8 Innovatiegelden	€ 491.184	€ 600.000	€ 108.816
1.9 SJSO (deel sub. Werkagenda)	€ 949	€ 11.000	€ 10.051
1.10a Zomerschool doorstromers	€ 107.481	€ -	€ (107.481)
1.10b Zomerschool	€ 565.130	€ -	€ (565.130)
1.11 Examentrainingen	€ 308.141	€ -	€ (308.141)
1.12 Nieuw beleid LWOO	€ 41.460	€ -	€ (41.460)
subtotaal	€ 17.300.829	€ 16.363.564	€ (937.265)

Programmalijn 2: In stand houden van een samenhangend netwerk van voorzieningen			
2.1 Tussenvoorzieningen			
2.1a Bijdrage Metis MLA	€ 409.500	€ 368.550	€ (40.950)
2.1b Bijdrage Apollo	€ 891.011	€ 891.011	€ -
2.1c Bijdrage Hogelant	€ 97.378	€ 97.378	€ -
2.1d Bijdrage Iedersland	€ 262.921	€ 262.921	€ -
2.1e Bijdrage Tobias	€ 87.640	€ 87.640	€ -
2.1f Overige kosten tussenvoorzieningen	€ 121.996	€ 180.000	€ 58.004
2.1g Onderzoek zicht op zorgen en tussenvoorzieningen	€ 10.549	€ -	€ (10.549)
2.2 Toptrajecten	€ 796.867	€ 1.015.100	€ 218.233
2.3 Traject leerlingen met angst- en stemmingsproblematiek (LINK)	€ 185.154	€ 204.300	€ 19.146
2.4 Pilot samen naar schoolklas (sub. Werkagenda)	€ 5.146	€ 6.250	€ 1.104
2.5a Ondersteuning van nieuwkomers - Niet bekostigde nieuwkomers	€ 327.800	€ 298.000	€ (29.800)
2.5b Ondersteuning van nieuwkomers - Gespecialiseerde expertise nieuwk. (sub. Plus)	€ 200.000	€ 200.000	€ -
2.5c Toeleiding nieuwkomers naar beroepsonderwijs en alfabetisering (sub. Plus)	€ 19.944	€ 60.000	€ 40.056
2.6 School2Work (sub. Plus)	€ 38.750	€ 60.000	€ 21.250
2.7 Niet-schoolse trajecten	€ -	€ -	€ -
2.8 Maatwerk voor scholen	€ 878.022	€ 600.000	€ (278.022)
2.9a Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (sub. Werkagenda)	€ 281.829	€ 300.000	€ 18.171
2.9b Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - diplomagericht	€ -	€ 50.000	€ 50.000
2.9c Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - kleinere klassen	€ 133.000	€ 300.000	€ 167.000
2.9d Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - onderwijsass	€ 250.000	€ 250.000	€ -
2.9e Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - trainingsgroepen	€ 229.741	€ -	€ (229.741)
2.9f Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - VIC-unit	€ 9.515	€ -	€ (9.515)
2.9g Verbinden van regulier onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs - Res. onderwijs	€ 5.818	€ -	€ (5.818)
2.10 Specifiek maatwerk (incl. frictiefonds)	€ 65.644	€ 200.000	€ 134.356
	subtotaal € 5.308.226	€ 5.431.150	€ 122.924
Programmalijn 3: Soepele overstappen binnen het onderwijs			
3.1a Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - ELK	€ 129.908	€ 132.515	€ 2.607
3.1b Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - warme overdracht	€ 27.731	€ 35.000	€ 7.269
3.1c Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - week van de overstap (sub. Werkagenda)	€ 13.293	€ 25.000	€ 11.707
3.1d Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - PO-VO-event	€ -	€ 14.000	€ 14.000
3.1e Overstap van primair naar voortgezet onderwijs - ScholenArenA	€ 6.248	€ 210.000	€ 203.752
3.2a Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - vo-vo (sub. Werkagenda)	€ 21.944	€ 10.000	€ (11.944)
3.2b Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs -Toelatingsadviescommissie	€ 342.562	€ 372.500	€ 29.938
3.2c Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - Personele kosten Lwoo/Pro	€ 34.843	€ 31.500	€ (3.342)
3.2d Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - Systeem Lwoo/Pro	€ 12.027	€ 15.000	€ 2.973
3.2e Overstappen tijdens het voortgezet onderwijs - centraal capaciteitenonderzoek	€ 209.457	€ 250.000	€ 40.543
3.2f Terugplaatsing van het speciaal onderwijs naar regulier onderwijs	€ 129.667	€ 120.000	€ (9.667)
3.3a Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs - MBO-agenda (sub.)	€ 70.870	€ 62.110	€ (8.760)
3.3b Overstap van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroepsonderwijs - LOB	€ 100.237	€ 98.000	€ (2.237)
3.3c Aanval op de Uitval (sub.)	€ 100.894	€ 125.000	€ 24.106
3.3d Aanval op de Uitval - intergrip	€ 41.518	€ 25.000	€ (16.518)
3.3e Arbeidstoeliding/PRO-ROC-trajecten	€ 38.740	€ 33.000	€ (5.741)
3.4 Overstap van voortgezet onderwijs naar hoger beroepsonderwijs	€ -	€ -	€ -
	subtotaal € 1.279.940	€ 1.558.625	€ 278.685
Programmalijn 4: Het Samenwerkingsverband: een kennisintensieve netwerkorganisatie			
4.1a Amsterdams netwerk	€ 2.103	€ 181.500	€ 179.397
4.1b Collegiale visitaties	€ 4.356	€ 25.000	€ 20.644
	subtotaal € 6.459	€ 206.500	€ 200.041
TOTALE LASTEN	€ 75.814.869	€ 74.396.329	€ (1.418.540)

rating	type risico	financiële impact	beheersmaatregel	kans	bedrag weerstandsvermogen	Van wie?
Risico's die voortvloeien uit de bedrijfsvoering van het Samenwerkingsverband (voorkombare risico's)						
	Werkgeversrisico's: - ziekteverzuim en bij (langdurige) uitval snel vervanging nodig door grote organisatie; - arbeidsconflicten; - gevolgen pandemie (Corona).	€ 210.000	- naleven ziekteverzuimbeleid; - medewerkers zijn qua taken uitwisselbaar; - kerntaken beleggen bij vast personeel; - handleidingen van werkprocessen zijn uitgewerkt; - coronamaatregelen: thuiswerken en protocol op kantoor.	40%	€ 84.000	swv
	Frauderisico's	€ 100.000	- administratieve organisatie - interne beheersing is opgesteld en wordt periodiek getoetst; - functiescheiding; - maximum instellen wat per dag/week wordt overgemaakt; - controller controleert maandelijks verloop bankrekening - nieuw boekhoudsysteem.	5%	€ 5.000	swv
	Overtreding Algemene Verordening Gegevensbescherming (risico's door thuiswerken)	€ 200.000	- alle privacy-gerelateerde beleidsstukken, protocollen en reglementen naleven en periodiek controleren; - aanstelling functionaris voor gegevensbescherming; - bewustwordingssessies personeel organiseren; - privacyaudit en <i>data protection impact assessment</i> uitvoeren en mogelijke aanvullende maatregelen nemen; - gedragsregels, ook voor thuiswerken.	20%	€ 40.000	swv
Strategische risico's: risico's die voortvloeien uit het geformuleerde beleid en de uitvoering hiervan (strategische risico's)						
	Kwaliteitszorg binnen het Samenwerkingsverband als bureau.	€ 100.000	- Werkprocessen en procedures over de uitvoering van ons werk; bevorderen van een kwaliteitscultuur; - naleven uitvoering statuut kwaliteitscommissie en auditcommissie; - uitvoeren van programmamanagement; - cyclus werken en het evalueren van projecten, activiteiten en plannen.	15%	€ 15.000	scholen uitvoering swv doelmatigheid
	Kwaliteitszorg nog onvoldoende ingebed binnen het netwerk van scholen. Onvoldoende zicht op kwaliteit en resultaat van geboden ondersteuning en de doelmatige inzet van de middelen die scholen ontvangen vanuit het Samenwerkingsverband.	€ 100.000	- uitvoeren projectplannen kwaliteitsagenda; - voorlichting en begeleiding bieden aan de scholen over het uitvoeren van de kwaliteitsagenda; - formats van aanvraag en verantwoording blijven verbeteren en evalueren; - gesprekken stimuleren/kennisuitwisseling en reflectie tussen scholen bijv. middels collegiale visitaties, gesprekken over ondersteuningsmiddelen, zorgcoördinatorenoverleggen, kenniskringen; - monitoren van de kwaliteit van de schoolondersteuningsprofielen.	30%	€ 30.000	scholen uitvoering swv financieel
	Onvoldoende zicht op de kwaliteit van de inzet van externen op scholen (Begeleiders Passend Onderwijs, Adviseurs Passend Onderwijs Zieke leerlingen, procesbegeleiders, zorgcoördinator) en het nog onvoldoende gebruikmaken van de expertise van deze personen op de scholen en onvoldoende zicht op hoe je de experts kunt inzetten.	€ 200.000	- duidelijke taakomschrijving en dienstverleningsovereenkomst; - jaarlijks kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie; - scholen informeren over het kunnen inzetten van deze personen en wat hun taken zijn; - evaluatie door externe partijen op de kwaliteit en bedrijfsvoering; - intensief contact met uitvoerende organisatie	30%	€ 60.000	scholen uitvoering swv financieel
	Geen passend aanbod, wat kan leiden tot niet-schoolgaande leerlingen: - vraag en aanbod tussenvoorzieningen matcht niet; - onvoldoende VSO diplomagericht onderwijs op vmbo-basis en -kader; - onvoldoende aanbod onderwijszorgarrangementen; - sluiting gesloten jeugdzorg; - meer internaliserend en externaliserend gedrag bij leerlingen (door corona) - Door maatschappelijke ontwikkelingen (zoals oorlog en corona) maar ook maatschappelijke druk, een toename en intensiteit van nodige zorg bij leerlingen in het onderwijs, ook op Havo en VWO niveau.	€ 165.000	- monitoring leerlingen met verschillende ondersteuningsbehoefte in relatie tot aanbod; - afspraken maken schoolbesturen; - evaluaties uitvoeren van huidige aanbod en voorzieningen op samenhang; - analyse van de schoolondersteuningsprofielen; - maatwerkprojecten voor scholen; - VO-VSO; - afspraken maken met omliggende samenwerkingsverbanden over grensverkeer; - plan met duidelijke doelen tussenvoorzieningen.	40%	€ 66.000	scholen risico swv vormt een reserve
	Toptrajecten: - zicht op preventieve trajecten is onvoldoende in beeld; - het tijdig inzetten van Toptrajecten door scholen.	€ 200.000	- jaarlijks kwalitatieve/kwantitatieve evaluatie; - duidelijke vastlegging van verantwoordelijkheden ten aanzien van het onderwijs; - dienstverleningsovereenkomst naleven; - zorgen voor borging onderwijskwaliteit; - diagnostiek op Toptrajecten uitvoeren; - aansturen op tijdige inzet Toptrajecten; - aansturen op regierol school;	20%	€ 40.000	scholen uitvoering swv financieel
	Vervolg schoolloopbaan van de leerlingen na een bovenschools traject (nagenoeg) onbekend, waardoor onbekend is of trajecten effectief zijn.	€ 100.000	- onderzoek (school)loopbaan leerling.	40%	€ 40.000	scholen uitvoering swv financieel
	Problematisch niet-schoolgaande leerlingen: - onvoldoende aanbod specialistische jeugdhulp; - wachtlijsten in de jeugd-ggz; - pandemie waardoor leerlingen thuis gehouden worden; - rolverdeling tussen het Samenwerkingsverband en leerplicht en het nemen van verantwoordelijkheid.	€ 100.000	- Amsterdamse aanpak niet-schoolgaande leerlingen uitvoeren (analyse, visie en inhoudelijke aanpak centraal); - onderwijsadviseurs Samenwerkingsverband helpen scholen bij het preventief handelen; - meer zicht op verzuim VSO door actiever bezoek aan het VSO; - betere samenwerking met de partners; - doorbraak overleg thuiszitters; - inzetten van maatwerk (tijdelijk en vast passend aanbod); - inzetten jongerenwerk op school.	30%	€ 30.000	swv en scholen financieel
	Impasse na besluitvorming tussen bestuur en leden en leden onderling door o.a. dubbele loyaliteit enerzijds aan het eigen schoolbestuur en anderzijds aan het Samenwerkingsverband.	€ 150.000	- aansturen op goede samenwerking en gedeeld eigenaarschap; - periodiek gesprek bestuur met leden; - naleven toezichtkader, inclusief rol audit- en kwaliteitscommissie; - onafhankelijk voorzitter.	10%	€ 15.000	swv
	Verbreiding van de agenda als gevolg van de ontwikkelingen bij OSVO.	€ 400.000	- uitgebreid gesprek met de leden over de taken die het Samenwerkingsverband uitvoert in het kader van de Ondersteuningsplan.	60%	€ 240.000	swv

Externe risico's: risico's die voortvloeien uit het beleid van de overheid en ketenpartners (externe risico's)						
	Veranderende wetgeving: Het Samenwerkingsverband is afhankelijk van baten van het rijk, waardoor bij bezuinigingen of wijziging van beleid, bijv. naar aanleiding van de evaluatie op passend onderwijs, de continuïteit van de organisatie in gevaar komt. Minimaal 1 jaar aan verplichtingen (personeel en huisvesting) kunnen voldoen, inclusief transitievergoeding.	€ 1.000.000	- op hoogte blijven landelijke (politieke) ontwikkelingen en gesprekspartner zijn van ministerie OCW.	2%	€ 20.000	swv
	Late bijstelling van leerlingaantallen en bekostigingsbedragen waardoor inkomsten vanuit OCW wijzigen en het te laat is voor bijstellen van de prognose. Bij hoger resultaat: groter eigen vermogen kan mogelijk tot negatieve beeldvorming bij OCW en publieke opinie leiden. Bij lager resultaat: interen op eigen vermogen.	€ 100.000	- tussenrapportages incl. prognoses opstellen en indien nodig (meerjaren)begroting aanpassen; - leerlingaantallen goed bijhouden; - indexatie meenemen in begroting; - op de hoogte blijven van wet- en regelgeving.	35%	€ 35.000	swv en scholen financieel
	Fouten in en/of geen mogelijkheid gedegen controle van database DUO (kijkglazen) en bijbehorende beschikkingen voor Lwoo/Pro en residentiele leerlingen (VSO).	€ 100.000	- controle kijkglazen en beschikkingen; - tijdig bezwaar maken.	10%	€ 10.000	swv en scholen financieel
	Ontwikkelingen in gemeentelijk en landelijk beleid: - complexiteit en onduidelijkheid omtrent financiering zorg in onderwijstijd; - ontwikkeling recht op ontwikkelen en leren (leerrecht) vraagt om individueel maatwerk; - teruggang vrijstellingen; - gewijzigd gemeentelijk beleid (bijv. na verkiezingen) waardoor subsidies niet meer worden toegekend aan ons of aan andere voorzieningen waardoor wij meer leerlingen krijgen; - druk vanuit externe partijen over financiering van nieuwe onderwijsinitiatieven; - door oorlog/politieke ontwikkelingen minder geld beschikbaar en	€ 400.000	- gezamenlijke werkgenda tussen gemeente Amsterdam, Samenwerkingsverband VO en Samenwerkingsverband PO Amsterdam-Diemen; - contact onderhouden met de gemeente, OKT en GGD middels korte lijnen en snel schakelen; - tijdige afspraken maken met de aanbieder en de gemeente over de nieuwe voorzieningen en evt. over de bekostiging over onderwijs-jeugdhulp.	60%	€ 240.000	swv financieel
	Regionale problematiek jeugdhulp: - verwijzing naar jeugdhulp moeizaam; - onvoldoende aanbod specialistische jeugdhulp; - geen regie op plaatsing leerlingen in behandelsetting; - grensverkeer; - wachtlijsten; - opheffing van residentiele en gesloten jeugdzorg in Amsterdam en grensregio.	€ 300.000	- agendering OOGO; - middelen reserveren in meerjarenbegroting voor individuele onderwijs- zorgarrangementen.	70%	€ 210.000	scholen en swv financieel
	Gevolgen van pandemie: - netwerk van voorzieningen in stand houden; - leerlingen lopen achterstanden op - meer leerlingen last mentale gezondheid - leerlingen doen langer over school (praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs).	€ 500.000	- inspelen op onverwachte noden van de schoolbesturen; - meer testen door onzekerheid over achterstanden op primair onderwijsscholen; - acute opvang voor leerlingen die niet thuis kunnen blijven; - voorzieningen voor leerlingen regelen zoals laptops.	80%	€ 400.000	scholen en swv financieel
	Gevolgen Europese ontwikkelingen. - meer nieuwkomers uit oorlogsgebied met trauma; - verhoogde gasprijzen; - kansenongelijkheid vergroot door meer armoede/hogere prijzen.	€ 500.000	- samenwerking met gemeente en ISK-scholen - scholen bieden meer materialen en tijd aan voor leerlingen die het niet kunnen betalen of iets extra's nodig hebben. - jongerenwerk in school inzetten	80%	€ 400.000	scholen en swv financieel
	Ontevredenheid stakeholders (leerlingen, ouders, ketenpartners, gemeenten e.d.) over het beleid dat het Samenwerkingsverband ontwikkelt en realiseert waardoor juridische kosten gemaakt moeten worden.	€ 80.000	- duidelijke op doelgroep afgestemde communicatie met stakeholders; - intensief contact met ketenpartners.	20%	€ 16.000	swv
	Leraren tekort en ondersteunend personeel zoals begeleiders passend onderwijs en zorgcoördinatoren.	€ 100.000	- projectmiddelen beschikbaar stellen aan scholen zoals maatwerk en innovatie; - activiteiten met en voor docenten organiseren zoals het docentcongres; - samenwerking met OSVO	40%	€ 40.000	scholen en swv financieel
minimaal benodigd weerstandsvermogen					€ 2.036.000	

Alasca – Altra College Bleichrodt – Altra College Centrum – Altra College Zuidoost – Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht – Amsterdam International Community School (AICS) – Barlaeus Gymnasium – Berlage Lyceum – Bindelmeer College – Bredero Beroepscollege – Bredero Mavo – Calandlyceum – Calvijn College – Cartesius Lyceum – Cburg College – Cheider – Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert – Clusius College Amsterdam – College de Meer – Comenius Lyceum Amsterdam – Cornelius Haga Lyceum – Cygnus Gymnasium – Damstede Lyceum – De Amsterdamse MAVO – De Apollo – De nieuwe Havo – De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) – Fons Vitae Lyceum – Geert Groote College Amsterdam – Gerrit van der Veen College – Havo De Hof – Hervormd Lyceum West – Hervormd Lyceum Zuid – Het 4e Gymnasium – Het Amsterdams Lyceum – Hogelant – Hubertus & Berkhoff – Huygens College – Hyperion Lyceum – Iedersland College – Ignatiusgymnasium – IJburg College – Ir. Lely Lyceum – IVKO – Joodse Scholengemeenschap Maimonides – Kiem Montessori – Kolom praktijkcollege De Atlant – Kolom praktijkcollege De Dreef – Kolom praktijkcollege Het Plein – Kolom praktijkcollege Noord – Kolom VSO Alphons Laudy – Kolom VSO De Heldring – LUCA Praktijkschool – Lumion – Marcanti College – Mediacollege Amsterdam – Metis Montessori Lyceum – Montessori Lyceum Oostpoort – Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) – Mundus College – Open Schoolgemeenschap Bijlmer – Orion College Amstel – Orion College Drostenburg – Orion College Noord – Orion College Zuidoost – Over-Y College – Pieter Nieuwland College – Purmer College – School2Care – Spinoza Lyceum – Spinoza20first – Spring High – St. Nicolaaslyceum – SvPO Amsterdam – Sweelinck College – Tobiasschool – Vinse School – Vossius Gymnasium – Vox College – Wellantcollege Linnaeus – Wellantcollege vmbo Sloten – Xplore Agora Amsterdam – Zuiderlicht College

Alasca – Altra College Bleichrodt – Altra College Centrum – Altra College Zuidoost – Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht – Amsterdam International Community School (AICS) – Barlaeus Gymnasium – Berlage Lyceum – Bindelmeer College – Bredero Beroepscollege – Bredero Mavo – Calandlyceum – Calvijn College – Cartesius Lyceum – Cburg College – Cheider – Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert – Clusius College Amsterdam – College de Meer – Comenius Lyceum Amsterdam – Cornelius Haga Lyceum – Cygnus Gymnasium – Damstede Lyceum – De Amsterdamse MAVO – De Apollo – De nieuwe Havo – De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) – Fons Vitae Lyceum – Geert Groote College Amsterdam – Gerrit van der Veen College – Havo De Hof – Hervormd Lyceum West – Hervormd Lyceum Zuid – Het 4e Gymnasium – Het Amsterdams Lyceum – Hogelant – Hubertus & Berkhoff – Huygens College – Hyperion Lyceum – Iedersland College – Ignatiusgymnasium – IJburg College – Ir. Lely Lyceum – IVKO – Joodse Scholengemeenschap Maimonides – Kiem Montessori – Kolom praktijkcollege De Atlant – Kolom praktijkcollege De Dreef – Kolom praktijkcollege Het Plein – Kolom praktijkcollege Noord – Kolom VSO Alphons Laudy – Kolom VSO De Heldring – LUCA Praktijkschool – Lumion – Marcanti College – Mediacollege Amsterdam – Metis Montessori Lyceum – Montessori Lyceum Oostpoort – Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) – Mundus College – Open Schoolgemeenschap Bijlmer – Orion College Amstel – Orion College Drostenburg – Orion College Noord – Orion College Zuidoost – Over-Y College – Pieter Nieuwland College – Purmer College – School2Care – Spinoza Lyceum – Spinoza20first – Spring High – St. Nicolaaslyceum – SvPO Amsterdam – Sweelinck College – Tobiasschool – Vinse School – Vossius Gymnasium – Vox College – Wellantcollege Linnaeus – Wellantcollege vmbo Sloten – Xplore Agora Amsterdam – Zuiderlicht College

Alasca – Altra College Bleichrodt – Altra College Centrum – Altra College Zuidoost – Amsterdams Beroepscollege Noorderlicht – Amsterdam International Community School (AICS) – Barlaeus Gymnasium – Berlage Lyceum – Bindelmeer College – Bredero Beroepscollege – Bredero Mavo – Calandlyceum – Calvijn College – Cartesius Lyceum – Cburg College – Cheider – Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert – Clusius College Amsterdam – College de Meer – Comenius Lyceum Amsterdam – Cornelius Haga Lyceum – Cygnus Gymnasium – Damstede Lyceum – De Amsterdamse MAVO – De Apollo – De nieuwe Havo – De Nieuwe Internationale School Esprit (DENISE) – Fons Vitae Lyceum – Geert Groote College Amsterdam – Gerrit van der Veen College – Havo De Hof – Hervormd Lyceum West – Hervormd Lyceum Zuid – Het 4e Gymnasium – Het Amsterdams Lyceum – Hogelant – Hubertus & Berkhoff – Huygens College – Hyperion Lyceum – Iedersland College – Ignatiusgymnasium – IJburg College – Ir. Lely Lyceum – IVKO – Joodse Scholengemeenschap Maimonides – Kiem Montessori – Kolom praktijkcollege De Atlant – Kolom praktijkcollege De Dreef – Kolom praktijkcollege Het Plein – Kolom praktijkcollege Noord – Kolom VSO Alphons Laudy – Kolom VSO De Heldring – LUCA Praktijkschool – Lumion – Marcanti College – Mediacollege Amsterdam – Metis Montessori Lyceum – Montessori Lyceum Oostpoort – Montessori Lyceum Amsterdam (MLA) – Mundus College – Open Schoolgemeenschap Bijlmer – Orion College Amstel – Orion College Drostenburg – Orion College Noord – Orion College Zuidoost – Over-Y College – Pieter Nieuwland College

Bijmerdreef 1289, 1103 TV Amsterdam